

Kompetansebehov i barnehagen

En kartlegging av eiere, styrere og ansattes vurderinger i forhold til kompetanseheving

Kjell-Åge Gotvassli
Anne Sigrid Haugset
Birgitte Johansen
Gunnar Nossun
Håkon Sivertsen

Rapport 2012:1

Trøndelag Forskning og Utvikling

Trøndelag R&D Institute

Kongensgt. 42. Postboks 2501, 7729 Steinkjer

Telefon: 74 13 46 60. Faks: 74 13 46 61

E-post: post@tfou.no

Kompetansebehov i barnehagen

**En kartlegging av eiere, styrere og ansattes
vurderinger i forhold til kompetanseheving**

Kjell-Åge Gotvassli
Anne Sigrid Haugset
Birgitte Johansen
Håkon Sivertsen
Gunnar Nossun

Tittel : KOMPETANSEBEHOV I BARNEHAGEN. EN KARTLEGGING AV
EIERE, STYRERE OG ANSATTES HOLDNINGER TIL
KOMPETANSEHEVING

Forfatter : Kjell-Åge Gotvassli, Anne Sigrid Haugset, Birgitte Johansen,
Håkon Sivertsen og Gunnar Nossum

Rapport : 2012:1

Prosjektnummer : 2302

ISSN : 0809-9642

ISBN : 978-82-7732-153-0

Prosjektnavn : Kartlegging av kompetanseutvikling i barnehagen

Oppdragsgiver : Kunnskapsdepartementet

Prosjektleder : Kjell-Åge Gotvassli

Medarbeidere : Anne Sigrid Haugset, Birgitte Johansen, Gunnar Nossum,
Håkon Sivertsen

Layout/redigering : Håkon Sivertsen og Gunnar Nossum

Referat : En nasjonal kartlegging av barnehagesektorens ønsker om
faglige tema for og organisering av kompetansehevingstiltak,
av barrierer mot kompetanseheving og av relevansen til
utdanninger som retter seg mot barnehagen som arbeidsplass.

Emneord : Barnehage, etter- og videreutdanning, kartlegging,
kompetanseheving.

Dato : Januar 2012

Antall sider : 216

Pris : 150,-

Utgiver : Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Postboks 2501, 7729 STEINKJER
Telefon 74 13 46 60
Telefaks 74 13 46 61

FORORD

Denne rapporten bringer resultatene av en kartleggingsundersøkelse av behov for kompetanseutvikling i barnehagesektoren. Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) har i samarbeid med Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning (DMMH) gjennomført undersøkelsen som var rettet mot et representativt utvalg av eiere og ulike grupper av ansatte i barnehagene i Norge.

Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) har hatt hovedansvar for utforming av spørreskjema, utvikling av design, innsamling av data, analyser, sammenstilling av resultater og produksjon av denne rapporten. Hos TFoU har Kjell-Åge Gotvassli, Birgitte Johansen, Anne Sigrid Haugset, Håkon Sivertsen og Gunnar Nossun bidratt i prosjektet.

Kjell-Åge Gotvassli har vært prosjektleder og hatt barnehagefaglig ansvar for prosjektet. Vibeke Glaser og Monica Seland fra DMMH har bistått Kjell-Åge Gotvassli og Birgitte Johansen i utarbeidingen av spørreskjemaene. Det praktiske arbeidet med datainnsamling og tilrettelegging av data er gjort av Gunnar Nossun og Håkon Sivertsen. Anne Sigrid Haugset og Birgitte Johansen har stått for analyse og framstilling av det innsamlede datamaterialet. Haugset har også designet undersøkelsesopplegget og hatt ansvaret for datagrunnlag og metode.

Oppdraget er gjort med Kunnskapsdepartementet som oppdragsgiver og har hatt et omfang på om lag 800 timer. Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Kristina Kvåle.

Steinkjer, 6. februar 2012

Kjell-Åge Gotvassli

prosjektleder

INNHold

	side
Del I: Innledning	13
1. Innledning	14
1.1 Oppdraget	14
1.2 Oppdragsgivers rolle	16
1.3 Rapportens oppbygging	16
2. Datagrunnlag og metode	19
2.1 Undersøkellesdesign	19
2.2 Utvikling av spørreskjema	20
2.2.1 Avveining omfang - kunnskapsbehov	20
2.2.2 Vurderingsskalaer og svaralternativer	21
2.2.3 Operasjonalisering og valg av spørsmålsformuleringer	21
2.2.4 Uttesting av spørreskjema	22
2.3 Datainnsamling og datakvalitet	23
2.3.1 Utvalgsstrategier	23
2.3.2 Datainnsamlingsmetoder	25
2.3.3 Responsrater	26
2.3.4 Frafallsanalyser	27
2.3.5 Totalvurdering av datagrunnlagets reliabilitet	34
2.4 Analyser og presentasjon av resultater	35
2.4.1 Sammenstillinger: Faglig tema, organisering og hindringer	35
2.4.2 Analyser av forskjeller i svarene	37
3. Om respondentene i undersøkelsen	41
3.1 De ansatte i barnehagene	41
3.1.1 Utdanningsnivå	42
3.2 Barnehageeierne	42
Del II: Resultater	43
4. Faglige tema for kompetanseheving i barnehagen	45
4.1 Ansattgruppens egenvurdering av kompetansehevingsbehov	45
4.1.1 Forskjeller mellom ansattgruppene	46
4.2 Barnehageeier og styrers vurdering av faglige tema	48
4.2.1 Styrers vurderinger	48
4.2.2 Eiers vurderinger	50
4.3 Forskjeller mellom kommunale og private barnehager	52
4.4 Forskjeller mellom fylkene	54
4.5 Oppsummering	56
5. Organisering av kompetansehevingstiltak	59
5.1 Ansattgruppens egenvurdering av kompetansebehov	59
5.1.1 Forskjeller mellom ansattgruppene	60
5.2 Barnehageeier og styrers vurdering av organisering	61
5.2.1 Styrers vurderinger	62
5.2.2 Eiers vurderinger	63
5.3 Forskjeller mellom private og kommunale barnehager	64
5.4 Oppsummering	65

6.	Barrierer mot deltakelse i kompetanseheving	69
6.1	Ansattgruppens egen vurdering av barrierer	69
6.1.1	Forskjeller mellom ansattgruppene	70
6.2	Barnehageeier og styrers vurdering av barrierer	71
6.2.1	Styrers vurderinger	72
6.2.2	Eiers vurderinger	73
6.3	Forskjeller mellom kommunale og private barnehager	74
6.4	Oppsummering	75
7.	Barne- og ungdomsarbeiderfaget i barnehagen	79
7.1	Ønske om spesialisering i barnehagearbeid	79
7.1.1	Hva må til for at assistenter tar fagbrev?	80
7.2	Barne- og ungdomsarbeiderens betingelser i barnehagen	81
7.3	Forskjeller mellom kommunale og private barnehager	85
7.4	Oppsummering	86
8.	Førskolelærerutdanningens relevans	89
8.1	Planer om førskolelærerutdanning	89
8.1.1	Barne- og ungdomsarbeiderne	89
8.1.2	Assistentene	90
8.1.3	Hva må til for at assistentene og barne- og ungdomsarbeidere tar førskolelærerutdanning?	91
8.2	Førskolelærerutdanningens relevans	92
8.2.1	Forskjeller mellom kommunale og private barnehager	95
8.3	Eiere og styrers vurdering av andre relevante utdanninger	97
8.3.1	Eierne	97
8.3.2	Styrerne	98
8.4	Oppsummering	99
	Del III: Oppsummering	101
9.	Oppsummering av funnene	103
Vedlegg 1:	Frekvenstabeller	107
Vedlegg 2:	Spørreskjemaene som er benyttet i kartleggingen	163
Vedlegg 3:	Analysen av forskjeller mellom private og kommunale barnehager og tabeller som viser forskjeller i vurdering av ansattes kompetansehevingsbehov.	187
Vedlegg 4:	Bilag 1, Oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget	213

FIGURLISTE

Figur		side
2.1:	Fordeling av svarene fra eiere på hvor mange barnehager de er eier/representerer eier overfor. Fem utliggerer skiller seg ut, og er identifiser som offentlige eiere i store bykommuner.	31
2.2:	Modell som viser prinsippene som er brukt ved vurdering av funnenes signifikans i denne rapporten.	39
7.1	Aktualitet i å ta en 2-årig spesialisering på fagskolenivå i barne- og ungdomsarbeid. Barne- og ungdomsarbeidere (N=204) og øvrige assistenter (N= 571). Prosentvis fordeling.	80
7.2	Barne- og ungdomsarbeiderutdanningens egnethet for arbeid i barnehagen. Eiere (N=334) og styrere (N=954). Prosent.	82
7.3	Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen? Eiere (N=335) og styrere (N=940). Prosent.	82
7.4	Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeid vektlagt i ansettelse i barnehagen? Eiere (N= 333) og styrere (952). Prosentvis svar	83
7.5	Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte? Eiere (N=336) og styrere (N=953). Prosent.	83
7.6:	Får barne- og ungdomsarbeiderne andre oppgaver sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte. Eiere (N= 336) og styrere (N=952). Prosentvis fordeling.	84
8.1	Sannsynlighet for at en kommer til å starte på en førskolelærerutdanning på heltid og deltid de neste 5 årene. Barne- og ungdomsarbeiderne. N=210.	90
8.2:	Sannsynlighet for å starte på en førskolelærerutdanning på heltid og deltid de neste 5 årene. Assistenter. N=551, heltid og N=563, deltid	90
8.3:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om barns lek, læring og omsorg. Eiere (N=333) og styrere (N=978). Prosent.	92
8.4:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen. Eiere (329) og styrere (976). Prosent.	93
8.5:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen. Eiere (N =332) og styrere (N=971). Prosent.	93
8.6:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om foreldresamarbeid. Eiere (N=332) og styrere (N=969). Prosentvis fordeling.	94
8.7:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommune, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.). Eiere (N=331) og styrere (N=970). Prosent.	94
8.8:	Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen. Eiere (N=329) og styrere (N=975). Prosent.	95

8.9	Grafisk framstilling av barnehageeierens forslag til relevante utdanninger i barnehagen ut over førskolelærer/barne- og ungdomsarbeider. Kodet fra åpent spørsmål. Hver respondent har foreslått en eller flere utdanninger. 120 personer har svart.	98
8.10:	Grafisk framstilling av forslagene om relevante utdanninger i barnehagen ut over førskolelærer. Kodet fra åpent spørsmål. Hver respondent har foreslått en eller flere utdanninger. N=508.	99

TABELLER

Tabell		side
1.1:	Hovedfunn i undersøkelsen	xi
1.1:	Skjematisk framstilling av tema for kartlegging og de ulike gruppene som skal kartlegges, med basis i oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget.	16
2.1:	Oversikt over utvalgsstørrelse, antall svar og brutto/netto responsrater for hver av respondentgruppene i undersøkelsen.	27
2.2	Oversikt over fordelingen på ulike bakgrunnsvariabler i totalpopulasjonen (alle norske barnehager/barnehagestyrere) og i utvalget vårt.	28
2.3:	Oversikt over noen av bakgrunnsvariablene for barnehageeiere, for henholdsvis private og kommunale eiere og totalt. Verdiene i tabellen er gjennomsnittsverdier. Tallene i parentes representerer standardavviket.	30
2.4:	Sammenstilling av data fra barnehagene som utgjør basis for klyngeutvalgene, og samtlige norske barnehager.	32
2.5:	Oversikt over geografisk fordeling av barnehager i Norge og blant respondentene i undersøkelsen vår.	33
2.6:	Forholdet mellom utdanningsnivået i populasjonen av norske barnehageansatte og i utvalget vårt. Kilde: Kunnskapsdepartementet/SSB.	34
2.7:	Oppsummering av de ulike datasettenes beskaffenhet, inkludert vår totale vurdering av datakvaliteten basert på utvalgsfeil, dekningsfeil og manglende observasjoner.	34
2.8:	Oversikt over sammensetning av samlet utvalg alle ansatte i barnehagen før og etter vektning, og over populasjonen av norske barnehageansatte.	37
3.1:	Oversikt over gjennomsnittsverdier på bakgrunnsvariabler for ansattgrupper i barnehagen. Standardavvik har samme benevnelse som gjennomsnittsverdien, og er anført i parentes.	41
3.3:	Det høyeste utdanningsnivået til de ulike ansattgruppene i barnehagen. Antall og prosentfordeling. N= 2188.	42
4.1:	Andelen som har valgt svaralternativ 4 (stort behov) eller 5 (svært stort behov) for ulike tema for kompetanseheving, fordelt på ansattgruppe. Prosent.	46
4.2:	Gjennomsnittskåren på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov) for de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert etter størrelsen på forskjellen.	47
4.3:	Styrers vurdering av behovet for kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov).	49
4.4:	Oppsummering av forskjellene mellom styrers vurdering av kompetansebehov hos ansatte og ansattgruppenes egenvurdering.	50

4.5:	Eiers vurdering av behovet for kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos styrer og de øvrige ansatte i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov).	51
4.6:	Oppsummering av forskjeller i vurdering av kompetansebehov mellom eier og ansatte i barnehagen.	51
4.7:	Oversikt over statistisk signifikante forskjeller i vurderingene mellom respondenter i kommunale og private barnehager. Detaljer finnes i vedlegg x tabellene x-x, hvor størrelsen på forskjellene kommer fram.	53
4.8:	Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling innen kunst og kultur. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov).	54
4.9:	Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling foreldresamarbeid. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov)	55
4.10:	Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling innen ledelse, økonomi og administrasjon. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov).	55
4.11:	Samlet oversikt over egenvurdert behov for kompetanseutvikling for ansatte i barnehagen i forhold til faglig tema. Vurdert på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov), og rangert synkende på gjennomsnittsverdi.	57
5.1:	Andelen som har valgt svaralternativ 4 (enig) og 5 (svært enig) for ulike måter å organisere kompetansehevingstiltak på, fordelt på ansattgruppe. Prosent	60
5.2:	Gjennomsnittskåren på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig) for de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert etter størrelsen på forskjellen.	61
5.3:	Styrers vurdering av foretrukket organisering av kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig).	62
5.4:	Eiers vurdering av foretrukket organisering av kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig)	64
5.5:	Oversikt over statistisk signifikante forskjeller i vurderingene mellom respondenter i kommunale og private barnehager. Detaljer finnes i vedlegg x tabellene x-x, hvor størrelsen på forskjellene kommer fram	65
5.6:	Samlet oversikt over foretrukket organisering av kompetanseutvikling for ansatte i barnehagen. Vurdering av påstander på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig), og rangert synkende på gjennomsnittsverdi.	66

6.1:	Andelen som har valgt svaralternativ 4 (enig) og 5 (svært enig) for påstandene om hva som hindrer dem i å delta i kompetansehevingstiltak, fordelt på ansattgrupper. Prosent.	70
6.2:	Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig) for barrierer mot kompetansehevingstiltak i de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert synkende etter størrelsen på forskjellen.	71
6.3:	Styrers vurdering av barrierer mot kompetanseheving hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig).	73
6.4:	Oversikt over hvordan barnehageeierne vurderer ulike hindringer for at de kan satse mer på kompetanseheving i barnehagene de eier. Rangert synkende etter gjennomsnittsverdi.	74
6.5:	Oversikt over statistisk signifikante forskjeller i vurderingene av barrierer mellom respondenter i kommunale og private barnehager	75
6.6:	Samlet oversikt over viktigste hindringer/barrierer mot kompetanseheving for ansatte i barnehagen. Vurdering av påstander på skalaen 1 (svært uenig) til 5 (svært enig), og rangert synkende på gjennomsnittsverdi.	76
7.1:	Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvordan de vurderer aktualitet for å starte på en 2- årig spesialisering på fagskolenivå dersom den hadde eksistert.	80
7.2:	Kategorisert og ordnet oversikt over antall forslag på de virkemidler som er viktig for å ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeider.	81
7.3:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle i barnehagen.	85
7.4:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/ Eierrepresentanter når de vurderer barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle i barnehagen.	86
8.1:	Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvordan de vurderer sannsynligheten for å starte på en førskolelærerutdanning på heltid.	91
8.2:	Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvordan de vurderer sannsynligheten for å starte på en førskolelærerutdanning på deltid.	91
8.3:	Ordnet oversikt over antall forslag på de virkemidler som er viktig for å ta en førskolelærerutdanning. Bare de som har fått fem eller flere forslag er tatt med. 108 personer svarte på spørsmålet.	92
8.4:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer førskolelærerutdanningens relevans i barnehagen.	96

x

8.5:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eierrepresentanter når de vurderer førskolelærerutdanningens relevans i barnehagen.	97
9.1:	Oppsummering av hovedfunnene i undersøkelsen, gjort i henhold til analysemodellen som ble presentert innledningsvis.	103

SAMMENDRAG

Rapporten bringer resultatene fra en kartlegging av behov for kompetanseutvikling i barnehagesektoren. Vi har kartlagt både behov for kompetanseheving i forhold til ulike faglige tema, foretrukket organisering av og hindringer for deltagelse i kompetanseutvikling hos eiere og ulike grupper av ansatte i barnehagen. Det er også sett på førskolelærerutdanningens relevans og egnethet i forhold til arbeid i barnehagen, og på barne- og ungdomsarbeidernes betingelser og utdanningsplaner. Oppdragsgiver har vært Kunnskapsdepartementet, og kartleggingens hovedformål er å gi et bedre kunnskapsgrunnlag for utforming av etter- og videreutdanningstilbudet til de ansatte i barnehagen.

Det er gjennomført postale og nettbaserte spørreundersøkelser til representative utvalg av ansatte i norske barnehager, samt til eiere av barnehager. I alt har 2.744 personer bidratt med sine svar i undersøkelsen, noe som gir netto svarrate på 59 prosent. Svarrater og reliabilitet varierer noe mellom gruppene som er spurt, og er høyest for barnehagestyrerne og lavest for eierne.

Rapporten inneholder deskriptiv statistikk om barnehageansatte og eieres holdninger til ulike sider ved kompetanseutvikling, samt analyser av forskjeller mellom ansattgrupper, mellom kommunale og private barnehager og mellom styrer/eieres og ansattes egne vurderinger. Tabellen under presenterer de viktigste funnene i kartleggingen fordelt på tema og analysedimensjoner.

Tabell 1.1: Hovedfunn i undersøkelsen

Hovedfunn i undersøkelsen:	
Foretrukne faglige tema for kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> • Barn med spesielle behov • IKT i arbeidet i barnehagen • Ledelse for styrer og pedagogisk leder
Foretrukket organisering av kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> • Minst behov for omsorg, lek og barns sosiale kompetanse, foreldresamarbeid og likestilling. • Veiledning i arbeidet i barnehagen • Heldagskurs • Tiltak der en treffer kolleger fra andre barnehager • Tiltak som gir studiepoeng for pedagogisk leder
Barrierer for kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> • Minst ønske om internettbaserte kurs • Trange budsjett i barnehagen • Tiltakene gir ikke høyere lønn • Vanskelig å skaffe vikar
Vurdering av behov hos andre ansattgrupper:	<ul style="list-style-type: none"> • Hjem/familiesituasjon, tilfredshet med egen kompetanse og andre karriereplaner vurderes ikke som viktige barrierer • Styrer er mer samstemt med pedagogisk leder enn med assistentene • Eier er mer samstemt med styrer enn med øvrige ansatte. • Styrer ser større behov for kompetanseheving på faglige tema og større barrierer enn ansatte gjør • Styrer foretrekker opplæringstiltak som foregår i barnehagen i større grad enn ansatte • Styrer og eier ser mindre behov for studiepoeng til assistenter/barne- og ungdomsarbeidere enn disse ser selv

Forskjeller og likheter mellom kommunale og private barnehager	<ul style="list-style-type: none"> • Eier mener i stor grad at de ansatte har god nok kompetanse • Kommunale barnehageansatte/eiere ser større behov for kompetanseheving på de fleste faglige tema enn private. • Kommunale barnehageansatte/eiere er mer opptatt av lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid og av studiepoeng • Private barnehageansatte/eiere er mer opptatt av korte, konsentrerte kurs • Kommunale barnehageansatte/eiere ser barrierene mot kompetanseheving som større enn private • Kommunale eiere/styrere legger større vekt på barne- og ungdomsarbeiderfagbrevet • Private eiere/styrere vurderer førskolelærerutdanningen som mer relevant.
Barne- og ungdomsarbeidernes betingelser i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> • Utdanningen er i stor grad egnet • Det er ikke store rekrutteringsproblemer • Fagbrev vektlegges i stor grad ved ansettelser og gir bedre lønns- og arbeidsbetingelser • Fagbrev gir i noen grad andre oppgaver enn andre assistenter
Ønsker/planer om spesialisering på fagskolenivå	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelt i noen eller stor grad for 54 prosent av assistentene og barne- og ungdomsarbeiderne. • Dette utgjør cirka 25.600 personer.
Førskolelærerutdanningens relevans	<ul style="list-style-type: none"> • Svært god på lek, læring og omsorg • Relativt god på planlegging, gjennomføring og vurdering og pedagogisk utviklingsarbeid • Noe egnet på foreldresamarbeid, samarbeid med andre instanser og ledelse/veiledning av personalet.
Ønske/planer om førskolelærerutdanning	<ul style="list-style-type: none"> • Å starte på førskolelærerutdanning på heltid ses som svært eller noe sannsynlig for 8,2 prosent (cirka 3.900 personer) • Å starte på førskolelærerutdanning på deltid ses som svært eller noe sannsynlig for 19,9 prosent (cirka 9.500 personer)
Annen utdanning som kan gi kompetanse for arbeid i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> • Barnevernspedagog • Lærerutdanning • Vernepleier og andre helsefag • Estetiske fag

Del I:

Innledning

1. INNLEDNING

Denne rapporten presenterer resultatene fra en kartlegging av behov for kompetanseutvikling i barnehagesektoren utført av Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) i samarbeid med Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning (DMMH) høsten 2011. Trøndelag Forskning og Utvikling har hatt ansvaret for leveransen. DMMHs rolle har primært vært knyttet til sikring av barnehagefaglig kompetanse i prosjektet, særlig da utforming av spørreskjemaene.

Kartleggingen rettet seg mot eiere, styreere og andre grupper av ansatte i barnehagene. Undersøkelsen er gjort etter konkurransegrunnlag fra Kunnskapsdepartementet for Kjøp av kartlegging – Behov for kompetanseutvikling i barnehagesektoren (vedlegg 4).

1.1 Oppdraget

Kunnskapsdepartementet ønsker å møte konkrete kompetanseutfordringer som finnes i en barnehagesektor i vekst. Formålet med kartleggingen er å skaffe et godt, representativt og kvalifisert beslutningsgrunnlag ved utvikling av strategier for kompetanseheving og utvikling av etter- og videreutdanningstilbud.

Oppdraget er av oppdragsgiver beskrevet slik:

”Oppdragets hovedformål er å gi et bedre kunnskaps -grunnlag for utforming av etter- og videreutdanningstilbudet, gjennom å kartlegge sektorens behov for ulike former for kompetanseheving. Oppdraget skal også kartlegge sektorens vurdering av utvalgte utdanninger. Kartleggingen skal resultere i en representativ statistikk på nasjonalt nivå, som gir kunnskaper om barnehagens kompetansebehov, sett fra eierperspektiv og fra de ulike grupper av ansatte i barnehagen”.(Vedlegg 4)

Det er videre presisert at eier og de ulike ansattgruppene (styrere, pedagogisk leder, assistenter og barne- og ungdomsarbeidere) behov for kompetanseheving, skal kartlegges ut fra tre hovedområder:

1. Ønsker om og behov for kompetanseutvikling etter faglige tema og type, med utgangspunkt i barnehagens innhold og oppgaver, jf. Rammeplan for barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2006).
2. Hvilke former for organisering av kompetansehevingstiltak som foretrekkes.
3. Hva barrierene mot deltagelse i kompetanseutvikling er for de ansatte.

I tillegg ønsker en også en kartlegging av følgende forhold:

- ulike sider ved barne- og ungdomsarbeiderne i barnehagen – rekruttering, arbeidsoppgaver etc.

- barne- og ungdomsarbeidernes vurdering av hvor interessant det kan være å delta på en toårig spesialisering på fagskolenivå innen arbeid i barnehagen
- hvor mange assistenter og barne- og ungdomsarbeidere som har planer om førskolelærerutdanning på hel – eller deltid
- barnehagesektorens syn på kvalitet og relevans i utdanningen
- hvilke andre utdanninger kan bidra til å dekke barnehagenes behov for kompetanse

Leveransen består av en kommentert tabellrapport. Det er presisert i oppdragsbeskrivelsen (vedlegg 4) at data som foreligger etter undersøkelsen skal være statistisk representative nasjonalt. Med resultater som er “statistisk representative nasjonalt” forstår vi at det skal produseres troverdig og relevant kunnskap om kompetansebehov som gir et gyldig bilde av og kan generaliseres til hele universet av barnehager og barnehageansatte/eiere i Norge.

I tillegg til kartleggingen av de enkelte ansattgruppene, ønsker oppdragsgiver en oversikt over forskjeller og likheter mellom kommunale og private barnehager.

Tabell 1-1 sammenstiller oppdraget i forhold til tema og hvilke grupper som er kartlagt, og viser i tillegg til de relevante kapitlene i den foreliggende rapporten.

Tabell 1.1: Skjematisk framstilling av tema for kartlegging og de ulike gruppene som kartlegges, med basis i oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget.

Kapittel	Tema	Eier	Styrer	Ped. leder/ førskole- lærere	Barne- og ungdoms- arbeidere	Assistent
3	Bakgrunnsvariabler	X	X	X	X	X
4	Faglige tema for kompetanseutvikling	X	X	X	X	X
5	Organisering av kompetanseutvikling	X	X	X	X	X
6	Barrierer for kompetanseutvikling	X	X	X	X	X
4-6	Vurdering av behov hos andre ansattgrupper	X	X			
4-8	Forskjeller og likheter mellom kommunale og private barnehager	X	X	X	X	X
7	Barne- og ungdomsarbeidernes betingelser i barnehagen	X	X			
	Ønsker/planer om spesialisering på fagskolenivå				X	X
8	Annen utdanning som kan gi kompetanse for arbeid i barnehagen	X	X			
	Ønske/planer om førskolelærerutdanning				X	X
	Førskolelærerutdanningens relevans	X	X			
	Andre relevante utdanninger	X	X			

1.2 Oppdragsgivers rolle

Det er i prosjektet avholdt tre møter med kontaktpersoner hos Kunnskapsdepartementet, der det er rapportert om fremdrift og foreløpige resultater. Hensikten med møtene har også vært å diskutere problemstillinger og foreta avklaringer og informasjonsutveksling i forhold til gjennomføring av prosjektet. Oppdragsgiver har fått seg forelagt utkast til spørreskjema underveis, og gitt innspill før endelig ferdigstillelse.

1.3 Rapportens oppbygging

Rapporten består av tre deler: Innledning, resultater og oppsummering.

Del I Innledning består i tillegg til dette innledningskapitlet av kapittel 2 Datagrunnlag og metode og kapittel 3 Om respondentene i undersøkelsen.

I kapittel 2 gjør vi rede for undersøkelsesdesignet, utvikling av måleverktøy (spørreskjema), datainnsamlingsmetoder, datakvalitet og metoder som er brukt i sammenstillinger og analyser. Kapittel 3 presenterer bakgrunnsinformasjon om respondentene i undersøkelsen og om barnehagene de er tilknyttet.

Del II Resultater er delt opp i fem kapitler, der rekkefølgen følger strukturen i spørreskjemaene:

Kapittel 4: Faglige tema for kompetanseutvikling i barnehagen

Kapittel 5: Organisering av kompetanseheving

Kapittel 6: Barrierer mot deltakelse i kompetanseheving

Kapittel 7: Barne- og ungdomsarbeiderfaget i barnehagen

Kapittel 8: Førskolelærerutdanningens relevans

I disse kapitlene presenteres funnene i kartleggingen i tabeller og figurer, både samlet og for hver enkelt ansattgruppe.

Del III Oppsummering består av kapittel 9, som sammenfatter funnene.

Frekvensfordelinger for samtlige variabler er inkludert i Vedlegg 1.

Spørreskjema for eier, styrer, pedagogisk leder og assistenter er i vedlegg 2.

Analyser og tabeller som viser forskjeller mellom private og kommunale barnehager og forskjeller i vurdering av ansattes kompetansebehov er i vedlegg 3.

Oppdragsgivers beskrivelse av oppdraget er i vedlegg 4.

2. DATAGRUNNLAG OG METODE

2.1 Undersøkellesdesign

Oppdraget, som er mer inngående beskrevet i kapittel 1.1 og framstilt skjematisk i tabell 1.1, kan summeres opp i følgende utfordringer i forhold til undersøkelsesdesign og datainnsamling:

- Deskriptivt: Formålet er å kartlegge og beskrive utbredelse av holdninger og vurderinger i barnehagesektoren
- Representativt: Det skal produseres nasjonal representativ statistikk
- Komplekst og omfattende: En vil kartlegge flere forhold, for flere grupper respondenter, og også se på dimensjonen kommunal-privat barnehage
- Sammenstilling: Svarene fra ulike ansattgrupper skal kunne sammenstilles og sammenliknes
- Vurdering av andre: En vil i tillegg til egenvurderinger også ha vurderinger fra ledelsen som angår de ansatte.

Undersøkelsesdesignet er valgt på bakgrunn av dette. For å sikre at resultatene fra kartleggingen er representative har vi valgt sannsynlighetsutvalsundersøkelser. Spørreskjemaene som benyttes til de ulike gruppene av ansatte er utformet med utgangspunkt i tabell 1.1. Innenfor rammene av dette prosjektet og med det antall respondenter som må kontaktes for å få et tilfredsstillende utvalg for de ulike ansattgruppene, var en spørreundersøkelse (survey) med egenutfylte spørreskjema det naturlige valget.

Videre har vi valgt vurderingsskalaer i spørreskjemaet som tillater at svarene kan behandles og presenteres med parametrisk statistikk¹ (5-trinns likertskala), for å gjøre sammenligninger enklere og mer presis der dette er aktuelt. Disse skalaene muliggjør også prosentvis rapportering, slik oppdragsgiver ønsker.

Når mange ulike tema skal være en del av kartleggingen har man utfordringer med at spørreskjema kan bli for lange og kompliserte for respondenten, slik at svarratene faller. Dette har vi tatt hensyn til ved å teste ut og bruke matrisebaserte spørsmål der en skal vurdere andre gruppers behov (Haugset, Johansen & Gotvassli, 2011).

I de kommende avsnittene gjøres det mer inngående rede for utvikling av spørreskjemaene som er benyttet, utvalgsstrategier som er benyttet, datainnsamlingsmetoder, datakvalitet og frafallsproblematikk. Til slutt gjør vi også rede for metoder som er brukt i sammenstillingen og analysene av datamaterialet, og valg som er gjort i presentasjonen av resultatene i rapporten.

---

¹ Parametrisk statistikk bruker den fullstendige informasjonen som ligger i kontinuerlige variabler, for eksempel ved å beskrive sentraltendens ved hjelp av aritmetisk gjennomsnitt og standardavvik. I store utvalg gir dette større teststyrke (Ringdal 2007:241). Forutsetninger for å bruke denne typen statistikk er imidlertid at det underliggende fenomenet er kontinuerlig og tilnærmet normalfordelt, samt at en ved bruk av vurderingsskalaer har minst fem trinn i skalaen.

2.2 Utvikling av spørreskjema

I henhold til oppdragsbeskrivelsen, sammenfattet i tabell 1.1, hadde vi behov for fire ulike spørreskjema for å kartlegge henholdsvis barnehageeier, barnehagestyrer, pedagogisk leder/førskolelærer og assistenter/barne- og ungdomsarbeidere (vedlegg 2).

Under beskriver vi strategiene som ble benyttet og valgene som ble gjort for å sikre best mulig validitet i undersøkelsen, det vil si at måleverktøyet (spørreskjemaet) vi bruker måler det vi faktisk er ute etter å si noe om.

2.2.1 Avveining omfang - kunnskapsbehov

Det var et mål å gjøre spørreskjemaene så korte og enkle som mulig, for å bruke minst mulig av respondentens tid og for å gjøre den opplevde kostnaden ved (frivillig) deltakelse lavest mulig og dermed høyne responsratene. Erfaringene fra undersøkelser foretatt av TFOU og søk i litteraturen tilsier at svarprosenten synker ved for lange og komplekse spørreskjema (Haugset et al., 2011).

Av tabell 1.1 går det fram at spørsmålene til eier og styrer omfatter flest kategorier, mens pedagogisk leder har det enkleste spørreskjemaet.

Utfordringene i forhold til omfang av spørreskjemaet gjelder først og fremst i forhold til eier og styrer i barnehagen. Her gjorde vi den vurderingen at styrer, som jobber i barnehagen og tett på de andre ansatte, sannsynligvis har mer detaljkunnskap om barnehagens behov for kompetanseheving hos disse enn hva eier har. Vi gjorde derfor en forenkling for eiers del når det gjelder vurdering av behov hos ansatte, og ba ham/henne vurdere henholdsvis styrer og øvrige ansatte i barnehagen. Eiers spørreskjema forenkles også av at vedkommende ikke er bedt om å vurdere eget kompetansehevingsbehov.

For styrer var det vanskelig å forenkle på denne måten og samtidig oppfylle oppdraget. Vi så tidlig at spørreskjemaet til styrer, spesielt den utgaven som ble distribuert via e-post og var nettbasert, kunne framstå som svært langt og omfattende. Her valgte vi derfor å benytte en matriseform for svar på spørsmål om tema for, organisering av og barrierer mot kompetansehevingstiltak for de ulike gruppene i barnehagen. Slike svars skjema er etter det vi kjenner til lite benyttet i tidligere undersøkelser, og vi gjennomførte derfor en grundig testing av denne måten å spørre på før vi tok det endelige valget om å bruke den (Haugset et al., 2011). Formålet med å ta det matrisebaserte skjemaet i bruk var å gjøre spesielt den nettbaserte utgaven kortere og raskere å svare på for barnehagestyrerne. Testene i utprøvingen vår viste at respondenter i målgruppen i stor grad både forsto og likte det matrisebaserte skjemaet godt, og det er derfor benyttet i undersøkelsen.

2.2.2 Vurderingsskalaer og svaralternativer

Egenvurdering av faglige tema for, organisering av og barrierer mot kompetanseutvikling går igjen for alle gruppene, og skal sammenlignes på tvers av ansattgrupper. I tillegg skal det analyseres for forskjeller i styrer og eiers vurdering og ansattes egen vurdering, og for forskjeller mellom kommunale og private barnehager. Å bruke vurderingsskalaer der svarene også kan analyseres parametriske gjør dette arbeidet langt enklere, mer effektivt og presist enn om en må bruke krystabeller. Vi har derfor valgt svaralternativer på 5-trinns vurderingsskalaer for spørsmålene om foretrukket tema og organisering og betydningen av ulike barrierer mot kompetanseheving. I tillegg til vurderingsskalaen fra 1 til 5 er svaralternativet «vet ikke» inkludert, slik at skalaen er uttømmende.

I prinsippet er målenivået for disse variablene kategorisk og ordnet, men de antas å måle et underliggende fenomen som er kontinuerlig (graden av opplevd behov/enighet i påstanden). Fordelingene på svaralternativene er også tilnærmet normalfordelt for de fleste variablene (se vedlegg 1 med frekvensfordelinger). Det er vanlig å benytte slike vurderingsvariabler med fem eller flere trinn som om de var kontinuerlige data (på intervall- eller forholdstallsnivå), og benytte parametriske statistikk (gjennomsnitt og standardavvik) for å beskrive og analysere dem (Ringdal, 2007; Johannesen, Tufte & Kristoffersen, 2005). Vi har brukt denne analyseformen når vi presenterer resultatene for de ulike gruppene og når vi ser etter forskjeller mellom grupper når det gjelder tema, organisering og barrierer mot kompetansehevingstiltak.

For spørsmål knyttet til barne- og ungdomsarbeidernes vilkår og planer og førskolelærerutdanningens relevans har vi imidlertid brukt fire svaralternativer, for eksempel «lite egnet», «noe egnet», «svært egnet» og «vet ikke». For disse spørsmålene skal ikke svarene sammenstilles på tvers av grupper i like stor grad, og færre svaralternativer gir bedre muligheter for grafisk presentasjon av resultatene.

2.2.3 Operasjonalisering og valg av spørsmålsformuleringer

Fordi sammenlikninger og sammenstillinger mellom grupper i barnehagen er sentralt i oppdraget, er spørsmålsformuleringene så langt mulig gjort like for samtlige grupper/i samtlige spørreskjema. Dette gjelder spesielt de delene av spørreskjemaet som dreier seg om faglig tema, organisering og barrierer i forhold til kompetanseutvikling.

Oppdragsgivers relativt detaljerte beskrivelse av kunnskapsbehovet i oppdragsbeskrivelsen, Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet 2006) og andre undersøkelser og etablert kunnskap om organisering av og barrierer mot etter- og videreutdanning (Borgen, Opheim & Prøitz, 2009; Moser et al.; 2006, Grimsø, 2005; Gotvassli, 2004; og Lai, 2004) danner utgangspunktet for utviklingen av spørsmålene som ble brukt i undersøkelsen. I tillegg er det tatt hensyn til at formuleringene og begrepene som ble brukt, skulle ta utgangspunkt i respondentenes hverdag heller enn i formuleringer i planverket. Begrep

og spørsmål må være gjenkjennbare og forståelige, samtidig som de avspeiler Rammeplanen.

Når det gjelder faglige tema for kompetanseutvikling, ble det gjort en avveining mellom behovet for detaljert kartlegging av tema og ønsket om å holde spørreskjemaet kort og innbydende å svare på. Enkelte tema som ikke var nevnt verken i oppdragsbeskrivelsen eller blant Rammeplanens 34 tema ble også vurdert her. De 15 temaene vi endte opp med (se vedlegg 2) er delvis grupperinger av temabatteriet i Rammeplanen, omformulert til et mer direkte og forståelig språk. Alle respondentgruppene ble gitt anledning til å legge til egne faglige tema for kompetanseheving i et åpent spørsmål etter avkrysning for de 15 temaene i spørreskjemaet. Gjennomgangen av disse kommentarene tyder på at temaene vi valgte var relativt dekkende, kanskje med unntak av at personalledelse burde vært en egen kategori.

Spørsmålene rundt foretrukket organisering av kompetanseutviklingstiltak tar utgangspunkt i de tre typene oppdragsgiver skisserer i oppdragsbeskrivelsen: Formell kompetanseheving, kortere kurs og etterutdanningstilbud og veiledning i det daglige arbeidet. I tillegg har vi delvis brukt de samme operasjonaliseringene som i en undersøkelse gjort av Høgskolen i Vestfold i 2006 (Moser et al., 2006).

Også når det gjelder barrierer mot /hindringer for deltakelse i kompetansehevingstiltak har vi først og fremst tatt utgangspunkt i oppdragsgivers forslag i oppdragsbeskrivelsen. I tillegg støtter vi oss på tidligere etablert kunnskap på området (Grimsø, 2005, Lai, 2004, Gotvassli, 2004). Barrierer måles med tanke på praktiske forhold som problemer med å kombinere videreutdanning med jobben og med hjemmesituasjonen, økonomiske forhold som kostnader ved kompetansehevingstiltaket og uttelling karrieremessig og/eller lønsmessig, videre karriereplaner og praktiske forhold slik som at det er vanskelig å skaffe vikar. Vi har også valgt å inkludere kategorier for om en i det hele tatt føler at en trenger kompetanseheving, og om en synes tilbudet av kurs etc. er relevant.

I tråd med litteratur på området (Borgen et al., 2009) valgte vi å måle førskolelærerutdanningens kvalitet og relevans som grad av *egnethet for formålet*. Spørreskjemaet måler derfor førskolelærerutdanningens egnethet i forhold til daglig arbeid med barn, evnen til å håndtere utviklingsarbeid, ulike former for samarbeid og det å lede og veilede personalet.

2.2.4 Uttesting av spørreskjema

Under arbeidet med utvikling av spørreskjemaet ble tidlige utkast drøftet internt i forskergruppen, men også med andre personer med barnehagefaglig kompetanse. Etter at skjemaene var ferdigstilt ble de testet på en håndfull styrere (nettbasert skjema) og assistenter (papirbasert skjema). Testene ble gjennomført enten ved å sende lenke til skjemaet på e-post, la respondenten fylle det ut og intervju ham/henne etterpå, eller ved å møte opp personlig i barnehagen med skjema som ble fylt ut mens respondenten

ble observert, etterfulgt av et kort intervju. Testene avslørte ingen alvorlige problemer med spørreskjemaene, men noen mindre språklige justeringer ble gjort.

2.3 Datainnsamling og datakvalitet

Det foreligger totalt fire datasett i dette prosjektet, med svarene fra henholdsvis barnehageeiere, styrere, pedagogiske ledere og assistenter med og uten barne- og ungdomsarbeiderfag. Det er gjennomført datainnsamling både papirbasert og nettbasert. I det følgende gjøres det rede for utvalgsstrategier, datainnsamlingsmetoder, responsrater og frafall i hvert av disse datasettene. Til slutt oppsummeres disse resultatene i en total vurdering av det samlede datamaterialets kvalitet.

2.3.1 Utvalgsstrategier

For å kunne trekke et sannsynlighetsutvalg må en kjenne rammene for trekkingen, det vil i dette tilfellet si ha oversikt over hele universet av barnehageansatte i alle grupper. I barnehagesektoren i Norge har en svært god oversikt over universet/populasjonen av barnehager, gjennom gode rapporteringsrutiner knyttet til offentlig finansiering av både kommunale og private barnehager. Vi har imidlertid ikke lyktes i å finne tilsvarende gode oversikter over ansattgrupper og barnehageeiere.

2.3.1.1 Barnehagestyrere

Barnehagestyrer er daglig leder av barnehagen som organisasjon. Det er et en-til-en-forhold mellom barnehager og barnehagestyrere. Med basis i en utvalgsramme med alle landets barnehager kan en dermed gjøre en enkel tilfeldig trekking (Ringdal 2007) av barnehager for å få et representativt utvalg av barnehagestyrere. PEDLEX tilbyr oversikt over samtlige av landets barnehager, og selger uttrekk med lister som inneholder bakgrunnsinformasjon om barnehagen og kontaktinformasjon til styrer. Dette har vi benyttet oss av, og vi bestilte uttrekk av PEDLEX databaser med totalt 2085 tilfeldig utvalgte barnehager i Norge, stratifisert¹ på fylker for å sikre god geografisk representativitet². Av disse forelå det e-postadresser til 86 prosent. Det manglet e-postadresser til noe flere familiebarnehager enn andre typer barnehager, men forskjellene var ikke store. I samråd med oppdragsgiver, som blant annet har planlagt en egen utredning for den spesielle typen barnehager som familiebarnehagene utgjør, besluttet vi derfor å bruke utvalget av barnehager med foreliggende e-postadresse som utgangspunkt. Dette gjør at familiebarnehager blir noe underrepresentert i undersøkelsen. Utvalget utgjør dermed 1803 barnehager.

---

¹ Stratifisering av utvalget innebærer å gjøre trekningen på en slik måte at en sikrer seg god representasjon fra alle typer enheter, for eksempel ved å trekke barnehagene fylkesvis slik vi har gjort her.

² Det ble også gjort oversamplinger av fylkene med færrest barnehager for å ha et minimum av barnehager i hvert fylke med tanke på lokal bruk av datasettet senere. Denne oversamplingen ble så korrigert gjennom vekting ved bruk av datasettet på tvers av fylker.

2.3.1.2 Barnehageeiere

Barnehageeiere er i prinsippet av to relativt ulike typer: Private eiere, som har det samme eiendomsforholdet til barnehagen som til en hvilken som helst annen privat bedrift, og offentlige eiere som i praksis er en kommune.

For private barnehager kan situasjonen både være et en-til-en - forhold mellom eier og barnehage, noe som er typisk ved familiebarnehager, og det kan dreie seg om store private eiere/barnehagekjeder som eier mange barnehager (for eksempel Espira).

Kommunale barnehager eies i prinsippet av fellesskapet (befolkningen i kommunen, representert ved politikere), og hver kommune har som regel mange barnehager. Barnehagene er vanligvis organisert under skole- og oppvekstansvarlig eller tilsvarende i kommuneadministrasjonen, uten at denne personen (eller den konsulenten som er tildelt ansvaret for barnehagene) er formell/juridisk eier av barnehagen på samme måte som en privat eier er. I denne undersøkelsen har vi likevel rettet oss mot barnehageansvarlig i kommunen for kommunale barnehager, og behandler denne som barnehageeier. Begrepet barnehageeier vil bli brukt både om eiere av private og eierrepresentanter for kommunale barnehager.

Forholdet eier-barnehage, både for private og offentlige barnehager, er ofte en-til-mange. Dette gjør definisjon av et sannsynlighetsutvalg av barnehageeiere mer komplisert. Det finnes ingen samlet oversikt over barnehageeiere i Norge, og heller ikke noen liste med kontaktinformasjon til dem slik PEDLEX tilbyr for barnehagestyrere. Vi vet ikke hvor mange barnehageeiere det finnes totalt i Norge (utvalgsrammen er ukjent).

For å få kontakt med et utvalg av barnehageeiere valgte vi å gå via barnehagestyrerne i det tilfeldig trukne utvalget fra PEDLEX. Vi sendte en enkel forespørsel på e-post, der styrerne både ble forberedt på undersøkelsen som skulle komme, og bedt om å oppgi navn og kontaktinformasjon til eier av barnehagen dersom de ikke selv var både eier og styrer. De som var både eier og styrer, ble bedt om å besvare spørsmålene som styrer i barnehagen. Denne henvendelsen ga totalt sett 731 unike¹ e-postadresser til eiere eller kommunale eierrepresentanter for barnehager. Disse 731 utgjør dermed bruttoutvalget av eiere i denne undersøkelsen. Dette er ikke noe sannsynlighetsutvalg i streng forstand, siden vi ikke kjenner utvalgsrammen (populasjonen av eiere). Det er imidlertid avledet av et tilfeldig trukket utvalg av norske barnehager, etter noen av de samme prinsippene som ved klyngeutvalg. Dette gjør at dersom frafallet (styrere som ikke har oppgitt kontaktinformasjon) er tilfeldig fordelt, vil vi likevel sitte igjen med et relativt representativt utvalg av eiere i norske barnehager, riktig nok trukket med barnehagen som enhet. Av denne grunn er datasettet for eier behandlet som et sannsynlighetsutvalg i denne undersøkelsen, det vil si det er benyttet statistiske tester og presisjonsberegninger i analysene av materialet. Det har imidlertid sannsynligvis et noe lavere presisjonsnivå enn et enkelt, tilfeldig trukket utvalg. Dette kan gi seg utslag

---

¹ Siden flere barnehager kan ha samme eier (kommuner, større private eiere) var mange av e-postadressene som styrerne oppga duplikater.

i at presisjonsnivået som oppgis (konfidensintervaller og signifikans) blir noe høyt i forhold til datagrunnlaget når det gjelder eiere av barnehager.

2.3.1.3 Pedagogisk leder og assistenter

I barnehagen jobber, foruten styrer, førskolelærere (mange av dem har tittelen pedagogisk leder), barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. På samme måte som for eiere, mangler det en komplett liste over ansatte i norske barnehager. Vi kjenner likevel godt til utvalgsrammene, gjennom Statistisk sentralbyrås (SSB) relativt detaljerte oversikt over stillingskategorier og utdanning¹. For å nå disse gruppene av ansatte har vi benyttet klyngeutvalg², der enheten for utvelgelse har vært barnehagen. Fra utvalget av barnehager (1803) trakk vi tilfeldig 200 barnehager, hvor styrer fikk tilsendt spørreskjema til alle ansatte i barnehagen postalt. Basert på gjennomsnittstall over antall ansatte av ulike kategorier i norske barnehager (SSB) har vi estimert dette utvalget til å bestå 794 pedagogiske ledere/førskolelærere (klyngeutvalg), 291 barne- og ungdomsarbeidere (klyngeutvalg) og 1161 øvrige assistenter (klyngeutvalg), totalt 2247 personer. De 200 styrerne hører til i utvalget over barnehagestyrere som beskrevet i forrige underkapittel.

Klyngeutvalg er en type sannsynlighetsutvalg, men kan ha noe lavere presisjonsnivå enn enkle, tilfeldig trukne utvalg (Ringdal, 2007; Hellevik, 1991). I denne undersøkelsen har vi ikke korrigert for denne designeffekten, men bruker klyngeutvalgene av pedagogiske ledere og assistenter som sannsynlighetsutvalg. Dette kan gi seg utslag i at presisjonsnivået som oppgis (konfidensintervaller og signifikans) blir noe høyt i forhold til datagrunnlaget når det gjelder pedagogiske ledere og assistenter.

2.3.2 Datainnsamlingsmetoder

Datainnsamling via nettbasert og papirbasert spørreskjema er kombinert i denne undersøkelsen. Av barnehagestyrerne har cirka 10 prosent av respondentene gitt sine svar på et papirbasert spørreskjema, resten via nettbasert skjema. Spørsmålsformuleringene har vært identiske i disse skjemaene. Barnehageeierne har gitt sine svar på et nettbasert skjema, mens ansatte i barnehagen (utenom styrer) har brukt papirskjema. Denne kombinasjonen er gjort som en avveining mellom utnyttelse av ressursene (å bruke nettbaserte undersøkelser er langt mindre ressurskrevende, da data foreligger ferdig digitalisert og en sparer portoutgifter), og god dekning også av grupper vi ikke greide å framskaffe e-postadresser til.

Det er ikke nødvendigvis uproblematisk å kombinere postale og nettbaserte spørreskjema i samme undersøkelse. Spesielt når en henvender seg til befolkningen generelt har det vist seg at de som velger å svare på nettbaserte vs. papirbaserte skjema

¹ <http://www.ssb.no/emner/04/02/10/barnehager/tab-2011-06-15-07.html>, lesedato 15. november 2011.

² Et klyngeutvalg innebærer at en i stedet for å trekke utvalget direkte fra en kjent populasjon, må gå vegen om en mellomliggende enhet med kjent populasjon. Vi kjenner ikke populasjonen av ansatte i norske barnehager, men vi har god oversikt over barnehagene. Hver barnehage utgjør dermed en klynge, som vi har trukket ut tilfeldig og undersøker underenhetene (de ansatte) i.

har noe ulike demografiske karaktertrekk, og responsratene kan i slike tilfeller være lavere for nettbaserte undersøkelser (Messer & Dillmann, 2010). Vi mener likevel at dette er forhold som får mindre betydning i denne undersøkelsen, som retter seg mot spesifikke profesjonsgrupper i kraft av deres stilling. For styrerne ser vi riktig nok noen forskjeller i både responsrate (høyere for nettbasert skjema) og egenskaper ved barnehagene som respondentene hører til i (færre private og familiebarnehager hos de som svarte på papir). Tatt i betraktning at styrerne som har svart på papir også ble bedt om å gjøre en relativt stor innsats i å distribuere og samle/sende inn spørreskjema fra alle sine ansatte, er det imidlertid nærliggende å tro at dette har hatt en vel så stor innvirkning på svarratene som selve skjemaets beskaffenhet.

2.3.2.1 Nettbasert datainnsamling

Datainnsamlingen er gjennomført via verktøyet Easyresearch/Questback (nettbasert datafangst- og datahåndteringssystem) for størsteparten av barnehagestyrerne (med unntak av styrerne i de 200 barnehagene som var trukket ut som basis for klyngeutvalget) og for barnehageeierne. En e-post med invitasjon til å delta i undersøkelsen ble sendt til respondenten den 24. oktober 2011. Denne inneholdt foruten informasjon om undersøkelsen og avsender, en unik lenke til et nettbasert spørreskjema. Systemet holder rede på hvor mange som har gitt et fullstendig svar (hele spørreskjemaet) og hvem som har gitt opp undervegs (bare fylt ut deler), og det lar ikke en respondent få fylle ut skjemaet mer enn en gang. Det ble sendt to purringer per e-post til respondenter som ikke hadde svart, før datainnsamlingen ble avsluttet 23. november 2011.

2.3.2.2 Postal datainnsamling

Datainnsamlingen blant samtlige ansatte i 200 barnehager er gjennomført postalt, med god hjelp av styrerne i barnehagene. Styrer fikk tilsendt en bunke spørreskjema av ulike typer, og ble bedt om å distribuere disse blant personalet. I tillegg bad vi styrer om å samle skjemaene inn igjen anonymt (i lukket konvolutt) etter utfylling, og sende dem tilbake til oss samlet i ferdig frankert konvolutt. For å motivere både styrer og resten av personalet til denne innsatsen utlyste vi trekking av svarpremier til tre barnehager som nådde mer enn 50 prosent svarrate blant de ansatte. Spørreskjemaene ble utsendt i posten 25. oktober 2010, og svarfrist ble satt til 3. november 2011. Det ble foretatt to purringer per e-post til styrerne i alle barnehagene etter denne fristen, men det ble ikke sent ut nye skjema. Svarskjema som har kommet inn i posten etter 23. november er ikke tatt med i undersøkelsen. Data fra papirskjemaene ble kodet ved Trøndelag Forskning og Utvikling.

2.3.3 Responsrater

Tabell 2-1 viser en oversikt over total utvalgsstørrelse, antall svar og responsrate for hver ansattgruppe samt eier av barnehager. Utvalgsstørrelse for klyngeutvalgene er estimert på bakgrunn av fordelingen av yrker/utdanningskategorier i SSB sin oversikt

over alle barnehageansatte i Norge¹. Samme prinsipp og grunnlag er benyttet for å estimere hvor mange av hver ansattgruppe som ikke ble nådd.

Tabell 2.1: Oversikt over utvalgsstørrelse, antall svar og brutto/netto responsrater for hver av respondentgruppene i undersøkelsen.

	Styrer	Eier	Pedagogisk leder/ førskolelærer	Barne- og ungdoms- arbeider	Assistenter	I alt
Utvalgsstørrelse:	1803	731	794 (estimert)	291 (estimert)	1161 (estimert)	4780
Antall svar:	1156 ²	371	413	210	604	2744
Responsrate brutto:	64 %	51 %	52 %	72 %	52 %	57 %
Ikke nådd³	45	75	12 (estimert)	5 (estimert)	17 (estimert)	154
Responsrate netto⁴:	66 %	57 %	53 %	73 %	53 %	59 %

Den totale netto svarraten i undersøkelsen er på 59 prosent. Barne- og ungdomsarbeidere og styrere er de ansattgruppene som har de høyeste netto svarratene. Lavest responsrate har pedagogisk leder og øvrige assistenter. Eier har en relativt høy andel som ikke ble nådd, noe som synes å skyldes feil på e-postadressene vi har fått via styrerne i barnehagene. Skrive-/stavefeil vil gjøre at adressen er ugyldig. Responsratene ligger innenfor det som er vanlig i spørreundersøkelser der respondentene selv fyller ut spørreskjemaet (Grønmo, 2004). Vi la mye ansvar over på barnehagestyrerne for å få distribuert undersøkelsen i de 200 barnehagene som utgjorde klyngene, og her kunne frafall skje både blant styrerne og blant de enkelte ansatte. Dette tatt i betraktning vurderer vi responsratene for pedagogisk leder, barne- og ungdomsarbeider og øvrige assistenter som relativt høye.

2.3.4 Frafallsanalyser

Frafall, det vil si at respondenter som er trukket ut i utvalget lar være å svare enten på hele undersøkelsen eller på enkelte spørsmål, truer datakvaliteten og representativiteten i den grad det er systematisk og ikke tilfeldig hvem som faller fra. Dette må vurderes i hvert enkelt tilfelle (Grønmo, 2004).

I denne undersøkelsen har cirka 40 prosent av de cirka 4800 personene som er invitert med, unnlatt å svare. I det følgende vil vi sammenligne bakgrunnsvariabler for de som har svart på undersøkelsen, med data om hele populasjonen der dette er mulig å oppdrive. Frafallsanalysene er gjort for hver gruppe av respondenter, med unntak av analysen av frafall relatert til utdanningsnivå (kapittel 2.3.4.4) som er gjort for et

¹ <http://www.ssb.no/emner/04/02/10/barnehager/tab-2011-06-15-07.html>, lesedato 23. november 2011.

² På grunn av vekting for utjevning av oversampling på fylker, reduseres dette tallet til 1076 i analysene.

³ Ikke nådd: Spørreskjema kom i retur fordi barnehagen var nedlagt, adressen eller e-post Disse fikk aldri anledning til å delta i undersøkelsen

⁴ Responsrate netto: Responsrate etter at en har trukket de som ikke ble nådd fra utvalgsstørrelsen

sammenstilt og vektet¹ datasett med alle ansattgruppene i barnehagen. Det skilles mellom *missing case* (respondent som ikke har deltatt i undersøkelsen) og *missing item* (når respondentene hopper over eller glemmer å svare på enkeltspørsmål i undersøkelsen).

2.3.4.1 Barnehagestyrerne

Responsraten (netto) her var 66 prosent, 34 prosent av de forespurte barnehagestyrerne har ikke svart.

Forutsetninger for frafallsanalysen:

- 1:1-forhold mellom styrer og barnehage
- SSB sin statistikk over barnehager fra 2010 er det «mest riktige» bildet vi har av totalpopulasjonen
- Der vi ikke finner relevante data i SSB, har vi brukt PEDLEX sine tall over alle barnehager i Norge

Tabell 2.2 *Oversikt over fordelingen på ulike bakgrunnsvariabler i totalpopulasjonen (alle norske barnehager/barnehagestyrere) og i utvalget vårt.*

Styrere	Norske barnehager (SSB 2010/PEDLEX 2011)	Våre respondenter totalt (N=1156)
Privateide barnehager	53,7 %	50,6 %
Kommunale barnehager	46,3 %	49,3 %
Ordinære barnehager	85,7 %	91,7 %
Familiebarnehager	13,1 %	6,8 %
Bedriftsbarnehager	1,1 %	1,4 %
Gjennomsnittlig antall plasser²	42,1	47,3
Styrer er kvinne	91,9 %	92,3 %
Styrer har minimum bachelorgrad³	96,0 %	94,7 %

Som Tabell 2.2 viser, er det kun små avvik mellom barnehagene og barnehagestyrerne som er representert i datamaterialet vårt og den totale populasjonen når det gjelder fordeling kommunale/private barnehager, styrers kjønn og styrers utdanningsnivå. Videre ser vi at familiebarnehager er noe underrepresentert og ordinære barnehager tilsvarende overrepresentert (differanser på 6 til 7 prosentpoeng). Dette skyldes som sannsynligvis både at vi hadde e-postadresser til en lavere andel av familiebarnehagene og at disse har vært noe mindre tilbøyelige til å svare enn andre barnehager. At de små familiebarnehagene er underrepresentert kan også være årsaken

¹ Se avsnitt 2.4.1.1 for en redegjørelse for sammenstilling og vektning av data.

² SSB opererer ikke med barnehageplasser som enhet, men gir en oversikt over antall barn som er i barnehage. I 2010 var det 277.139 barn i alderen 0-5 år i norske barnehager, og dekningsgraden var cirka 89 prosent. Da defineres dekningsgraden som andelen av ALLE barn som er i barnehage (heltid eller deltid), og ikke ut fra faktisk etterspørsel. Det reelle behovet kan dermed være lavere enn 100 prosent, og en kan ikke uten videre gå ut fra at antall plasser er likt antall barn (noen plasser kan stå ledig). I mangel på noe annet har vi likevel valgt å bruke dette tallet til sammenligning for å sjekke etter skjevheter i utvalget.

³ I SSB vil det si kategoriene førskolelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning.

til at barnehagene i vårt utvalg i snitt har noen flere plasser/barn enn landsgjennomsnittet i SSBs oversikt.

Fylkesvis varierer frafallet noe. Sør-Trøndelag og Østfold har høye responsrater med henholdsvis 31 og 33 prosent frafall, mens Oslo og Aust-Agder har lav responsrate med henholdsvis 64 og 54 prosent frafall. Alle fylker med unntak av Aust-Agder (27) har minst 30 barnehagestyrere med blant respondentene.

Det synes ikke å være store problemer med missing items i dette utvalget. Noen få enkeltpørsmål har frafall litt i overkant av 10 prosent. Det er imidlertid gjennomgående noe lavere svarrater lenger ut i spørreskjemaet (5,2 prosent av web - respondentene fullførte aldri hele skjemaet).

Det er systematisk flere styrere som enten svarer «vet ikke» eller lar være å svare når det er snakk om barne- og ungdomsarbeidernes rolle og vilkår i barnehagen. For eksempel er det cirka 12 prosent som ikke har svart på spørsmålene om barne- og ungdomsarbeidernes betingelser i barnehagen. I tillegg har mellom 7 og 17 prosent av de som har svart på spørsmålene, svart «vet ikke». I datamatriksen der styrer blir bedt om å vurdere de ulike ansattgruppens behov for utdanning i ulike tema og på ulike former betyr manglende svar «vet ikke». Også her er det systematisk høyere andel som ikke har svart (som kan bety både «vet ikke» vil ikke svare, glemt denne ruta etc.) når det er snakk om barne- og ungdomsarbeiderne enn pedagogiske ledere og assistenter.

Dette gjør at de resultatene (gjennomsnittsverdier, her er «vet ikke»-kategoriene holdt utenom) som beregnes for styrers vurdering av barne- og ungdomsarbeiderne kan ha inntil 30 prosent færre respondenter bak seg enn det totale antallet respondenter. Dette gjør resultatene mindre presise, noe som fanges opp og korrigeres for i analysene (sammenlikningene) gjennom større standardavvik/bredere konfidensintervaller. I tillegg kan det gjøre resultatene sårbare for skjevheter, dersom det ikke er tilfeldig hvem som har utelatt å svare eller svart «vet ikke». Svarene på andre spørsmål i undersøkelsen viser at i en av fire barnehager får barne- og ungdomsarbeideren bare i liten grad andre oppgaver enn øvrige assistenter. Dette kan ha gjort det vanskelig for styrerne å vurdere gruppens kompetansebehov. Hvis frafallet er relatert til dette forholdet, betyr det at de vurderingene som er gjort er gjort først og fremst av de barnehagestyrerne som er bevisst på barne- og ungdomsarbeiderens rolle i barnehagen.

2.3.4.2 Barnehageeier

Netto responsrate for barnehageeier er 57 prosent, 43 prosent av eierne som er forespurt har ikke svart på undersøkelsen.

Frafallet i dette utvalget har skjedd i to runder. 63 prosent av barnehagestyrerne vi kontaktet, ga oss informasjon om eiers e-postadresse (bruttoutvalget). Det var noe flere styrere i kommunale barnehager enn i private som oppga kontaktinformasjon til eier. De styrerne som også eier barnehagen de leder, er ikke med i utvalget (de inngår i

styrerdatasettet). Bruttoutvalget av eiere underrepresenterer dermed små, private eiere av en barnehage som de styrer selv. Eiere av familiebarnehager er nesten ikke representert, til tross for at disse utgjør 13 prosent av norske barnehager.

Av de barnehageeierne som ble kontaktet via gyldig e-postadresse, svarte 57 prosent på spørreskjemaet. Vi har ingen muligheter til å sjekke skjevheter knyttet til dette frafallet fra bruttoutvalget, fordi vi ikke har bakgrunnsdata for norske barnehageeiere å sammenligne datamaterialet med. Vi vil i stedet beskrive utvalget så godt det lar seg gjøre på bakgrunn av det datamaterialet vi har, og dermed legge det åpent for kvalitetsvurdering fra andre som eventuelt måtte ha slik kunnskap.

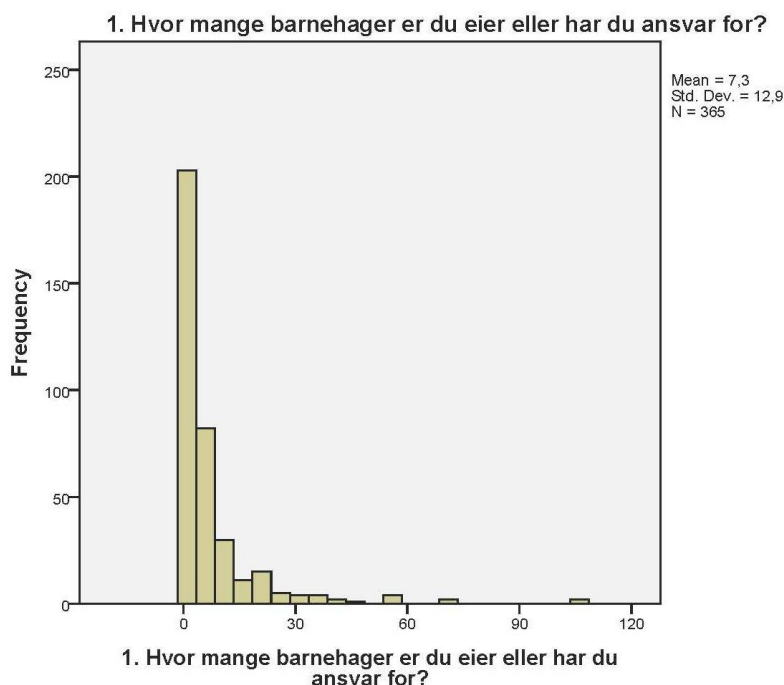
Av barnehageeierne som har svart på undersøkelsen, er 45 prosent en privatperson eller privat organisasjon, mens 54 prosent er representanter for en kommunal barnehageeier. Fordi eierstrukturen er temmelig ulik i disse to gruppene, er det naturlig å studere variasjonen på ulike variabler for private og kommunale eiere hver for seg. Tabell 2.3 viser forskjellene mellom de private og kommunale eierrepresentantene. Det er markerte forskjeller mellom gruppene på variablene som uttrykker størrelse på barnehagene, og dessuten stor variasjon (store standardavvik). Som vi ser, har en klart høyere andel kommunale barnehageeiere pedagogisk utdanning enn private eiere.

Tabell 2.3: Oversikt over noen av bakgrunnsvariablene for barnehageeiere, for henholdsvis private og kommunale eiere og totalt. Verdiene i tabellen er gjennomsnittsverdier. Tallene i parentes representerer standardavviket.

Om eier/eierskapet:	Kommunal eier (n=198)	Privat eier (n=165)	Totalt (n=371)
Antall barnehager:	10,6 (15,0)	3,0 (7,2)	7,1 (12,7)
Antall barnehageplasser:	663 (1308)	173 (464)	438 (1041)
Antall ansatte:	49 (132)	172 (191)	114 (238)
Eier har pedagogisk utdanning:	94,9 prosent	50,9 prosent	74,9 prosent
Andel familiebarnehager:	0,5 prosent	1,2 prosent	0,8 prosent

Det er sterk samvariasjon (Pearsons $r > .940$) mellom antall barnehager, antall plasser og antall ansatte eierne oppgir å ha ansvar for. En visuell inspeksjon av plott av disse tre variablene viser at det finnes noen klare utliggere (ekstremverdier) i materialet, og det er spesielt fem respondenter som skiller seg ut ved å representere langt flere barnehager, plasser og ansatte enn resten av utvalget. Utliggerne vises til høyre langs den horisontale akse i figur 2.1. Disse fem eierne representerer alle kommunale barnehager i store bykommuner, og i Trondheim og Bergen (som utgjør fire av disse fem casene, den femte er Stavanger) har to ulike eierrepresentanter for samme kommune fylt ut spørreundersøkelsen. Dette er med på å skape ekstra stor variasjon i datamaterialet (øker standardavvikene) for kommunale eiere, og drar opp gjennomsnittsverdiene som er presentert i tabell 2.3. Dette illustrerer også et annet poeng i forhold til bruk av dataene: Utliggerne representerer svært mange barnehageansatte og barnehageplasser, men svarene fra disse eierne veier likevel like mye/lite som alle andres svar i denne undersøkelsen. Svarene fra eierne er dermed

ikke egnet til bruk for å estimere hvor mange kursplasser etc. det vil bli etterspørsel etter.

Figur 2.1: *Fordeling av svarene fra eiere på hvor mange barnehager de er eier/representerer eier overfor. Fem utliggerer skiller seg ut, og er identifiser som offentlige eiere i store bykommuner.*

Blant barnehageeierne er det 9,4 prosent av respondentene som ikke har fullført undersøkelsen, det vil si at de ikke har trykt på «fullfør-knappen» til slutt. Noen av disse må vi regne med har «gitt opp undervegs» og bare svart på de første spørsmålene¹. Vi forventer dermed at andelen som har falt fra øker mot slutten av undersøkelsen. Fram til og med spørsmål 6 er frafallsraten på hvert enkelt spørsmål under 10 prosent. I spørsmål 7, 8, 9, 10 og 11 er frafallsratene noe i overkant av 10 prosent, mens de faller til under 10 prosent igjen på spørsmål 12 (spørreskjemaet er vedlagt, se vedlegg 2). Det er snakk om missing items på opp til 15 prosent på enkeltspørsmål.

En analyse av de respondentene som ikke har svart på spørsmålene 7, 8, 9, 10 og 11 viser at de har en overvekt av private barnehageeiere i forhold til hele utvalget. Av de som ikke svarte på et eneste av delspørsmålene i spørsmål 8 og 9, var 61 prosent private barnehageeiere mot 45 prosent i hele utvalget. Videre er de som ikke har svart på disse spørsmålene eiere for litt færre barnehager og dermed også færre plasser og ansatte, enn gjennomsnittet i resten av utvalget. Det er også en tendens til at færre av dem har pedagogisk utdanning, men her er det små forskjeller. Dette betyr at private

¹ Datafangstsystemet tar vare på svar avgitt tidligere i skjemaet selv om en ikke trykker på «fullfør» til slutt.

barnehageeieres synspunkter er noe underrepresentert i de siste spørsmålene i undersøkelsen.

2.3.4.3 Pedagogisk leder og assistenter (klyngeutvalgene)

Datasettene for pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere og øvrige assistenter er alle klyngeutvalg med basis i 200 tilfeldig uttrukne barnehager. Vi har ingen bakgrunnsdata å sammenligne hver enkelt ansattgruppe med, så frafallsanalysen (missing case) må ta utgangspunkt i klyngene (barnehagene).

Netto responsrate for barnehagene som utgjør klyngene var 57 prosent, 43 prosent av styrerne valgte å ikke distribuere/gjennomføre undersøkelsen. I tabell 2.4 er data fra klyngene som deltok i undersøkelsen sammenstilt med verdier for alle norske barnehager. Som vi ser er familiebarnehagene så å si fraværende blant respondentene våre, og privateide barnehager generelt er underrepresentert.

Tabell 2.4: Sammenstilling av data fra barnehagene som utgjør basis for klyngeutvalgene, og samtlige norske barnehager.

Styrere	Norske barnehager (SSB 2010/PEDLEX 2011)	Basis for klyngeutvalgene (N=113)
Privateide barnehager	53,7 %	39,9 %
Offentlig eide barnehager	46,3 %	58,4 %
Ordinære barnehager	85,7 %	93,8 %
Familiebarnehager	13,1 %	1,8 %
Bedriftsbarnehager	1,1 %	2,7 %
Gjennomsnittlig antall plasser¹	42,1	44,9
Styrer er kvinne	91,9 %	90,2 %
Styrer har minimum bachelorgrad²	96,0 %	95,5 %

Det er også viktig at barnehagene/klyngene er representative geografisk sett, og kanskje spesielt etter aksens sentrum-periferi. Forskjeller i svarene mellom f. eks fylker kan føre til skjevheter her.

Av tabell 2.5 ser vi at den geografiske fordelingen i utvalget overrepresenterer Nord-Norge noe og underrepresenterer Østlandet og spesielt Oslo.

¹ SSB opererer ikke med barnehageplasser som enhet, men gir en oversikt over antall barn som er i barnehage. I 2010 var det 277.139 barn i alderen 0-5 år i norske barnehager, og dekningsgraden var cirka 89 prosent. Da defineres dekningsgraden som andelen av ALLE barn som er i barnehage (heltid eller deltid), og ikke ut fra faktisk etterspørsel. Det reelle behovet kan dermed være lavere enn 100 prosent, og en kan ikke uten videre gå ut fra at antall plasser er likt antall barn (noen plasser kan stå ledig). I mangel på noe annet har vi likevel valgt å bruke dette tallet til sammenligning for å sjekke etter skjevheter i utvalget.

² I SSB vil det si kategoriene førskolelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning.

Tabell 2.5: Oversikt over geografisk fordeling av barnehager i Norge og blant respondentene i undersøkelsen vår.

	Andel av landets barnehager (N=6579) ¹	Andel i vårt utvalg (N=113)
Oslo	12,3 %	8,0 %
Østlandet forøvrig	36,2 %	34,4 %
Sørlandet	6,6 %	6,2 %
Trøndelag	10,5 %	9,8 %
Vestlandet	23,3 %	23 %
Nord-Norge	11,1 %	16,7 %
Ukjent plassering	0	2,0 %
Hele landet	100 %	100 %

Det er ikke mer enn 10 prosent manglende svar på noen enkeltspørsmål for noen av gruppene pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere eller assistenter.

2.3.4.4 Frafall relatert til utdanningsnivå

Via Kunnskapsdepartementet har vi fått en relativt detaljert oversikt over hvilke typer utdanning norske barnehageansatte har, og vi vil her sammenstille utdanningsnivået til våre respondenter i undersøkelsen med disse populasjonstallene. Vi sammenstiller da data fra styrer, pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter, og vekter dette datasettet til det blir representativt (se kapittel 2.4.1.1). Videre er kategoriene Kunnskapsdepartementet har brukt noe annerledes enn kategoriene vi har i våre spørreskjema, så vi må slå sammen noen av kategoriene og gjøre visse forutsetninger for å kunne sammenligne dem.

Forutsetningene vi gjør, er som følger:

- Kunnskapsdepartementets kategorier førskolelærer, *annen pedagogisk høyere utdanning* og *annen høyere utdanning* svarer til våre kategorier *mastergrad og bachelorgrad eller tilsvarende (3-4 år på høyskole/universitet)*. I tabell 2-6 benevnes dette *høyere utdanning*.
- Departementets kategorier *fagbrev barne- og ungdomsarbeider, VG2 Barne- og ungdomsarbeider, annen fullført VGO Helse- og sosialfag og annen fullført VGO* svarer til våre kategorier *videregående skole uten studiekompetanse og videregående skole med studiekompetanse*. Denne kategorien benevnes *videregående skole*.
- Departementets kategorier *avbrutt VGO og ikke påbegynt VGO* svarer til vår kategori *grunnskole*. Denne kategorien benevnes *grunnskole*.

Tabell 2.6 viser forholdet mellom høyeste fullførte utdanningsnivå i vårt samlede utvalg av barnehageansatte og i populasjonen.

¹ SSB 2010

Tabell 2.6: *Forholdet mellom utdanningsnivået i populasjonen av norske barnehageansatte og i utvalget vårt. Kilde: Kunnskapsdepartementet/SSB.*

	Populasjonen N=90.485	Samlet utvalg (vektet) N=1330
Høyere utdanning	32 %	40 %
Videregående skole	34 %	49 %
Grunnskole	29 %	10 %
Ukjent utdanningsnivå	5 %	2 %
Sum:	100 %	101 %

Som vi ser av Tabell 2.6 er utvalget vår noe skjevt når det gjelder utdanningsnivå, og tendensen er at barnehageansatte med høyere utdanning har vært mer tilbøyelige til å svare enn de med lavere utdanning. Vi ser ut til å ha en klar underrepresentasjon av ansatte med grunnskolen som sitt høyeste fullførte utdanningsnivå, og en overrepresentasjon av ansatte med fullført videregående skole og høyere utdanning. Siden det er utdanningskrav til styrer og pedagogisk leder (førskolelærerutdanning), er det grunn til å anta at disse skjevhetene i størst grad gjelder assistentene.

2.3.5 Totalvurdering av datagrunnlagets reliabilitet

På bakgrunn av utvalgsstrategi, responsrater og frafallsanalyser gjør vi her en totalvurdering av datakvaliteten (reliabiliteten) for de ulike ansattgruppene i barnehagen. Tabell 2.7 summerer opp kapittel 2.3, og konkluderer med en vurdering av datakvaliteten i forhold til utvalgsfeil, dekningsfeil og manglende observasjoner:

Tabell 2.7: *Oppsummering av de ulike datasettenes beskaffenhet, inkludert vår totale vurdering av datakvaliteten basert på utvalgsfeil, dekningsfeil og manglende observasjoner.*

	Eier	Styrer	Ped. leder	B/U-arbeider	Assistent
Utvalgsstrategi	Avledet fra tilfeldig trukket utvalg.	Stratifisert tilfeldig trukket utvalg	Klyngeutvalg	Klyngeutvalg	Klyngeutvalg
Response	Tilfredsstillende 57 %	Meget god 66 %	Tilfredsstillende 53 %	Svært god 73 %	Tilfredsstillende 53 %
Utfordringer knyttet til frafall:	Få små barnehager og familiebarnehager. Noe høyt frafall på enkeltspørsmål. Lav presisjon, og ukjent representativitet.	Familiebarnehager noe underrepresentert. Noe høyt frafall på spørsmålene om barne- og ungdomsarbeiderne.	Svært få familiebarnehager. Ansatte i private barnehager og ansatte med lav utdanning er underrepresentert. Noe lavere presisjonsnivå enn utvalgsstørrelsene tilsier (designeffekt).		Underrepresenterer de med lav utdanning noe
Totalvurdering datakvalitet (reliabilitet)	Tilfredsstillende	Meget god	God		

Som vi ser av Tabell 2.7 er det data om styrerne som har den høyeste kvaliteten/største reliabiliteten, og dermed vil gi de mest presise og pålitelige resultatene. Også data om pedagogisk leder/førskolelærer, assistenter og barne- og ungdomsarbeidere vurderes å ha god datakvalitet, men presisjonsnivået kan være noe lavere enn for styrer.

Data om eier er ikke et sannsynlighetsutvalg i streng statistisk forstand, da vi ikke kjenner utvalgsrammen og derfor har basert oss på et tilfeldig trukket utvalg av en annen analyseenhet (barnehager) som ikke har et 1:1 forhold til barnehageeier. Det vurderes likevel til å være mer pålitelig og gi mer representative resultater enn et bekvemmelighets- eller slumpeutvalg (Ringdal, 2007), da det er avledet av et sannsynlighetsutvalg. Det er større usikkerhet rundt datakvaliteten for eier enn for de andre gruppene, da vi ikke kjenner den totale populasjonen av barnehageeiere og dermed ikke får kontrollert for skjevheter knyttet til frafall.

At familiebarnehagene er underrepresentert gjelder for alle ansattgruppene samt eier, og i sterkest grad for ansatte utenom styrer. Familiebarnehagene og deres behov blir dermed ikke særlig godt beskrevet gjennom dette datamaterialet, noe en må ha i mente når en tolker og anvender resultatene.

I det videre vil vi behandle alle datasettene som om de var sannsynlighetsutvalg, og bruke de samme statistiske testene og metodene på alle data til tross for noe varierende datakvalitet. Vi vurderer det slik at datakvaliteten også for eier er såpass god at vi ikke gjør graverende feil med dette, og det gjør rapporten langt mindre komplisert og enklere å lese. En skal imidlertid være klar over at vi på denne måten nok gir inntrykk av et høyere presisjonsnivå (smalere konfidensintervaller, flere statistisk signifikante sammenhenger) enn vi strengt tatt har grunnlag for. Dette forsøker vi å korrigere for blant annet ved å gjøre vurderinger av teoretisk signifikans (substansiell betydning) i tillegg til de statistiske testene.

2.4 Analyser og presentasjon av resultater

Denne rapporten består av både enkel (univariat) presentasjon av svarene respondentene har gitt på spørsmålene og analyser av forskjeller i svar mellom ulike ansattgrupper og mellom kommunale og private barnehager. I det følgende gjør vi rede for valg vi har gjort i forhold til presentasjoner og analyser.

2.4.1 Sammenstillinger: Faglig tema, organisering og hindringer

Rapporten er organisert rundt hovedtemaene faglig tema for, organisering av og hindringer for kompetanseutvikling i barnehagen (kapittel 4 til 6). I tillegg er det egne kapitler om barne- og ungdomsarbeidernes vilkår og utdanningsplaner (kapittel 7) og om førskolelærerutdanningen (kapittel 8, se også tabell 1.1). Rapporten tar for seg hovedfunn og sentrale trekk i materialet, mens detaljene (frekvensfordelinger) er å finne i vedlegg 1.

Kapittel 4 til 6, som presenterer hvert sitt hovedtema, følger i stor grad samme grunnmønster i framstillingen:

Først i hvert kapittel presenteres resultatene av egenvurderingene gjort av de fire ansattgruppene i barnehagen (styrer, pedagogiskleder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter), og forskjeller i svar mellom ansattgrupper og mellom respondenter fra kommunale og private barnehager analyseres. Vi ser også på forholdet mellom eier og styrers vurdering av behov/preferanser for kompetanseheving hos ansattgruppene, og disse gruppernes egne vurderinger.

Oppdragsgiver ønsker svar presentert i prosenter på de ulike spørsmålene for de ulike ansattgruppene i barnehagen. Fordelinger, også prosentvise, på samtlige svaralternativer for alle spørsmål finnes i vedlegg 1. For faglig tema for, organisering av og barrierer mot kompetanseutvikling (kapittel 4 til 6) presenterer vi prosentandelen av respondentene som har valgt de to høyeste svaralternativene («stort behov»/«svært stort behov» og «enig»/«svært enig») på vurderingsskalaen.

2.4.1.1 Vekting av data ved samlet bruk for alle ansatte

Som en del av oppsummeringen i kapittel 4 til 6 ser vi også på resultater samlet sett for alle gruppene som arbeider i barnehagen. Her har vi satt sammen data fra klyngeutvalgene av pedagogiske ledere/førskolelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter og fra det tilfeldig trukne utvalget av barnehagestyrere. Data fra barnehageeier er holdt utenfor her, da eier kun vurderer ansattes behov for kompetanseheving og ikke sin egen.

Datasettet vi sitter med etter denne sammenslåingen har en kraftig overrepresentasjon av barnehagestyrere siden styrerutvalget var langt større enn utvalget av de andre gruppene (se Tabell 2.8). Nesten halvparten av respondentene i samlet utvalg er barnehagestyrere.

Ved samlet bruk ønsker vi et datasett som ivaretar representativiteten til den totale populasjonen av barnehageansatte, og vi må derfor justere med å vekte svarene fra de ulike gruppene slik av sammensetningen av utvalget speiler sammensetningen av populasjonen. Populasjonen er i dette tilfellet alle de ansattgruppene i barnehagen som har fått mulighet til å delta i undersøkelsen, og oversikten over disse finner vi i denne tabellen hos SSB¹. Vi antar at grupper som ikke er direkte involvert i det pedagogiske arbeidet med barna i barnehagen, ikke har fått utdelt spørreskjema. Derfor holder vi gruppene *annen lønnet hjelp* (vaktmester, rengjørere etc.) og *adm./merkantilt personale* utenfor. Vi velger imidlertid å inkludere gruppen *annet personale*, men dette er en kategori vi ikke har laget egne spørreskjema til. Ser vi imidlertid på hvilken utdanning

---

¹ <http://www.ssb.no/emner/04/02/10/barnehager/tab-2011-06-15-06.html> (lesedato 25.januar 2012).

denne gruppen har¹, kan vi gjøre kvalifiserte slutninger om hvilke spørreskjema de har fått dersom de er inkludert i undersøkelsen. Litt under halvparten av *annet personell* har enten førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning, og vi antar at disse har fått skjemaet til pedagogisk leder/førskolelærer. Den andre halvparten har enten barne- og ungdomsarbeiderfag eller ukjent utdanning, og vi antar at disse har fått assistentenes spørreskjema.

Ut fra dette har vi regnet ut hver gruppes andel av den totale gruppen av barnehageansatte, og funnet en verdi for vekten styrerne må utrustes med for at vi skal få et representativt utvalg (0,098). Tabell 2.8 gir en oversikt over utvalgets sammensetning før og etter vektingen, og over populasjonen som definert ovenfor.

Tabell 2.8: *Oversikt over sammensetning av samlet utvalg alle ansatte i barnehagen før og etter vekting, og over populasjonen av norske barnehageansatte.*

	Samlet utvalg før vekting	Samlet utvalg etter vekting for styrerne (vekt = 0,098)	Populasjonen (SSB)
Antall/andel barnehagestyrere:	1076 46,9 %	113 8,5 %	6811 8,5 %
Andel pedagogiske ledere/førskolelærere:	413 17,4 %	413 31,0 %	26.060 32,4 %
Andel assistenter:	804 33,9 %	804 60,4 %	47.519 59,1 %
Antall (N):	2373 100 %	1330 100 %	80.390 100 %

2.4.2 Analyser av forskjeller i svarene

Det er gjort analyser av forskjeller i svarene (bivariate analyser) i datamaterialet etter følgende dimensjoner:

- Mellom ulike ansattgrupper i barnehagen
- Mellom respondenter i kommunale og private barnehager
- Mellom eier og styrers vurdering av ansattgruppers behov, og ansattgruppenes egenvurdering av sitt behov for kompetanseutvikling

Disse forskjellene er analysert ut fra både statistisk og teoretisk signifikans (Ringdal, 2007).

2.4.2.1 Statistisk signifikans

Statistisk signifikans viser til sannsynligheten for å finne tilsvarende resultater i populasjonen dersom det ikke er noen sammenheng mellom variablene (nullhypotesen), og fastslås gjennom statistiske tester.

¹ <http://www.ssb.no/emner/04/02/10/barnehager/tab-2011-06-15-07.html> (lesedato 25. januar 2012)

I denne rapporten er følgende statistiske tester benyttet, med et sikkerhetsnivå på 95 prosent:

- Envegs ANOVA tester – for å undersøke om det er statistisk signifikant forskjell mellom tre eller flere grupper på en variabel
- Beregning av konfidensintervaller og kontroll for overlapp av disse – for å se om styrer/eier gjør signifikant forskjellige vurderinger av kompetansebehov for ansattgrupper enn det ansattgruppene gjør selv (forskjeller mellom grupper i ulike, ikke sammenslåbare datasett)
- T-test for uavhengige utvalg – for å se etter statistisk signifikante forskjeller mellom to grupper i det samme datasettet, for eksempel kommunale og private barnehageansatte.
- Kjikvadrattester for å se etter statistisk signifikante forskjeller mellom grupper på ikke-parametriske variabler (tabellanalyser). Dette gjelder variablene som presenteres i kapittel 7 og 8.

Parametriske tester er benyttet der målenivået til variablene gjør dette mulig (skalaene fra 1-5), mens vi har benyttet tabellanalyser der variablene er på nominelt nivå.

2.4.2.2 Teoretisk signifikans

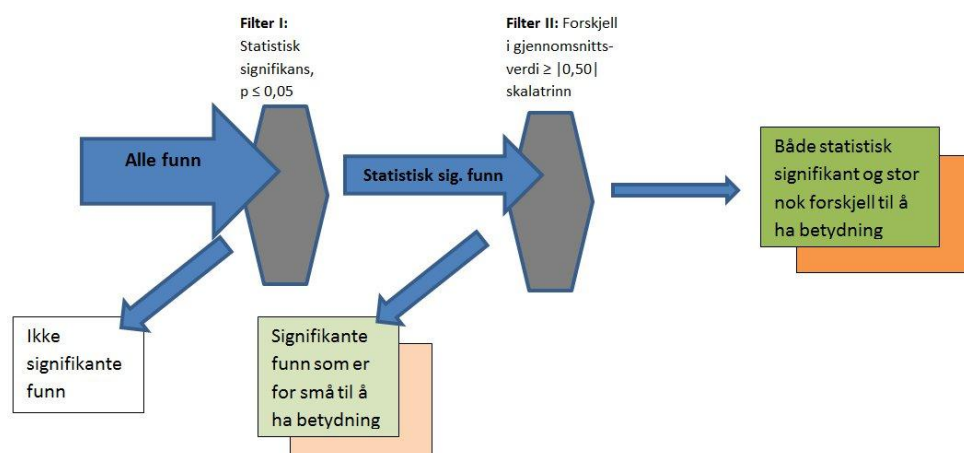
Statistisk signifikans er et nødvendig, men ikke tilstrekkelig kriterium for å legge vekt på et empirisk funn (Hellevik, 2011). Vurdering av teoretisk signifikans vil si å avgjøre hvilke av de statistisk signifikante forskjellene som er store nok til å ha en substansiell betydning (Ringdal, 2007, s. 286). Dette er et vurderingsspørsmål, der blant annet forhold ved fenomenet som studeres og planlagt bruk av resultatene har betydning. Ulike aktører vil kunne vurdere dette ulikt ut fra sitt ståsted, og det er derfor viktig at en oppgir også forskjellen mellom gruppene, ikke bare om funnet er signifikant eller ikke (Hellevik, 2011, s. 97). Vi oppgir derfor alle differanser i gjennomsnittskår på vurderingsskalaene mellom grupper av barnehageaktører (mellom ansattgrupper og mellom kommunale og private aktører), i tillegg til vår vurdering av teoretisk signifikans. Dette er gjort i vedlegg 3.

Vi har valgt å bruke en minimum differanse i gjennomsnittsverdi på $|0,50|^1$ skalatrinn (12,5 prosent av den totale skalabredden på $1-5 = 4$ trinn) for å vurdere et funn som stort nok til å ha betydning (teoretisk signifikans). Presisjonsnivået på data fra vurderingsskalaer med verdier 1 til 5 er i utgangspunktet ett gjeldende siffer/hele tall. Differanser på mer enn $|0,50|$ skalatrinn rundes oppover til ett skalatrinn, mens differanser opp til $|0,49|$ rundes ned til 0 skalatrinn.

2.4.2.3 Presentasjon av funnene

Resultatene presenteres med fargekoder, der statistisk signifikante forskjeller får en dus fargetone og de forskjellene som i tillegg er teoretisk signifikante får en sterkere fargetone. Figur 2.2 oppsummerer prinsippene for vurderingene som er gjort.

¹ $|0,50|$ betyr absoluttverdien til differansen, det vil si størrelsen på forskjellen i gjennomsnittsvar uavhengig av fortegn/hvilken veg forskjellene går.

Figur 2.2: Modell som viser prinsippene som er brukt ved vurdering av funnenes signifikans i denne rapporten.

Alle forskjeller i gjennomsnittsverdier/svarfordeling på kategorier som vi finner i materialet, blir først testet for statistisk signifikans (filter I i figur 2-2). Er forskjellen for liten til å være statistisk signifikant, betyr det at sjansen for å finne en slik forskjell i utvalget er relativt stor selv om det ikke finnes forskjeller i populasjonen. Disse funnene kan med andre ord skyldes rene tilfeldigheter, og vi ser derfor bort fra dem. De statistisk signifikante forskjellene vurderes så ut fra hvor store de er (filter II i figur 2-2): Hva er absoluttverdien av differansen mellom gjennomsnittsverdien for gruppe 1 og gruppe 2? De forskjellene som er $\geq |0,50|$ skalatrinn eller mer, er såpass store at vi vurderer dem til å kunne ha praktisk og substansiell betydning, eller teoretisk signifikans. De som er under denne verdien vurderes som for små til å ha betydning.

I tabellene merker vi de forskjellene som har gått gjennom begge filterne med en sterk, klar farge, grønn eller oransje avhengig av fortegnet til differansen. Dette er gjort for å hjelpe leseren å se mønstrene i et stort og relativt komplekst datamateriale.

3. OM RESPONDENTENE I UNDERSØKELSEN

Her presenterer vi bakgrunnsdata som kjønn, alder, antall år i nåværende jobb og utdanningsnivå for respondentene i undersøkelsen samlet. Vi har valgt å dele presentasjonen mellom de respondentene som jobber i barnehagen og barnehageeierne.

3.1 De ansatte i barnehagene

93 prosent av respondentene i undersøkelsen er kvinner. Aldersspennet er stort, fra 19 til 67 år, med to relativt tilårskomne respondenter på henholdsvis 76 og 84 år. Gjennomsnittsalderen er på 43 år (standardavvik: 10,7 år).

Respondentene har mellom 0 og 40 års ansiennitet som ansatt i sin nåværende stilling, og i snitt har de vært i jobben i 8,7 år (standardavvik: 7,6 år). Tre av fire respondenter oppgir at de har hel stilling (100 prosent stilling) i barnehagen. 5,5 prosent av dem har mindre enn halv stilling, og cirka 19 prosent har mindre enn 80 prosent stilling. I gjennomsnitt arbeider respondentene i 93 prosent stilling.

57 prosent av de barnehageansatte i undersøkelsen jobber i privateide barnehager, mens 43 prosent jobber i kommunale barnehager. Barnehagene de jobber i har i gjennomsnitt 52 plasser (standardavvik: 31,8 plasser).

Tabell 3.1 gir en oversikt over bakgrunnsvariablene for våre respondenter i hver enkelt ansattgruppe i barnehagen¹.

Tabell 3.1: Oversikt over gjennomsnittsverdier på bakgrunnsvariabler for ansattgrupper i barnehagen. Standardavvik har samme benevnelse som gjennomsnittsverdien, og er anført i parentes.

	Styrere (N= 1076)	Ped. leder/ førskolelærer (N=413)	Barne- og ungd.arbeider (N=210)	Assistenten (N= 604)
Andel kvinner:	92,3 %	94,4 %	97,1 %	92,2 %
Gjennomsnittsalder:	45,5 år (8,6)	37,6 år (9,5)	38,2 år (14,2)	40,4 år (13,9)
Fartstid i nåværende stilling:	9,1 år (7,6)	7,3 år (6,4)	8,4 år (9,6)	7,0 år (9,0)
Stillingsprosent:	96,0 % (13,8)	94,3 % (13,0)	87,6 % (22,0)	85,5 % (22,7)

¹ Disse gjennomsnittsverdiene er kun en beskrivelse av respondentene i undersøkelsen vår, og kan ikke generaliseres til alle norske barnehageansatte. Dette fordi det i denne presentasjonen ikke er tatt hensyn til forholdet mellom ansattgrupper i barnehagen (data er ikke vektet), og barnehagestyrerne er dermed overrepresentert.

3.1.1 Utdanningsnivå

Tabell 3.2 gir en oversikt over det høyeste utdanningsnivået som respondentene har fullført, fordelt på ansattgruppene styrere, pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeider og assistenter.

Tabell 3.2: *Det høyeste utdanningsnivået til de ulike ansattgruppene i barnehagen. Antall og prosentfordeling. N= 2188.*

	Styrere (N= 1076)	Ped. leder/ førskolelærer (N=413)	Barne- og ungd.arbeider (N=210)	Assisterter (N= 604)
Grunnskole:	0,7 %	0,7 %	7,2 %	19,8 %
Videregående uten studiekompetanse	1,4 %	2,2 %	56,5 %	43,7 %
Videregående med studiekompetanse	3,3 %	5,3 %	31,4 %	30,2 %
Bachelorgrad (høyere utd. 3-4 år)	89,2 %	90,1 %	3,9 %	4,9 %
Mastergrad	5,3 %	1,7 %	1,0 %	1,1 %

3.2 Barnehageeierne

46 prosent av eierne i denne undersøkelsen eier private barnehager, mens 54 prosent er eierrepresentanter for kommunale barnehager. Barnehageeierne har i gjennomsnitt ansvaret for 7,3 barnehager (standardavvik 13), med 440 plasser (standardavvik 1040) og 114 ansatte (standardavvik 238). Tre av fire eiere har selv pedagogisk utdanning.

Del II:

Resultater

4. FAGLIGE TEMA FOR KOMPETANSEHEVING I BARNEHAGEN

I dette kapitlet undersøker vi kompetansehevingsbehovene til ulike grupper i barnehagesektoren når det gjelder ulike faglige tema. Først ser vi på hvilke tema de ulike ansattgruppene styrer, pedagogisk leder/førskolelærer, assistenter og barne-og ungdomsarbeidere selv mener de har behov for mer kompetanse på. Videre ser vi på hvilke vurderinger barnehageledelsen, det vil si styrer og barnehageeier, har gjort av de ulike ansattgruppenes behov, og i hvor stor grad disse samsvarer med de ansattes egen vurdering. Til slutt analyserer vi forskjeller mellom vurderingene til barnehageansatte og barnehageledelse i private og kommunale barnehager.

Analysene baserer seg på svarene respondentene har gitt på spørsmålene fra hovedtema 1 i spørreskjemaet (vedlegg 2): *Faglige tema for kompetanseutvikling*. Svarene er gitt i henhold til en skala med verdiene 1 til 5, hvor 1 svarer til svaralternativet «svært lite behov» og 5 er svaralternativet «svært stort behov». I tillegg finnes svaralternativet «vet ikke». For en oversikt over hvordan svarene fordeler seg på alle svarkategoriene viser vi til tabellene i kapittel 2.2 i vedlegg 1.

4.1 Ansattgruppenes egenvurdering av kompetansehevingsbehov

Vi bringer først en oversikt over hvor stor prosentandel av respondentene i hver ansattgruppe som har oppgitt svaralternativene «stort behov» og «svært stort behov» (Tabell 4.1). Dette gir en pekepinn på hvor stor andel av ansattgruppen som kan være potensielle deltakere dersom det blir arrangert kompetansehevingstiltak innen dette temaet. På bakgrunn av verdiene i denne tabellen samt informasjon om antall ansatte av ulike kategorier i norsk barnehagesektor (f. eks fra SSB) kan en regne ut antallet personer innen hver enkelt ansattgruppe som mener de har stort eller svært stort behov for kurs/utdanning i de ulike faglige temaene.

50 til 60 prosent av alle ansattgruppene oppgir stort eller svært stort behov for kompetanseheving på temaet *barn med spesielle behov*. Også temaet *IKT i arbeidet i barnehagen* er etterspurt hos nærmere halvparten av de barnehageansatte, dog i noe lavere grad hos assistentene.

For styrerne og de pedagogiske lederne ser en i tillegg at om lag halvparten har behov for kompetanseheving innen *ledelse*, og for styrernes del også innen *planlegging og dokumentasjon*.

Både *likestilling og omsorg, lek og barns sosiale kompetanse* skiller seg ut som tema relativt få barnehageansatte vurderer at de har behov for kompetanseheving i. Under en av fem svarer at de har stort eller svært stort behov for disse temaene. Unntaket er barnehagestyrene: Litt mer enn hver fjerde styrer svarer at de har behov for mer kompetanse om likestilling.

Tabell 4.1: *Andelen som har valgt svaralternativ 4 «stort behov» eller 5 «svært stort behov» for ulike tema for kompetanseheving, fordelt på ansattgruppe. Prosent.*

	Styrere N=1076	Pedagogisk leder/ førskole- lærer N=413	Barne- og ungdoms- arbeidere N=210	Assistenten og annet ufaglært personale N=604
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	15,6	12,7	18,1	20,8
Barns læring	24,0	18,1	22,1	25,1
Barns språkutvikling og språkstimulering	28,8	35,1	38,1	42,4
Barns motoriske utvikling og helse	16,2	17,1	23,1	26,9
Barn med spesielle behov	49,8	60,2	58,1	59,3
Språklig og kulturelt mangfold¹	40,2	-	37,5	39,2
Barns medvirkning	29,5	15,7	25,8	21,5
Arbeid med barn under 3 år	30,1	25,2	22,4	24,6
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	46,2	23,2	31,5	35,3
Likestilling	27,8	12,4	18,7	16,9
Foreldresamarbeid	23,1	15,3	22,1	21,8
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	31,1	42,8	36,7	34,8
IKT i arbeidet i barnehagen	48,7	42,7	50,5	37,6
Kunst og kultur i barnehagen	25,2	23,9	26,7	30,5
Ledelse, økonomi og administrasjon²	52,2	-	-	-
Ledelse og veiledning av personalet	-	52,2	-	-

4.1.1 Forskjeller mellom ansattgruppene

Vi skal her se på hvorvidt det er forskjeller av betydning mellom ansattgruppene i forhold til faglige tema for kompetansebehov.

Analysene er kun gjort for de spørsmålene/faglige temaene som var like i spørreskjemaene til alle ansattgrupper (ledelse er dermed utelatt). I disse analysene tar vi utgangspunkt i gjennomsnittskåren på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov» for ansattgruppene (parametrisk analyse), og vurderer forskjellene i snitt-skår

¹ På grunn av en trykkfeil i spørreskjemaet har ikke pedagogisk leder/førskolelærer besvart dette spørsmålet.

² Spørsmålene om ledelse er stilt kun til styrer og pedagogisk leder/førskolelærer, og ordlyden er også noe ulik for disse kategoriene. Derfor presenteres resultatene i to rader i tabellen.

både statistisk¹ (statistisk signifikans) og gjennom egne vurderinger² (teoretisk signifikans).

I Tabell 4.2 ser vi at det er statistisk signifikante forskjeller mellom gruppene i behovet for kompetanseheving på alle de faglige temaene unntatt *språklig og kulturelt mangfold* og *Foreldresamarbeid*. Forskjellene er imidlertid små, spennet mellom laveste og høyeste skår er stort sett under |0,50| skalatrinn på vurderingsskalaen fra 1 til 5. Størst er forskjellen når det gjelder temaet *Planlegging, vurdering og dokumentasjon*, der styrerne ser høyest og de pedagogiske lederne lavest behov for kompetanseheving for egen del.

Tabell 4.2: Gjennomsnittskåren på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov» for de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert etter størrelsen på forskjellen.³

	Styrere	Pedagogisk leder/ førskole- lærer	Assistenter	BU- arbeidere	Hvor stor er forskjellen? (spenn mellom høyest og lavest score)
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	3,45	2,95	3,21	3,17	0,50
Likestilling	2,97	2,53	2,62	2,67	0,44
Barns språkutvikling og språkstimulering	3,05	3,19	3,39	3,35	0,33
Barns medvirkning	3,05	2,75	2,94	3,08	0,33
IKT i arbeidet i barnehagen	3,48	3,32	3,20	3,52	0,32
Barns motoriske utvikling og helse	2,77	2,80	3,09	3,04	0,32
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	3,10	3,36	3,13	3,30	0,26
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,75	2,70	2,92	2,95	0,25
Barns læring	2,96	2,91	3,14	3,10	
Arbeid med barn under 3 år	3,02	2,81	2,87	2,83	0,21
Kunst og kultur i barnehagen	2,99	2,96	3,11	3,17	0,21
Barns med spesielle behov	3,53	3,67	3,67	3,70	0,17
Foreldresamarbeid	2,89	2,77	2,86	2,86	0,12
Språklig og kulturelt mangfold	3,33		3,33	3,29	0,04

¹ Envegs ANOVA-test.

² Kriteriene og metoden som er brukt i vurderingen av teoretisk signifikans er gjort rede for i kapittel 2.4.2.

³ Lys grønn farge er brukt for statistisk signifikante forskjeller, og mørkere grønn der forskjellen i tillegg vurderes å være stor nok til å ha substansiell betydning.

4.2 Barnehageeier og styrers vurdering av faglige tema

I dette kapitlet ser vi på hvordan barnehagestyrerne og barnehageeierne vurderer kompetansehevingsbehovet hos ulike grupper av ansatte, og videre på om det er forskjeller mellom vurderingene styrer/eier gjør ut fra barnehagens behov og vurderingene ansatte selv gjør av behovet sitt for kompetanseheving.

I tillegg til å vurdere sitt eget behov for kompetanseutvikling, er styrerne i barnehagene bedt om å vurdere behovet barnehagen har for økt kompetanse spesifikt hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Vurderingene er gitt på en skala fra 1 til 5 der 1 = «svært stort behov» og 5 = «svært lite behov» (se vedlegg 1 for detaljer). Tabell 4.3 er satt opp på bakgrunn av spørsmålet *Hvor stort behov har barnehagen for at de ulike ansattgruppene hever kompetansen sin på følgende områder?* i styrers spørreskjema og ansattgruppenes (pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeider og assistenter) spørsmål under hovedtema 1: *Hvor stort behov har du for kompetanseutvikling innen de oppgitte områdene?*

På tilsvarende måte er barnehageeier bedt om å vurdere styrer og resten av barnehagepersonalets kompetansehevingsbehov (tabell 4.5).

4.2.1 Styrers vurderinger

Styrerne vurderer det stort sett slik at assistentene har størst behov for kompetanseheving (tabell 4.3), og de pedagogiske lederne/førskolelærerne har minst behov. Dette mønsteret går igjen for alle de faglige temaene, så nær som for *samarbeid med andre instanser*. Her vurderes de pedagogiske lederne til å ha det største behovet.

Behovet for kompetanseheving om temaet *barn med spesielle behov* vurderes av styrer som stort for både pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. For pedagogisk leder og barne- og ungdomsarbeidere vurderes i tillegg *IKT i arbeidet og planlegging og dokumentasjon* som tema det er stort behov for opplæring i. For assistentenes del mener styrerne at behovet for kompetanseheving innen *barns læring og barns språkutvikling* er stort, i tillegg til *barn med spesielle behov*.

Minst behov for kompetanseutvikling for pedagogisk leder/førskolelærer ser styrerne når det gjelder *barns læring, omsorg, lek og barns sosiale kompetanse og barns motoriske utvikling og helse*. For barne- og ungdomsarbeidere og assistenter vurderes behovet for kompetanseheving innen *foreldresamarbeid, barns motoriske utvikling og helse, likestilling og samarbeid med andre instanser* som minst.

Tabell 4.3: Styrers vurdering av behovet for kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov».¹

	Pedagogisk leder/førskolelærer	Barne- og ungdomsarbeider	Assistenten
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,69	3,35 +	3,75 ++
Barns læring	2,69 -	3,60 ++	3,92 ++
Barns språkutvikling	2,97 -	3,62 +	3,92 ++
Barns motoriske utvikling og helse	2,72	3,25 +	3,52 +
Barn med spesielle behov	3,56	3,84	4,01 +
Språklig og kulturelt mangfold	3,28	3,67 +	3,75 +
Barns medvirkning	3,08 +	3,56 +	3,71 ++
Arbeid med barn under 3 år	3,03 +	3,50 ++	3,63 ++
Planlegging og dokumentasjon	3,48 ++	3,71 ++	3,82 ++
Likestilling	3,07 ++	3,29 ++	3,27 ++
Foreldresamarbeid	2,98 +	3,27 +	3,36 ++
Samarbeid med andre instanser	3,25	3,08 +	3,11
IKT i arbeidet	3,57 +	3,81 +	3,88 ++
Kunst og kultur	3,03	3,33	3,37 +

4.2.1.1 Forskjeller mellom styrers og ansattes vurderinger

Forskjellene vi ser i Tabell 4.3 går i all hovedsak ut på at styrer vurderer behovet som større enn hva de ansatte selv gjør (grønne felter i tabellen), altså at ledelsen i barnehagen ser større kompetansebehov enn staben gjør. Unntakene finnes når det gjelder *barns læring* og *barns språkutvikling* for pedagogisk leder/førskolelærer, der pedagogisk leder ser noe større behov for mer kompetanse enn styrer gjør².

Forskjellene i vurdering er størst i forhold til assistentene, og minst i forhold til de pedagogiske lederne/førskolelærerne. De største forskjellene i vurdering finner vi for assistentene, for henholdsvis *omsorg, lek og barns sosiale kompetanse*, *barns læring*, *barns medvirkning* og *arbeid med barn under 3 år*. Assistentene vurderer eget kompetansebehov på disse områdene til å være i snitt mellom 0,75 og 0,83 skalatrinn lavere enn de vurderingene styrer gjør.

Planlegging og dokumentasjon og *likestilling* peker seg ut som de faglige temaene der styrer mest gjennomgående vurderer kompetansebehovet som større enn hva de ansatte selv gjør, på tvers av hvilken kategori de ansatte hører til i. Forskjellene ligger på mellom 0,53 og 0,65 skalatrinn for disse to temaene.

¹ Plusstegn/grønn farge: Styrer vurderer behovet til å være STØRRE enn ansattgruppen selv gjør. Mørk grønn: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Minustegn/oransje farge: Styrer vurderer behovet for å være MINDRE enn ansattgruppen selv gjør. Mørk oransje: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

² Se vedlegg 3, tabellene 2.1 til 2.7, for detaljer om forskjellene mellom styrers og ansattes vurderinger av kompetansebehov, blant annet størrelsen på differansene.

Tabell 4.4 viser en sammenstilling av forskjellene i vurderinger blant de ulike ansattgruppene, og retningen/tendensen i forskjellene, med utgangspunkt i temaene for kompetanseutvikling.

Tabell 4.4: Oppsummering av forskjellene mellom styrers vurdering av kompetansebehov hos ansatte og ansattgruppenes egenvurdering.

	Pedagogisk leder/førskolelærer	Barne- og ungdomsarbeider	Øvrige assistenter
Tema som vurderes ulikt (differanse $\geq$ 0,50 skalatrinn). Rangert fra største differanse:	- Likestilling -Planlegging og dokumentasjon	-Arbeid med barn under 3 år -Likestilling -Planlegging og dokumentasjon -Barns læring	-Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse -Barns læring -Barns medvirkning -Arbeid med barn under 3 år -IKT i arbeidet -Likestilling -Planlegging og dokumentasjon -Barns språkutvikling -Foreldresamarbeid
Retning for differansen:	Begge veier, men størst der gruppen vurderer eget behov som MINDRE enn hva styrer gjør.	Vurderer konsekvent eget kompetansebehov som MINDRE enn hva styrer gjør	Vurderer konsekvent eget kompetansebehov som MINDRE enn hva styrer gjør
Største differanse til styrers vurdering:	0,54 (Likestilling)	0,67 (Arbeid med barn under 3 år)	0,83 (Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse)

4.2.2 Eiers vurderinger

Barnehageeierne vurderer det slik at øvrige ansatte i barnehagen (pedagogisk leder/førskolelærer, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter) har større behov for kompetanseheving enn hva styrer har. Dette gjelder for samtlige faglige tema for kompetanseheving (tabell 4.5).

For styrer sin del mener eier det er størst behov for kompetanseutvikling innen ledelse, økonomi og administrasjon, planlegging og dokumentasjon og IKT i arbeidet. For øvrige ansatte vektlegger eier kompetanseheving i planlegging og dokumentasjon, IKT i arbeidet og barn med spesielle behov.

Minst behov for kompetanseheving ser eier for både styrer og andre ansatte når det gjelder omsorg, lek og sosial kompetanse, barns motoriske utvikling og helse og kunst og kultur.

Tabell 4.5: Eiers vurdering av behovet for kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos styrer og de øvrige ansatte i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov».¹

	Barnehagestyrer	Øvrige ansatte i barnehagen
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,60	3,14 +
Barns læring	2,94	3,50 +
Barns språkutvikling	2,98	3,50 +
Barns motoriske utvikling og helse	2,76	3,19 +
Barn med spesielle behov	3,33 -	3,68 +
Språklig og kulturelt mangfold	3,29	3,59 +
Barns medvirkning	2,98	3,40 ++
Arbeid med barn under 3 år	3,04	3,40 ++
Planlegging og dokumentasjon	3,51	3,72 ++
Likestilling	3,10	3,23 ++
Foreldresamarbeid	2,94	3,27 +
Samarbeid med andre instanser	3,13	3,35
IKT i arbeidet	3,51	3,69 +
Kunst og kultur	2,94	3,19
Ledelse, økonomi og administrasjon	3,76 +	-

4.2.2.1 Forskjeller mellom eiers og ansattes vurderinger

Det er små forskjeller mellom eiernes vurdering av behovet for at styrerne hever kompetansen sin, og den vurderingen styrerne i undersøkelsen gjør selv. Få av forskjellene er signifikante (Tabell 4.6, se også vedlegg 3, tabellene 2.4 – 2.5).

Det er et klarere mønster når vi ser på eiers vurdering av andre ansattgruppers kompetansebehov. Det er systematisk slik at de øvrige ansatte i barnehagen (pedagogisk leder/førskolelærer og assistenter med/uten barne- og ungdomsarbeiderutdanning) vurderer sitt eget behov for kompetanseutvikling som lavere enn det eier vurderer ut fra sitt ståsted.

Tabell 4.6: Oppsummering av forskjeller i vurdering av kompetansebehov mellom eier og ansatte i barnehagen.

	Styrer	Øvrige ansatte i barnehagen
Tema som vurderes ulikt (differanse $\geq$ 0,50 skalatrinn). Rangert fra største differanse.	Ingen	-Likestilling -Planlegging og dokumentasjon -Arbeid med barn under 3 år -Barns medvirkning
Retning for differansen:	Begge veier.	Vurderer konsekvent eget kompetansebehov som MINDRE enn hva eier gjør
Største differanse til styrers vurdering:	0,21 (Ledelse, økonomi og administrasjon)	0,63 (Likestilling)

¹ Plusstegn/grønn farge: Eier vurderer behovet til å være STØRRE enn ansattgruppen selv gjør. Mørk grønn: Forskjellen i vurdering er $\geq$ |0,50| skalatrinn.

Minustegn/oransje farge: Eier vurderer behovet for å være MINDRE enn ansattgruppen selv gjør. Mørk oransje: Forskjellen i vurdering er $\geq$ |0,50| skalatrinn.

4.3 Forskjeller mellom kommunale og private barnehager

I dette kapitlet undersøker vi om det er forskjeller mellom eiere og ansatte i private og kommunale barnehager i vurderingene av hvilke tema en har behov for kompetanseutvikling i. Vi er interessert i hvilke tema som eventuelt vurderes ulikt, i hvor stor grad de vurderes ulikt og i hvilken retning disse forskjellene går.

Med basis i både tabell 4.7 og tabellene 1.1 – 1.6 i vedlegg 3, ser vi at:

- Det er størst forskjell i vurderingene mellom barnehageeierne i private og kommunale barnehager. Kommunale barnehageeiere vurderer systematisk kompetansebehovet som større enn private eiere.
- De største forskjellene mellom kommunal og privat barnehage finner vi når eierne vurderer øvrige ansatte (utenom styrer) på temaene *likestilling*, *arbeid med barn under 3 år* og *ledelse*. Forskjellene er i størrelsesorden $|0,68| - |0,84|$ skalatrinn, og går i retning av at kommunale barnehageeiere ser større behov for kompetanseheving enn private.
- Også barnehagestyrere i kommunal barnehage vurderer behovet for kompetanseheving blant ansatte i barnehagen som systematisk noe større enn kollegene deres i private barnehager gjør. Disse forskjellene er imidlertid gjennomgående små, selv om de er signifikante statistisk sett.
- Flest og størst forskjeller i kommunale og private styrere finner vi når de vurderer behovet for kompetanse hos assistentene uten b/u-fag. Kommunale styrere ser større kompetansehevingsbehov her enn private. Forskjellene er imidlertid små.
- Forskjellene mellom privat og kommunal barnehage er størst når en vurderer andres behov for kompetanse, og mindre når en vurderer eget kompetansebehov. Når ansatte vurderer eget kompetansebehov, går de små forskjellene som finnes dessuten i begge retninger, dvs. at for enkelte faglige tema vurderer private behovet som størst.
- Assistentene (med og uten b/u-fag) i kommunale og private barnehager er de ansattgruppene som likner mest på hverandre i vurderinger av eget kompetansenivå. Her er det kun små forskjeller ($|0,16-0,24|$ skalatrinn) for temaene «likestilling» og «IKT i barnehagen», der kommunale assistenter ser noe større behov enn private.

Tabell 4.7: Oversikt over statistisk signifikante forskjeller¹ i vurderingene mellom respondenter i kommunale og private barnehager. Detaljer finnes i vedlegg 3, tabellene 1.1 til 1.6 hvor størrelsen på forskjellene kommer fram.²

	Om andres kompetansebehov:			Om sitt eget kompetansebehov:		
	Eier (om andre ansatte)	Eier (om styrer)	Styrer (om andre ansatte ³)	Styrer	Pedagogisk leder	Assistent/ barne- og ungdomsarbeidere
Likestilling	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale		
Arbeid med barn under 3 år	Kommunale	Kommunale	Kommunale			
Ledelse⁴	Kommunale	Kommunale	-			-
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Kommunale	Kommunale	Kommunale			
Barns medvirkning	Kommunale	Kommunale	Kommunale			
IKT i arbeidet i barnehagen	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale
Barns læring	Kommunale	Kommunale	Kommunale			
Språklig og kulturelt mangfold	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	-	
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale
Samarbeid med andre instanser	Kommunale			Private	Private	
Barn med spesielle behov	Kommunale	Kommunale				
Foreldre-samarbeid	Kommunale	Kommunale	Kommunale			
Barns språkutvikling	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Private		
Barns motoriske utvikling og helse	Kommunale		Kommunale			
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	Kommunale		Kommunale			

¹ T-test for uavhengige utvalg.

² I tabellen er det angitt i rutene hvilke respondenter (kommunale eller private) som vurderer behovet for kompetanseheving som størst for dette temaet. Mørkere farge betyr at forskjellen er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

³ Styrer har vurdert ansattgruppene hver for seg, og resultatene som er presentert her er en sammenstilling/forenkling av disse. Detaljer om hvilke grupper forskjellene gjelder og størrelsen på forskjellene finnes i vedlegg 3 tabell 1-2.

⁴ Spørsmålet om ledelse er litt ulikt formulert til ulike grupper: Ledelse, økonomi og administrasjon til styrer, Ledelse av pedagogisk arbeid til pedagogisk leder.

4.4 Forskjeller mellom fylkene

For barnehagestyrerne har vi et datamateriale som også kan si oss noe om fylkesvise forskjeller i vurdering av behov for kompetanseutvikling. For enkelte fylker er imidlertid antallet respondenter lite, slik at resultatene blir lite presise.

Det er statistisk signifikante forskjeller¹ mellom svarene fra de 19 fylkene når det gjelder egenvurdert behov for kompetanseutvikling på følgende faglige tema:

- Kunst og kultur i barnehagen ($p < .001$)
- Foreldresamarbeid ($p < .01$)
- Ledelse, økonomi og administrasjon ($p < .05$)

Tabell 4.8 til 4.10 viser gjennomsnittsverdiene for styrers vurdering av eget kompetansebehov for de tre faglige temaene der forskjellene er signifikante. For de øvrige 12 faglige temaene er de fylkesvise resultatene like, og vi viser til tabell 4.2.

Barnehagestyrerne i Telemark utpeker seg ved å vurdere eget kompetansebehov som høyt for alle de tre temaene. Styrerne i Akershus vurderer derimot kompetanseutviklingsbehovet sitt på de tre temaene som gjennomgående lavt.

Tabell 4.8: **Kunst og kultur:** Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov».

Fylke	Snittskår	Antall svar	Std. avvik
Møre og Romsdal	3.28	54	.811
Telemark	3.27	41	.895
Troms	3.23	43	.868
Nordland	3.22	59	.930
Hordaland	3.20	91	.934
Buskerud	3.18	61	.866
Aust-Agder	3.17	30	1.147
Nord-Trøndelag	3.05	44	.746
Finnmark	3.03	38	.885
Sogn og Fjordane	3.00	40	.847
Sør-Trøndelag	2.99	92	.845
Oppland	2.95	37	.848
Østfold	2.94	62	.885
Hedmark	2.92	36	.996
Oslo	2.84	87	.888
Rogaland	2.80	81	.954
Vestfold	2.79	53	.717
Vest-Agder	2.74	39	.910
Akershus	2.74	117	.904
Fylke ikke oppgitt	2.50	2	.707
Total	2.99	1107	.901

¹ Envegs ANOVA-test.

Tabell 4.9: **Foreldresamarbeid:** Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov».

Fylke	Snittskår	Antall svar	Std. avvik
Telemark	3.38	42	1.011
Nord-Trøndelag	3.18	45	.960
Hedmark	3.14	35	.974
Finnmark	3.05	38	.769
Østfold	3.05	62	1.108
Sogn og Fjordane	2.97	39	.932
Nordland	2.95	59	1.105
Møre og Romsdal	2.95	56	.840
Hordaland	2.93	92	.912
Troms	2.90	42	.932
Aust-Agder	2.90	30	.960
Rogaland	2.88	81	1.041
Sør-Trøndelag	2.85	94	.950
Oppland	2.82	38	.834
Buskerud	2.79	61	.878
Oslo	2.77	86	1.037
Vestfold	2.70	53	.774
Akershus	2.66	119	1.011
Vest-Agder	2.56	39	1.095
Fylke ikke oppgitt	2.00	2	.000
Total	2.89	1113	.976

Tabell 4.10: **Ledelse, økonomi og administrasjon:** Fylkesvise forskjeller i styrers egenvurderte behov for kompetanseutvikling. Sortert synkende på gjennomsnittsverdi, vurdert på skalaen 1 «svært lite behov» til 5 «svært stort behov».

Fylke	Snittskår	Antall svar	Std.avvik
Telemark	3.90	41	.917
Hedmark	3.83	35	1.014
Aust-Agder	3.83	29	1.136
Finnmark	3.79	38	1.119
Nord-Trøndelag	3.79	42	1.071
Østfold	3.77	56	1.009
Oppland	3.68	37	1.002
Møre og Romsdal	3.67	55	.963
Vestfold	3.62	53	.965
Rogaland	3.62	79	1.158
Sogn og Fjordane	3.60	40	.955
Nordland	3.57	58	1.230
Troms	3.56	41	1.226
Hordaland	3.49	84	1.081
Buskerud	3.43	60	1.110
Vest-Agder	3.38	37	1.139
Oslo	3.33	84	1.186
Akershus	3.33	113	1.206
Sør-Trøndelag	3.32	91	1.094
Fylke ikke oppgitt	2.50	2	.707
Total	3.55	1075	1.108

4.5 Oppsummering

Tabell 4.11 gir en samlet, rangert oversikt over norske barnehageansattes vurdering av sine egne behov for kompetanseheving på ulike faglige tema. I tabellen er også prosentandelen som har svart at de har stort eller svært stort behov for kompetanseheving på dette feltet satt inn, og i tillegg har vi gjort et estimat av cirka hvor mange personer som har svart stort eller svært stort behov dersom vi generaliserer funnene til hele populasjonen av norske barnehageansatte¹.

De ansatte i barnehagene opplever samlet sett størst behov for kompetanseheving i temaet *barn med spesielle behov*. Nesten 60 prosent av ansatte i barnehagene oppgir at de har stort eller svært stort behov for å heve kompetansen sin innen dette temaet. Generalisert til populasjonen av ansatte i norske barnehager utgjør dette cirka 47.000 personer. Også *IKT i arbeidet i barnehagen* vurderes av 42 prosent som noe en har behov for. Omtrent annenhver styrer og pedagogisk leder/førskolelærer opplever dessuten i stor grad at de har behov for faglig påfyll innen *ledelse*.

Derimot er det relativt få som trekker fram *likestilling, foreldresamarbeid* og *omsorg, lek og barns sosiale kompetanse*. Under en av fem ansatte mener de har stort eller svært stort behov for kompetanseheving på disse temaene.

---

¹ Vi tar da utgangspunkt i denne tabellen fra SSB (2010): <http://www.ssb.no/emner/04/02/10/barnehager/tab-2011-06-15-06.html>, og regner populasjonen som summen av alle styrere, pedagogiske ledere, assistenter/tospråklige assistenter og annet personale, i alt 80.390 personer som jobber med barna i barnehagen (vaktmester, merkantilt personell, rengjøringspersonell etc. er holdt utenfor).

Tabell 4.11: Samlet oversikt over egenvurdert behov for kompetanseutvikling for ansatte i barnehagen i forhold til faglig tema. Vurdert på skalaen 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov), og rangert synkende på gjennomsnittverdi.¹

N (vektet) = 1330.	Gjennomsnitt	Andel med stort/svært stort behov	Cirka antall med stort/svært stort behov
Barn med spesielle behov	3,67	58,5 %	47.030
Ledelse ²	3,55	52,3 %	17.190
IKT i arbeidet i barnehagen	3,31	42,4 %	42.040
Språklig og kulturelt mangfold ³	3,30	38,8 %	31.190
Barns språkutvikling og språkstimulering	3,29	38,0 %	30.550
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	3,23	37,3 %	29.990
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	3,14	31,8 %	25.560
Kunst og kultur i barnehagen	3,06	27,5 %	22.110
Barns læring	3,05	22,2 %	17.850
Barns motoriske utvikling og helse	2,96	22,2 %	17.850
Barns medvirkning	2,91	21,1 %	16.960
Arbeid med barn under 3 år	2,86	24,7 %	19.860
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,84	17,5 %	14.070
Foreldresamarbeid	2,83	19,9 %	16.000
Likestilling	2,63	16,6 %	13.340

Analysene i dette kapitlet viser videre at:

- Det er moderate forskjeller mellom ansattgruppene når de vurderer eget kompetansebehov i forhold til faglig tema. Størst forskjell er det for temaet *planlegging, vurdering og dokumentasjon*.
- Det er fylkesvise forskjeller i styrernes vurdering av eget kompetansebehov for enkelte av temaene: *Kunst og kultur, foreldresamarbeid og ledelse, administrasjon og økonomi*.
- Styrer vurderer gjennomgående kompetansehevingsbehovet til assistenter uten barne- og ungdomsarbeiderfag som størst, og behovet til de pedagogiske lederne som lavest. Dette gjelder for så å si alle tema.
- Styrer ser stort behov for kompetanseheving innen *barn med spesielle behov* for samtlige ansattgrupper. I tillegg legger styrerne vekt på *planlegging*,

¹ Data fra styrer er vektet til riktig forhold mellom ansattgruppene i henhold til SSBs oversikt. Antall/siste kolonne er rundet beregnet ut fra populasjonen av norske barnehageansatte i de undersøkte ansattgruppene.

² Kun for styrere og pedagogiske ledere. Antall beregnet med utgangspunkt i disse gruppene.

³ Pga. trykkfeil i spørreskjemaet mangler svar fra pedagogisk leder/førskolelærere her. Dette tallet er dermed mer usikkert enn resten av datamaterialet, og kan gi et skjevt bilde av behovet.

vurdering og dokumentasjon og IKT i arbeidet for pedagogisk leder og barne- og ungdomsarbeider, og *barns læring og barns språkutvikling* for assistentene.

- Eier vurderer at de øvrige ansatte i barnehagen har større behov for kompetanseheving enn det barnehagestyrer har, for samtlige tema.
- Eier mener det er størst behov for kompetanseutvikling innen *ledelse, økonomi og administrasjon, planlegging, vurdering og dokumentasjon, IKT i arbeidet og barn med spesielle behov*.
- Både eier og styrer har en klar tendens til å se større behov for kompetanseutvikling hos ansatte i barnehagen enn hva disse gruppene ser selv.
- Det er forskjeller mellom kommunale og private barnehager når eier og styrer vurderer behovet for kompetanseheving. Forskjellen går hele tiden i retning av at kommunale eiere/styrere ser større kompetanseutviklingsbehov enn kolleger i private barnehager, og forskjellene er størst for barnehageeierne.
- Ansatte i private og kommunale barnehager vurderer eget kompetansehevingsbehov som relativt likt, spesielt er assistentene samstemte på tvers av eierform i barnehagen.

5. ORGANISERING AV KOMPETANSEHEVINGSTILTAK

I dette kapitlet ser vi på hvilke former for kompetanshevingstiltak ulike ansattgrupper i barnehagen foretrekker. Vi starter med å se på hva slags organisering styrer, pedagogisk leder/førskolelærer, assistenter og barne-og ungdomsarbeidere foretrekker når de skal utvikle kompetansen sin. Deretter ser vi på hvilke vurderinger styrer og eier av barnehagen gjør når de blir bedt om å vurdere organisering av kompetanshevingstiltak for ulike ansattgrupper, ut fra barnehagens behov. Vi analyserer forskjellene mellom vurderingene til styrer og eier, og vurderingene de ansatte selv gjør. Til slutt ser vi på forskjeller i foretrukne organiseringsformer ved kompetansheving mellom kommunale og private barnehager.

Dette kapitlet baserer seg på svarene som respondentene har gitt på spørsmålene fra hovedtema 2 i spørreskjemaet (vedlagt): *Organisering av kompetansetiltak*. Spørsmålene er formulert som påstander om hva en foretrekker dersom en skal delta på kompetanshevingstiltak. Svarene er gitt i henhold til en skala med verdiene 1 til 5, hvor 1 svarer til svaralternativet «svært uenig» og 5 er «svært enig». I tillegg finnes svaralternativet «vet ikke». For en oversikt over hvordan svarene fordeler seg på alle svarkategoriene viser vi til tabellene i kapittel 2.3 i vedlegg 1.

5.1 Ansattgruppenes egenvurdering av organisering av kompetansebehov

I tabell 5.1 ser vi hvor store prosentandeler av de ulike ansattgruppene som har sagt seg enig eller svært enig i påstandene om hva som er en god organisering av kompetanseutviklingstiltak i barnehage.

Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen, heldagskurs og tiltak som gir mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager er de formene for kompetanshevingstiltak som i størst grad foretrekkes av alle ansattgruppene. 60 til 70 prosent foretrekker disse formene for opplæring. Videre ser styrerne og de pedagogiske lederne ut til å foretrekke lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger, mens assistentene i større grad ønsker seg korte og konsentrerte kurs over 1 til 4 timer. Pedagogisk leder er den gruppen som legger størst vekt på å få studiepoeng gjennom kompetanshevingstiltaket.

Internettbaserte tiltak er derimot ikke så populære, med under 30 prosent oppslutning hos alle ansattgruppene.

Tabell 5.1: *Andelen som har valgt svaralternativ 4 «enig» og 5 «svært enig» for ulike måter å organisere kompetansehevingstiltak på, fordelt på ansattgruppe. Prosent*

	Styrere N=1076	Pedagogisk leder/ førskolelærer N=413	Barne- og ungdoms- arbeider N=210	Assistenten og andre ufaglærte N=604
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	42,6	43,7	48,5	54,1
Heldagskurs	57,9	70,3	65,2	60,3
Opplæring som finner sted i barnehagen	49,6	44,6	48,7	50,9
Tiltak som gir studiepoeng på høyskole/universitetsnivå	23,1	60,0	40,0	39,0
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	59,4	58,4	41,0	43,5
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	71,1	72,7	67,3	60,0
Internettbaserte tiltak	20,0	16,5	21,5	27,3
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	71,6	69,4	68,5	72,9

5.1.1 Forskjeller mellom ansattgruppene

Vi skal her se nærmere på forskjellene mellom ansattkategoriene når det gjelder organisering av kompetansehevingstiltak. I disse analysene tar vi utgangspunkt i gjennomsnittskåren på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» for ansattgruppene (parametrisk analyse), og vurderer forskjellen i gjennomsnittskår både statistisk¹ (statistisk signifikans) og gjennom egne vurderinger² (teoretisk signifikans).

I tabell 5.2 ser vi at det er statistisk signifikant forskjell mellom gruppene når det gjelder hvilken organisering av kompetansetiltak de foretrekker, for alle de foreslåtte tiltakene. Forskjellene er imidlertid relativt moderate, med unntak av når det gjelder om kompetansetiltaket bør *gi studiepoeng på høyskole- eller universitet* eller ikke. Her er det klart viktigere for de pedagogiske lederne å få studiepoeng enn for de andre gruppene, spesielt styrer. Det er også forskjell når det gjelder *lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger*. Denne formen for kompetanseheving foretrekkes i noe større grad av pedagogisk leder og styrer enn av assistentene og barne- og ungdomsarbeiderne.

¹ Envegs ANOVA-test

² Kriteriene og metoden som er brukt i vurderingen av teoretisk signifikans er gjort rede for i kapittel 2.4.2.

Tabell 5.2: Gjennomsnittskåren på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» for de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert etter størrelsen på forskjellen.¹

	Styrere	Pedagogisk leder/ Førskolelærer	BU- arbeider	Assistenten	Spenn mellom høyeste og laveste snittskår
Tiltak som gir studiepoeng på høyskole/ universitetsnivå	2,85	3,77	3,12	3,16	0,92
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,77	3,71	3,31	3,33	0,46
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	4,02	3,94	3,70	3,85	0,32
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,38	3,43	3,64	3,55	0,26
Opplæring som finner sted i barnehagen	3,58	3,44	3,69	3,59	0,25
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,05	3,86	3,92	3,82	0,23
Internettbaserte tiltak	2,74	2,63	2,84	2,74	0,21
Heldagskurs	3,79	3,94	3,74	3,89	0,20

5.2 Barnehageeier og styrers vurdering av organisering

I dette kapitlet ser vi på hvordan barnehagestyrerne og barnehageeierne vurderer foretrukne organiseringer av kompetansehevingstiltak for ulike grupper av ansatte, og videre på om det er forskjeller mellom vurderingene styrer/eier gjør ut fra barnehagens behov og vurderingene som ansatte gjør selv.

I tillegg til å vurdere hvilke organiseringsformer de foretrekker selv ved kompetanseheving, er styrerne i barnehagen bedt om å vurdere organiseringen ut fra barnehagens behov, og for hver enkelt ansattgruppe. Spørsmålene er formulert som påstander, og vurderingene er gjort på en skala fra 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» samt «vet ikke».

¹ Lys grønn farge er brukt for statistisk signifikante forskjeller¹, og mørkere grønn der forskjellen i tillegg vurderes å være stor nok til å ha substansiell betydning.

Tabell 5.3 er satt opp på bakgrunn av spørsmålet *Dersom det gjennomføres kompetansehevingstiltak for ulike ansattgrupper i barnehagen, hva vil være foretrukket?* i styrers spørreskjema og pedagogisk leder/førskolelærers spørsmål under Hovedtema 2: *Dersom jeg skal delta på kompetanseutviklingstiltak, foretrekker jeg:*, samt tabellene 2.8 til 2.12 i vedlegg 3. På tilsvarende måte er barnehageeier bedt om å vurdere hvilke organiseringsformer som passer styrer og resten av barnehagepersonalet (tabell 5.4).

5.2.1 Styrers vurderinger

Styrer ser ut til å foretrekke kompetanseheving organisert slik at den finner sted i barnehagen (*veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen og opplæring som finner sted i barnehagen*) for alle ansattgruppene (tabell 5.3). I tillegg foretrekker styrer at kompetansehevingstiltak gir de ansatte mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager. Både *heldagskurs, lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid og korte og konsentrerte kurs* skårer over middels på skalaen, mens styrer ser ut til å ha mindre tro på *internettbaserte tiltak*.

Internettbaserte tiltak og tiltak som gir studiepoeng er de eneste av forslagene til organisering som skårer under gjennomsnittsverdien 3 på skalaen, og dette gjelder for alle ansattgruppene. *Tiltak som gir studiepoeng* er den eneste organiseringsformen der det er forskjeller av betydning på styrers vurdering av de ulike ansattgruppene.

Tabell 5.3: *Styrers vurdering av foretrukket organisering av kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig»¹.*

	Pedagogisk leder/førskolelærer	Barne- og ungdomsarbeider	Assistenter
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,45	3,61 - -	3,70 - -
Heldagskurs	3,78	3,60	3,58
Opplæring som finner sted i barnehagen	3,85 -	4,03 - -	4,01 - -
Tiltak som gir studiepoeng på høgskole/universitet	2,99	2,24 + +	2,18 + +
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,78 + +	3,55 +	3,49 -
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	3,99	3,92	3,91 -
Internettbaserte tiltak	2,77	2,50	2,40 +
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,16 -	3,82 +	4,25 -

¹ Minustegn/grønn farge: Ansattgruppen selv vurderer organiseringsformen til å være MINDRE gunstig enn styrer gjør. Mørk grønn: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Plusstegn/oransje farge: Ansattgruppen vurderer organiseringsformen til å være MER gunstig enn styrer gjør. Mørk oransje: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

5.2.1.1 Forskjeller mellom styrers og de ansattes vurderinger

Styrer ser ut til å ha sterkere preferanser for *opplæring som finner sted i barnehagen* enn alle ansattgruppene har selv, og forskjellen er størst når det gjelder assistentene. Her er gjennomsnittskåren for assistentene 1,18 skalatrinn høyere enn snittet for styrerne, og det som er en av de mest populære organiseringsformene for styrer havner under middels for assistentene på skalaen (se tabell 5.3). Styrer foretrekker også i større grad *korte og konsentrerte kurs* enn det barne- og ungdomsarbeidere og assistenter gjør selv.

Barne- og ungdomsarbeidere har derimot sterkere preferanser for tiltak som gir studiepoeng enn det styrer har for disse gruppene, og pedagogisk leder foretrekker i større grad lærings- og utviklingstiltak som varer over lengre tid enn det styrer gjør.

Det er større forskjeller mellom styrers vurdering av barnehagens behov og de ansattes vurdering av eget behov for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere enn det er for pedagogiske ledere.

5.2.2 Eiers vurderinger

Eier vurderer *veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen og tiltak som gir ansatte mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager* som de mest foretrukne organiseringsformene når ansatte i barnehagen skal heve kompetansen sin (tabell 5.4). Alle de foreslåtte tiltakene vurderes relativt positivt, det vil si over midtpunktet 3 på skalaen, med unntak av *tiltak som gir studiepoeng* når det gjelder andre ansatte enn styrer.

Eier vurderer *korte og konsentrerte kurs* til å være mer å foretrekke for øvrige ansatte enn for styrer, og *tiltak som gir studiepoeng* til å være mest egnet for styrer.

Eier er mer samstemt med styrers egne vurderinger av foretrukket organisering enn med øvrige ansattes vurdering. Størst er spriket når det gjelder *tiltak som gir studiepoeng* for øvrige ansatte, der de ansatte vurderer tiltak med studiepoeng som mer foretrukket enn det eier gjør for denne gruppen.

Tabell 5.4: Eiers vurdering av foretrukket organisering av kompetanseheving (sett fra barnehagens ståsted) hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig».¹

	Styrer	Øvrige ansatte
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,01 +	3,41
Heldagskurs	3,71	3,65 +
Tiltak som gir studiepoeng på høgskole/universitet	3,20 -	2,84 + +
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,98 -	3,72 -
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	4,21 -	4,04 -
Internettbaserte tiltak	3,11 -	3,01 -
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,03	4,25 +

5.3 Forskjeller mellom private og kommunale barnehager

Det er gjennomgående ingen eller svært små forskjeller mellom pedagogiske ledere/førskolelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter i kommunale og private barnehager når de vurderer hvilke organiseringsformer de foretrekker for kompetanseheving (tabell 5.5 og vedlegg 3, tabellene 1.7 til 1.11). For styrerne er det noen forskjeller når de vurderer egne preferanser, men de er gjennomgående små.

Forskjellene mellom kommunale og private barnehager finner vi først og fremst når ledelsen (styrer og eier) vurderer barnehagens foretrukne organisering av kompetanseheving for ansatte. *Lærings- og utviklingstiltak som varer over lengre tid med flere samlinger* ser her ut til å ha større appell til ansatte i kommunale barnehager enn i private. Forskjellene i gjennomsnittsverdi for disse gruppene ligger rundt 0,8 skalatrinn. Kommunale barnehageeiere ser også ut til å være mer positive til tiltak som gir studiepoeng enn kolleger i private barnehager.

På den andre siden ser *korte og konsentrerte kurs på 1 til 4 timer* ut til å vurderes som mest positivt av private barnehager, spesielt når eier vurderer styrers behov.

¹ Minustegn/grønn farge: Ansattgruppen selv vurderer organiseringsformen til å være MINDRE gunstig enn styrer gjør. Mørk grønn: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Plusstegn/oransje farge: Ansattgruppen vurderer organiseringsformen til å være MER gunstig enn styrer gjør. Mørk oransje: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Tabell 5.5: Oversikt over statistisk signifikante forskjeller¹ i vurderingene mellom respondenter i kommunale og private barnehager. Detaljer finnes i vedlegg 3 tabellene 1.7 til 1.11, hvor størrelsen på forskjellene kommer fram².

	Vurdering av andre:		Egenvurdering:		
	Eier (om andre ansatte)	Eier (om styrer)	Styrer (om andre ansatte ³)	Styrer	Ped. leder
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Private	Private	Private	Private	
Tiltak som gir studiepoeng på høyskole/universitet	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale	
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Kommunale	Private	Kommunale	Kommunale	
Heldagskurs				Private	
Opplæring som finner sted i barnehagen			Kommunale	Kommunale	
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager					Kommunale
Internettbaserte tiltak			Private		

5.4 Oppsummering

Tabell 5.6 gir en samlet, rangert oversikt over hvilke organiseringsformer ansatte i barnehagene foretrekker.

Om lag to av tre er enig eller svært enig i *at veiledning i tilknytning til arbeidet, heldagskurs og tiltak som gir mulighet til å treffe andre kolleger* er gode organiseringsformer. Dette er dermed de organiseringsformene som er foretrukket i størst grad samlet sett blant ansatte i barnehagen.

Videre er cirka halvparten av respondentene enig eller svært enig i *at opplæring i barnehagen, korte og konsentrerte kurs, lærings- og utviklingsarbeid over tid og tiltak som gir studiepoeng* er å foretrekke.

¹ T-test for uavhengige utvalg

² I tabellen er det angitt i rutene hvilke respondenter (kommunale eller private) som vurderer denne formen for kompetanseheving som mest gunstig. Mørkere farge betyr at forskjellen er $\geq |0,50|$ skalatrinn. Det er ingen signifikante forskjeller for assistenters egenvurdering, derfor er denne kolonnen utelatt fra tabellen.

³ Detaljer om hvilke grupper forskjellene gjelder finnes i vedlegg 3 tabell 1-11.

Internettbaserte tiltak synes å være minst populært, og foretrekkes av færre enn en av fire ansatte.

Tabell 5.6: *Samlet oversikt over foretrukken organisering av kompetanseutvikling for ansatte i barnehagen. Vurdering av påstander på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig», og rangert synkende på gjennomsnittverdi.*¹

N (vektet) = 1330.	Gjennomsnitt	Andel enig/svært enig
Veiledning knyttet til arbeidet i barnehagen	3,90	71,1 %
Heldagskurs	3,84	64,3 %
Tiltak som gir mulighet til å treffe kolleger i andre barnehager	3,83	66,1 %
Opplæring som finner sted i barnehagen	3,55	50,1 %
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,54	50,8 %
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,48	49,2 %
Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	3,32	45,3 %
Internettbaserte tiltak	2,75	22,3 %

Analysene i dette kapitlet viser videre at:

- Styrerne og de pedagogiske lederne ser til å foretrekke *lærings- og utviklingsarbeid som går over lenger tid med flere samlinger* i større grad enn assistenter og barne- og ungdomsarbeider. Assistenter ønsker seg i større grad *korte og konsentrerte kurs* enn de andre gruppene.
- Det er viktigere for de pedagogiske lederne med *tiltak som gir studiepoeng* enn for de andre gruppene. Dette er minst viktig for barnehagestyrerne.
- Styrer foretrekker kompetanseheving som er *organisert slik at den finner sted i barnehagen* og *tiltak som gir mulighet for å treffe andre kolleger* for alle ansattgrupper.
- Generelt vurderer styrer alle de foreslåtte organiseringsformene som relativt godt egnet (snitt over midten på skalaen) for de ansatte i barnehagen, med unntak av *internettbaserte tiltak* og *tiltak som gir studiepoeng*. Begge disse vurderes av styrer som minst egnet for assistenter og mer egnet for pedagogiske ledere.
- Styrere vurderer *opplæring som finner sted i barnehagen* som mer egnet for ansatte, spesielt assistentene, enn de ansatte gjør selv. Styrer foretrekker også *korte og konsentrerte kurs* i større grad enn barne- og ungdomsarbeiderne selv gjør.
- Styrerne er mer samstemt med de pedagogiske lederne/førskolelærerne enn de er med assistenter og barne- og ungdomsarbeidere når de vurderer organisering av opplæring for disse gruppene.

¹ Data fra styrer er vektet til riktig forhold mellom ansattgruppene i henhold til SSBs oversikt.

- Eierne mener at *veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen* og *tiltak som gir mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager* som de mest foretrukne når ansatte skal heve kompetansen sin. Eier mener også at *kurs som gir studiepoeng* er viktigere for styrer enn de andre gruppene, og at *korte, konsentrerte kurs* er å foretrekke for andre ansattgrupper.
- Eier er mer samstemt med styrerne enn med de øvrige ansatte i barnehage når han/hun vurderer egnede former for kompetanseheving for ansatte.
- Pedagogiske ledere/førskolelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter i kommunale og private barnehager har i stor grad de samme preferansene for organisering av kompetansehevingstiltak. Også for styrerne er forskjellene relativt små, selv om de er statistisk signifikante.
- Det er forskjeller mellom kommunale og private barnehager når styrer og eier vurderer hva som er foretrukne organiseringsformer for kompetanseheving for ansatte. Størst er forskjellene når eier vurderer styrers behov.
- Kommunale barnehageledere foretrekker i større grad *lærings- og utviklingstiltak som går over lengre tid med flere samlinger* og *tiltak som gir studiepoeng*, mens deres private kolleger har sterkere preferanser for *korte og konsentrerte kurs*.

6. BARRIERER MOT DELTAKELSE I KOMPETANSEHEVING

I dette kapitlet ser vi på hva som hindrer ulike grupper av barnehageansatte i å delta i kompetansehevende tiltak. Først ser vi på hva som oppleves som de viktigste barrierene for hver enkelt ansattgruppe, deretter på hva barnehageeierne mener hindrer dem i å satse på kompetanseheving i barnehagen og så på hva styrerne vurderer som de viktigste barrierene for de ulike ansattgruppene. Vi analyserer forskjellene mellom vurderingene til styrer og de de ansatte selv vurderer som de største barrierene mot kompetanseheving. Til slutt ser vi på forskjeller og likheter mellom ansatte og eiere av private og kommunale barnehager når det gjelder barrierer mot kompetanseheving.

Kapitlet baserer seg på svarene som respondentene har gitt på spørsmålene fra Hovedtema 3 i spørreskjemaet (vedlegg 2): *Hindringer for deltagelse i kompetanseutvikling*. Spørsmålene er formulert som påstander om hva som hindrer en i å delta, og svarene er gitt i henhold til en skala fra 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» samt alternativet «vet ikke». For en oversikt over hvordan svarene fordeler seg på alle svarkategoriene viser vi til tabellene i kapittel 2.4 i vedlegg 1.

6.1 Ansattgruppenes egenvurdering av barrierer

I tabell 6.1 ser vi at alle ansattgruppene i barnehagen rangerer de samme to barrierene som viktigst, nemlig trange budsjetter i barnehagen (45 til 57 prosent) og at å gjennomføre tiltakene ikke gir dem høyere lønn (40 til 50 prosent). For styrerne ser det at de ikke har tid i forhold til arbeidet i barnehagen ut til å være viktig for en av tre.

Det at en er fornøyd med kompetansenivået sitt og ikke ønsker å ta videre utdanning samt at en ikke finner faglig relevante tilbud er de barrierene betyr minst, på tvers av ansattgrupper. Spesielt blant styrere og pedagogiske ledere/førskolelærere er få enige i disse påstandene (5 til 6 prosent). Det er også relativt få i alle gruppene som mener hjemme- og familiesituasjonen hindrer dem i å delta i kompetansehevningstiltak, eller at barnehageeieren ikke satser på tiltak for dem.

Tabell 6.1: *Andelen som har valgt svaralternativ 4 «enig» og 5 «svært enig» for påstandene om hva som hindrer dem i å delta i kompetansehevingstiltak, fordelt på ansattgrupper. Prosent.*

	Styrer N=1076	Pedagogisk leder/ førskolelærer N=413	Barne- og ungdoms- arbeider N=210	Assistenter N=604
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	5,8	5,4	10,0	11,4
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	11,1	7,2	11,3	18,4
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	13,1	15,3	16,1	15,2
Det er vanskelig å skaffe vikarer	30,4	35,0	36,8	32,0
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	57,6	51,0	55,7	44,5
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	6,2	6,4	8,9	12,7
Jeg har ikke råd til å delta	23,5	21,3	24,9	24,7
Tiltakene gir ikke høyere lønn	39,9	48,0	48,8	41,9
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	11,6	11,0	15,4	17,6
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	36,1	26,2	18,5	22,5

6.1.1 Forskjeller mellom ansattgruppene

Det er forskjeller mellom hvordan de ulike ansattgruppene i barnehagen vurderer de fleste påstandene om barrierer mot kompetanseheving, men forskjellene i gjennomsnittverdier gjennomgående små (mindre enn 0,50 skalatrinn, se tabell 6.2).

Størst forskjell er det mellom gruppene når det gjelder om en har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet sitt i barnehagen. Her er det styrerne som i større grad vurderer det slik at mangel på tid i arbeidet er en barriere. Det ser i tillegg ut til at det er noe lettere for styrer og pedagogisk leder å finne faglig relevante tilbud, enn for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere.

Når det gjelder hindringer forårsaket av økonomi (*har ikke råd til å delta*) eller hjem- og familiesituasjonen er det bare små forskjeller på ansattgruppene.

Tabell 6.2: Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» for barrierer mot kompetansehevingstiltak i de ulike gruppene av barnehageansatte, sortert synkende etter størrelsen på forskjellen.¹

	Styrere	Pedagogisk leder/ førskolelærere	Barne- og ungdoms- arbeidere	Assistenten	Hvor stor er forskjellen? (spenn mellom høyest og lavest gjennomsnitt)
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,03	1,96	2,40	2,19	0,44
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	3,15	2,87	2,72	2,73	0,43
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	2,06	2,15	2,45	2,42	0,39
Det er vanskelig å skaffe vikarer	2,80	3,14	2,97	3,13	0,34
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,65	3,47	3,33	3,65	0,32
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,11	2,06	2,36	2,34	0,30
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,20	2,26	2,49	2,49	0,29
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,07	3,31	3,17	3,34	0,27
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,18	2,37	2,27	2,34	0,19
Jeg har ikke råd til å delta	2,69	2,64	2,71	2,76	0,12

6.2 Barnehageeier og styrers vurdering av barrierer

Her tar vi for oss hvilke vurderinger styrer gjør av hindringer for å delta i kompetanseheving hos de ulike ansattgruppene, og vi analyserer forskjeller i styrers og de ansattes egen vurdering av hva som er viktige barrierer.

¹ Lys grønn farge er brukt for statistisk signifikante forskjeller (Envegs ANOVA-test)

Videre ser vi på hvilke hindringer barnehageeierne opplever som de viktigste i forhold til å satse mer på kompetanseheving i barnehagene.

6.2.1 Styrers vurderinger

I tillegg til å vurdere hvilke barrierer en selv opplever for egen kompetanseheving, er barnehagestyrene bedt om å vurdere betydningen av ulike barrierer også for ansattgruppene i barnehagen. Spørsmålene er formulert som påstander, og svarene er gitt på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig» samt «vet ikke». Tabell 6.3 er satt opp på bakgrunn av spørsmålet *Vurder hva som hindrer ulike grupper av ansatte i barnehagen i å delta på kompetansehevingstiltak* i styrers spørreskjema og ansattgruppens spørsmål under Hovedtema 3: *Hva hindrer deg i å delta i ulike former for kompetanseutvikling?* Tabellene 2.13 til 2.15 i vedlegg 3 gir flere detaljer (blant annet størrelsen på differansene).

Styrer vurderer *trange budsjetter i barnehagen* som den største barrieren for deltakelse i kompetansehevingstiltak for alle ansattgruppene. Også *vansker med å skaffe vikarer* og det at *tiltakene ikke gir høyere lønn* vurderes som over middels viktige (snittverdier over 3 for alle gruppene). Derimot vurderer styrer det slik at *vansker med å finne relevante kurs* er av mindre betydning for alle gruppene av ansatte.

Styrer gjør ikke stor forskjell på ansattgruppene når han/hun vurderer, med unntak av for påstanden om at en *ikke ønsker seg en videre karriere i barnehagen*. Her mener styrer at denne barrieren er viktigst for assistentene og minst viktig for pedagogisk leder.

Generelt har styrerne en tendens til å vurdere de fleste barrierene som er foreslått som mer viktige for de ansatte enn de ansatte selv vurderer. Forskjellene er størst når det gjelder om *hjem- og familiesituasjonen* til de ansatte er en barriere for kompetanseheving (0,69 skalatrinn for assistenter, 0,59 trinn for barne- og ungdomsarbeidere). Styrer er mer samstemt med pedagogisk leder i vurderingen av barrierer enn med assistentene.

Tabell 6.3: Styrers vurdering av barrierer mot kompetanseheving hos de ulike ansattgruppene i barnehagen. Gjennomsnittskår på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig».¹

	Pedagogisk leder/ førskolelærer	Barne- og ungdoms- arbeider	Assistent
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,23 -	2,51	2,58 -
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,03	2,21	2,39
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,81 -	2,87 - -	2,84 - -
Det er vanskelig å skaffe vikarer	3,29	3,19	3,16 -
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,73 -	3,75	3,73 -
Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud	2,07	2,13	2,11 +
Jeg har ikke råd til å delta	2,95 -	3,03 -	3,05 -
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,14	3,28	3,23
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,16	2,32	2,28
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet mitt i barnehagen	3,04	2,99 -	3,00 -

6.2.2 Eiers vurderinger

Barnehageeierne er bedt om å gi en vurdering av *hva som hindrer at de som eiere satser mer på kompetanseheving i barnehagene de eier*. Vi har her presentert noen påstander som eierne kan si seg mer eller mindre enig i på en skala fra 1 til 5 hvor 1 er «svært uenig» og 5 er «svært enig». Det var også mulig å svare «vet ikke».

Halvparten av barnehageeierne er enige eller svært enige i at *de økonomiske rammene til barnehagen* hindrer dem i å stase mer på kompetanseheving (tabell 6.4). Videre mener også en stor gruppe at *de ansatte allerede har god nok kompetanse*. Det er få eiere som mener at dårlig tilpasset tilbud av kurs og utdanning eller lav motivasjon blant ansatte for å delta er viktige barrierer mot kompetanseheving.

¹ Minustegn/grønn farge: Ansattgruppen selv vurderer barrieren til å være MINDRE VIKTIG enn styrer gjør. Mørk grønn: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Plusstegn/oransje farge: Ansattgruppen vurderer barrieren til å være VIKTIGERE enn styrer gjør. Mørk oransje: Forskjellen i vurdering er $\geq |0,50|$ skalatrinn.

Tabell 6.4: Oversikt over hvordan barnehageeierne vurderer ulike hindringer for at de kan satse mer på kompetanseheving i barnehagene de eier. Rangert synkende etter gjennomsnittsverdi.

N=371	Gjennomsnitt	Andel svært enig/enig
De økonomiske rammene gir ikke rom for å satse på kompetansetiltak	3,60	51,1
Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte	3,41	43,4
Kompetansetiltak er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det	2,72	18,7
Styrerne har vanskelig for å prioritere dette i forhold til arbeidet i barnehagen	2,67	21,5
Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har	2,53	13,0
Motivasjon for å delta kan være lav	2,31	9,0

6.3 Forskjeller mellom kommunale og private barnehager

Tabell 6.5 viser at barrierene knyttet til at *barnehageeier ikke satser på kompetanseheving for gruppen* og at *tiltakene ikke gir høyere lønn* er gjennomgående vurdert som viktigere av respondenter i kommunale barnehager enn i private. Flere detaljer finnes i tabellene 1.12 til 1.16 i vedlegg 3.

Både styrere og ansatte i kommunale barnehager legger mer vekt på barrierer mot kompetanseheving for de ansatte enn hva kolleger i private barnehager gjør. Forskjellene er tydeligst i vurderingene av barrierer mot assistenter/barne- og ungdomsarbeideres kompetanseheving. Det er imidlertid ikke store forskjeller mellom private og kommunale barnehagestyrere når de vurderer barrierer mot kompetanseheving for sin egen del. Kommunale styrere legger i noe større grad vekt på at *barnehageeiere ikke satser på kompetanseheving for dem* og at *tiltakene ikke gir dem høyere lønn*, mens deres private kolleger legger noe større vekt på økonomiske barrierer og forhold knyttet til egen hjem- og familiesituasjon.

Det er gjennomgående eierne i private barnehager som er mest enige i de foreslåtte barrierene mot at de skal satse på kompetansehevingstiltak i barnehagen. Størst er ulikheten når det gjelder hvor godt en vurderer at tilbudet av kurs og utdanning passer til det opplevde behovet i barnehagen.

Tabell 6.5: Oversikt over statistisk signifikante forskjeller i vurderingene av barrierer mellom respondenter i kommunale og private barnehager ^{1 2}

	Styrer (om andre ansatte ³)	Styrer	Ped. leder	Assisterter og BU-arbeidere
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning			Kommunale	
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagen		Kommunale		
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjonen		Private		Kommunale
Det er vanskelig å skaffe vikarer	Kommunale	Private	Kommunale	Kommunale
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	Kommunale		Kommunale	
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud		Private		Kommunale
Jeg har ikke råd til å delta		Private	Kommunale	
Tiltakene gir ikke høyere lønn	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	Kommunale	Kommunale	Kommunale	Kommunale
Jeg føler ikke at jeg har tid i forhold til arbeidet i barnehagen				Kommunale

6.4 Oppsummering

Tabell 6.6 gir en samlet, rangert oversikt over hvilke barrierer mot kompetansehevingstiltak de ansatte i barnehagen legger vekt på.

Trange budsjetter og at tiltakene ikke gir dem høyere lønn framstår som de viktigste barrierene mot kompetanseheving blant ansatte i barnehagen når vi ser dem samlet. Dette er hindringer som nesten annenhver ansatt er enig eller svært enig i at hindrer deres deltakelse i tiltak for å heve kompetansen. For en av tre er også vansker med å skaffe vikar viktig.

¹ Detaljer finnes i vedlegg 3, tabellene 1.12 til 1.16 hvor størrelsen på forskjellene kommer fram.

² I tabellen er det angitt i rutene hvilke respondenter (kommunale eller private) som vurderer denne barrieren mot kompetanseheving som viktigst. Mørkere farge betyr at forskjellen er $\geq |0,50|$ skalatrinn. Det er ingen signifikante forskjeller for assistenters egenvurdering, derfor er denne kolonnen utelatt fra tabellen.

³ Detaljer om hvilke grupper forskjellene gjelder finnes i vedlegg 3 tabell 1-13.

Derimot ser ikke tilfredshet med eget kompetansenivå eller at en ønsker seg ut av barnehagesektoren ut til å være svært fremtredende barrierer mot kompetanseheving i norske barnehager.

Tabell 6.6: Samlet oversikt over viktigste hindringer/barrierer mot kompetanseheving for ansatte i barnehagen. Vurdering av påstander på skalaen 1 «svært uenig» til 5 «svært enig», og rangert synkende på gjennomsnittsverdi.¹

N=1330 (vektet)	Gjennomsnitt	Andel enig/svært enig
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,46	49,8 %
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,24	45,2 %
Det er vanskelig å skaffe vikarer	3,04	34,1 %
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	2,81	24,3 %
Jeg har ikke råd til å delta	2,69	23,6 %
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,39	14,6 %
Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud	2,31	9,6 %
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,30	15,6 %
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,24	8,9 %
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,20	13,3 %

Analysene i dette kapitlet viser videre at:

- Trange budsjetter og at tiltakene ikke gir høyere lønn er de to viktigste barrierene mot kompetansehevingstiltak for samtlige ansattgrupper i barnehagen.
- At det er vanskelig å skaffe vikar er en viktig barriere
- At en er tilfreds med kompetansenivået sitt og ikke ønsker mer kurs eller utdanning og at en ikke finner relevante kurstilbud framstår som mindre viktige barrierer for alle ansattgruppene, og spesielt for pedagogisk leder og styrer.
- Hjemmesituasjonen og mangel på satsing fra barnehageeier ser ikke ut til å være noen stor hindring for noen av ansattgruppene.
- Styrer vurderer trange budsjetter i barnehagen som den største barrieren for deltakelse i kompetansehevingstiltak for alle ansattgruppene. Også vansker med å skaffe vikarer og det at tiltakene ikke gir høyere lønn vurderes som over middels viktig (snittverdier over 3 for alle gruppene). Derimot vurderer styrer

¹ Data fra styrer er vektet til riktig forhold mellom ansattgruppene i henhold til SSBs oversikt.

det slik at vansker med å finne relevante kurs er av mindre betydning for alle gruppene av ansatte.

- Generelt vurderer styrerne de fleste barrierene som viktigere for de ansatte enn de ansatte selv vurderer. Forskjellene er størst når det gjelder om hjem- og familiesituasjonen til de ansatte er en barriere for kompetanseheving. Styrer er mer samstemt med pedagogisk leder i vurderingen av barrierer enn med assistentene.
- For eierne er stramme økonomiske rammer for barnehagen og en oppfatning av at de ansatte allerede har god kompetanse de viktigste barrierene mot å satse mer på kompetanseheving.
- Det er få eiere som mener at dårlig tilpasset tilbud av kurs og utdanning eller lav motivasjon blant ansatte for å delta er viktige barrierer mot kompetanseheving.
- Både styrere og ansatte i kommunale barnehager ser større barrierer mot kompetanseheving for de ansatte enn hva kolleger i private barnehager gjør. Forskjellene er tydeligst i vurderingene av barrierer mot assistenter/barne- og ungdomsarbeideres kompetanseheving.
- Det er eierne i private barnehager som legger mest vekt på barrierene mot at de skal satse på kompetansehevingstiltak i barnehagen. Spesielt legger eiere av private barnehager mer vekt på at tilbudet av kurs og utdanning ikke passer til behovet i barnehagen.

7. BARNE- OG UNGDOMSARBEIDERFAGET I BARNEHAGEN

I dette kapitlet undersøker vi hvor aktuelt barne- og ungdomsarbeiderne og de øvrige assistentene synes det er å delta på en toårig utdanning/spesialisering innen barnehagearbeid på fagskolenivå, og om det er forskjeller mellom preferansene til de to arbeidstakergruppene. Vi har også spurt hvilke tiltak assistentene selv mener kan motivere dem til å ta et fagbrev.

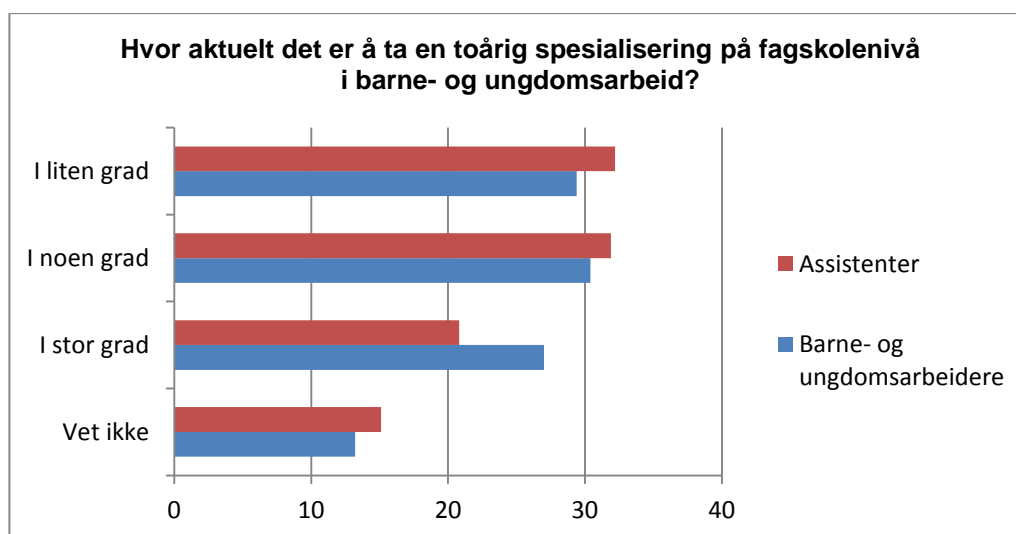
Andre del av kapitlet tar for seg hvilke betingelser barne- og ungdomsarbeiderne har i barnehagen, hvor enkelt det er å rekruttere denne typen medarbeidere og om barne- og ungdomsarbeiderutdanningen vurderes som relevant for barnehagearbeidet. Dette er vurderinger som er gjort av eierne og styrerne i barnehagene. Vi ser også på forskjeller mellom eiere/styrere i offentlige og private barnehager.

Analysene i dette kapitlet baserer seg på svar som barne- og ungdomsarbeidere, assistenter, styrere og eiere har gitt på spørreskjemaets hovedtema 4: *Planer om førskolelærerutdanning* (vedlegg 2). Her fordeler svarene seg på svaralternativene «i stor grad», «i noen grad» og «i liten grad» samt «vet ikke». Frekvensfordelinger for disse svarene finnes i vedlegg 1, kapittel 1.8 (eier) og 3.4 (styrer). Vi har også analysert svar på et åpent spørsmål stilt til assistentene, om hva som må til for at de skal ta fagbrev.

7.1 Ønske om spesialisering i barnehagearbeid

Vi spurte barne- og ungdomsarbeiderne og assistentene hvor aktuelt det ville være for dem å ta en toårig spesialisering innen barnehagearbeid på fagskolenivå, dersom denne typen utdanning hadde eksistert. Figur 7.1 viser en relativt jevn fordeling mellom svaralternativene «i stor grad», «i noen grad» og «i liten grad» for barne- og ungdomsarbeiderne. 13,2 prosent av barne- og ungdomsarbeiderne har dessuten svart at de ikke vet om dette er aktuelt.

Assistentene er noe mindre positiv til å delta på en toårig spesialisering enn barne- og ungdomsarbeiderne, men forskjellene er ikke spesielt store. 15,1 prosent av assistentene rapporterer «vet ikke» på dette spørsmålet. 32 prosent svarer «i liten grad», og det er 11 prosentpoeng fler enn de som har svart at de mener dette «i stor grad» er aktuelt for dem.

Figur 7.1 Hvor aktuelt det er å ta en toårig spesialisering på fagskolenivå i barne- og ungdomsarbeid. Barne- og ungdomsarbeidere (N=204) og øvrige assistenter (N= 571). Prosentvis fordeling.

For å kunne gjøre et overslag over «markedspotensialet» for en slik spesialisering i barnehagearbeid, har vi gjort et estimat av hvor mange assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i norske barnehager som mener utdanningen er aktuell i noen eller stor grad. Tabell 7.1 viser hvor mange personer dette dreier seg om for hver svarkategori, med utgangspunkt i at det finnes 47.520 assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i norske barnehager (se kapittel 2.4.1 for en beskrivelse av hvordan vi kommer fram til dette tallet).

Slik det fremkommer av tabell 7.1 vil det for cirka 25.600 personer i noen eller stor grad være aktuelt å ta en slik fagskole.

Tabell 7.1: Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvor aktuelt de synes det er å starte på en toårig spesialisering på fagskolenivå.¹

Aktuelt å ta toåring spesialisering på fagskolenivå?	Antall svar	Prosent	Ca antall i populasjonen
Vet ikke	117	14,9	7080
I stor grad	177	22,5	10.690
I noen grad	246	31,3	14.870
I liten grad	246	31,3	14.870
Totalt	786	100	47.520

7.1.1 Hva må til for at assistenter tar fagbrev?

Et mulig kompetansehevingstiltak for assistentene er å ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere. Vi ønsker derfor å finne ut hvilke tiltak som assistentene selv

¹ Antall svar, prosentvis fordeling og siste kolonne er rundet beregnet fra populasjonen av assistenter i norske barnehager.

mener ville motivere dem for å ta en slik videreutdanning. For å undersøke dette stilte vi følgende åpne spørsmål:

Dersom du ikke har fagbrev som barne- og ungdomsarbeider, hva ville vært gode virkemidler for å få deg til å ta en slik utdanning?

Her var det ingen avkrysningsmuligheter, men bare opp til hver enkelt å legge inn egne svar. Av 804 utfylte spørreskjema hadde 115 respondenter skrevet et svar på dette spørsmålet. Svarene er kategorisert og presentert i tabell 7.2. Flest forslag handler om at en ønsker seg betalt utdanning eller annen økonomisk støtte til utdanningen. Utsikter til bedre lønn for barne- og ungdomsarbeiderne og muligheter for å kombinere arbeid i barnehagen med en deltidsutdanning er også nevnt av flere. Bedre informasjon og tilrettelegging for å søke en slik utdanning er også nevnt.

Tabell 7.2: *Kategorisert og ordnet oversikt over antall forslag på de virkemidler som er viktig for å ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeider.*¹

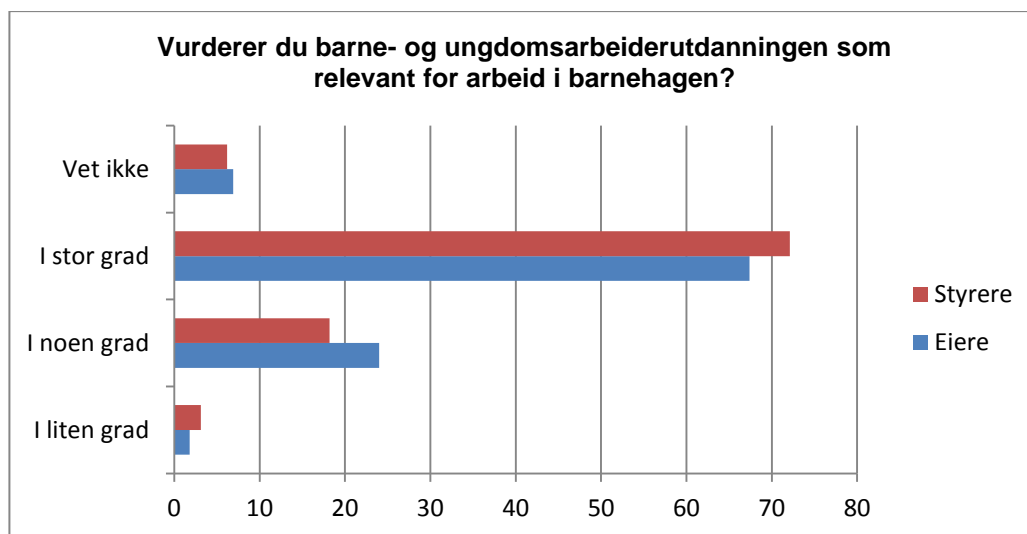
Type virkemiddel	Antall forslag:
God økonomisk støtte til utdanningen	25
Høyere lønnsnivå for barne- og ungdomsarbeidere	12
Muligheter for kombinasjon av arbeid og utdanning	11
Bedre informasjon og motivasjon i søkeprosessen	10

7.2 Barne- og ungdomsarbeiderens betingelser i barnehagen

Spørsmålene vi har stilt til eiere og styrere dreier seg om hvordan de opplever barne- og ungdomsarbeidernes egnethet til arbeid i barnehagen, hvordan de opplever å rekruttere dem, hvilke ansettelsesvilkår de får og hvilke arbeidsoppgaver de får. For å kunne sammenligne hvordan eiere og styrere svarer på disse spørsmålene har vi satt svarene deres i de samme diagrammene (figur 7.2 til 7.6).

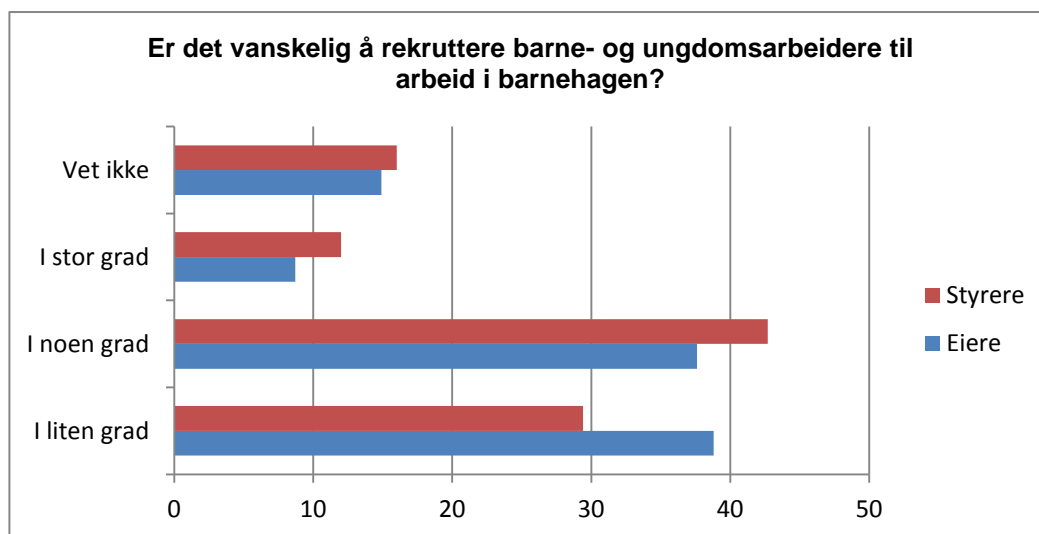
Både eiere og styrere mener i stor grad at barne- og ungdomsarbeiderutdanningen er egnet for arbeid i barnehagen (figur 7.2). Over 70 prosent av styrerne mener utdanningen er tilstrekkelig egnet, og en noe lavere andel av eierne sier det samme. Svært få mener barne- og ungdomsarbeiderutdanningen i liten grad er egnet for arbeid i barnehagen.

¹ Kategorier med under 10 svar utelukkes er ikke inkludert. 115 personer ga et svar.

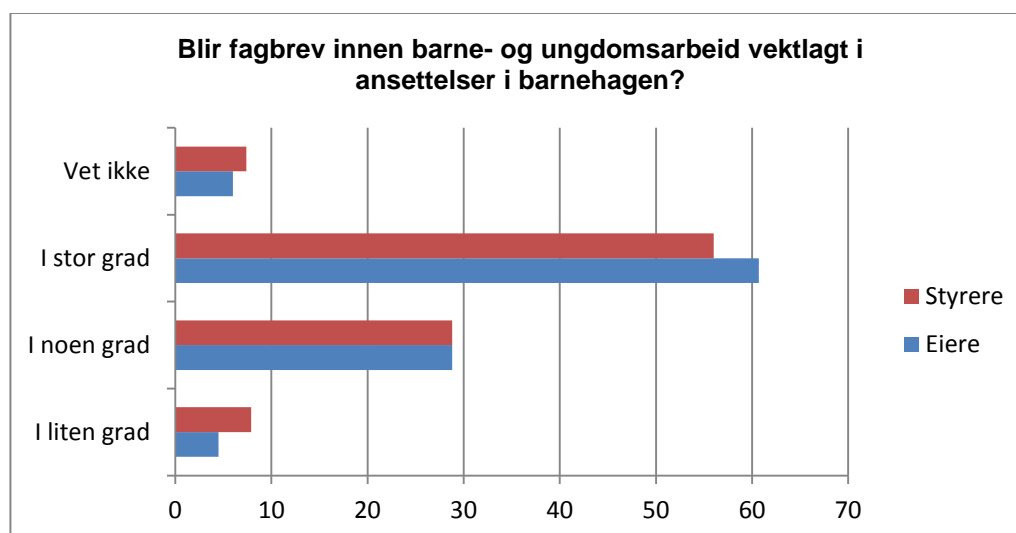
Figur 7.2 Barne- og ungdomsarbeiderutdanningens egnethet for arbeid i barnehagen. Eiere (N=334) og styrere (N=954). Prosent.

Qo 'ræi "62" "cx"uv{ t g t p g " q i " g l e t p g " q r r i k " c v f g v k p q g p " i t e f " g t " x c p u n g k i " o " t g n t w w g t g " d c t p g / " q i " w p i f q o u c t d g k f g t g " k r i d c t p g j c i g p 0 " E c 0 3 5 " c x " u v { t g t p g " q i " g l e t p g " u k g t " c v f g v k " r k g p " i t e f " g t " g v r t q d r g o 0 " h i w t " 9 5 - 0

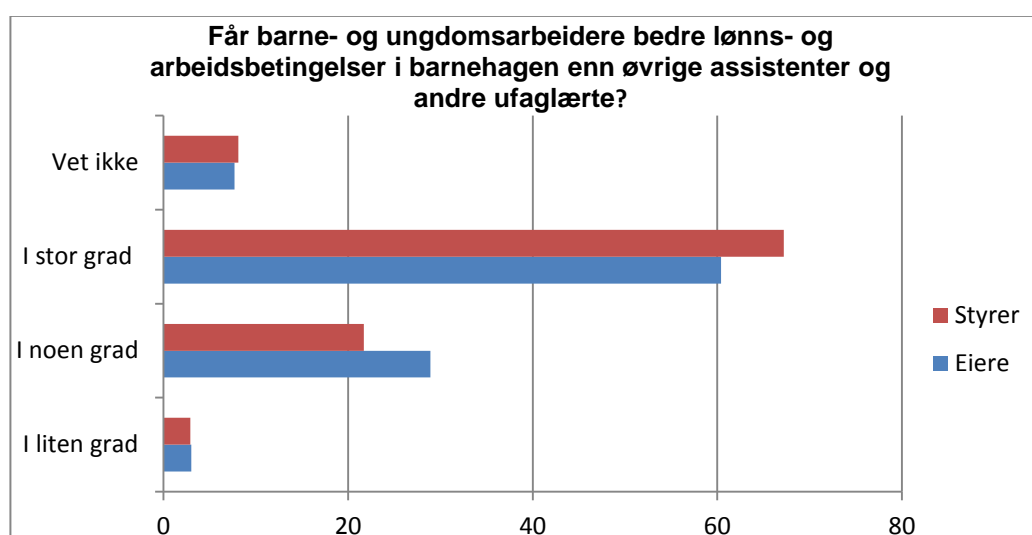
Figur 7.3 Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen? Eiere (N=335) og styrere (N=940). Prosent.

Både eiere og styrere mener fagbrev som barne- og ungdomsarbeider i stor grad vektlegges ved ansettelse i barnehagen (figur 7.4). 56 prosent av styrerne mener det vektlegges i stor grad, mens 61 prosent av eierne mener det samme. Svært få mener fagbrev i liten grad vektlegges.

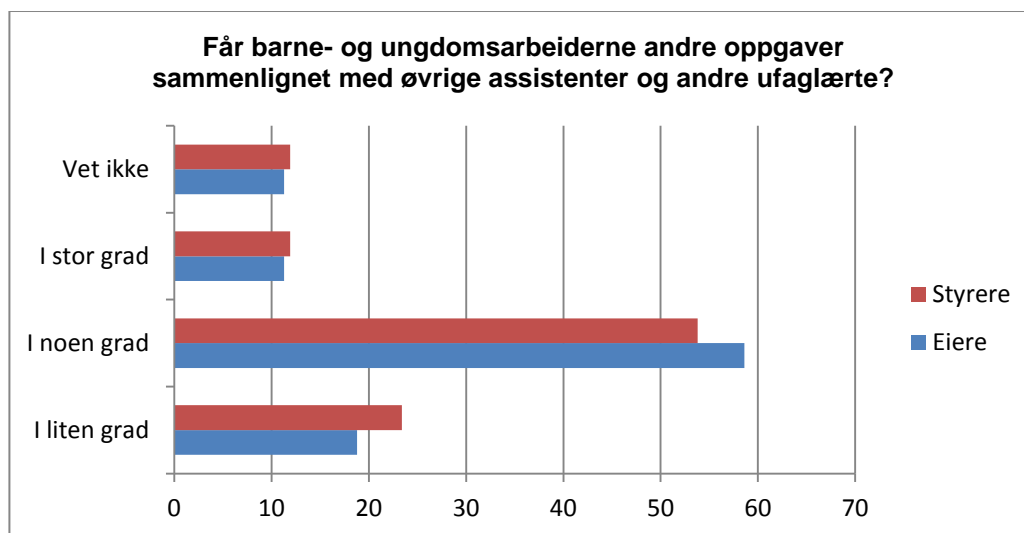
Figur 7.4 Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeid vektlagt i ansettelse i barnehagen? Eiere (N= 333) og styrere (952). Prosentvise svar

Vi ser av figur 7.5 at majoriteten av både eiere (60 prosent) og styrere (67 prosent) mener at barne- og ungdomsarbeiderne får bedre lønns- og arbeidsbetingelser enn andre assistenter i barnehagen.

Figur 7.5 Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte? Eiere (N=336) og styrere (N=953). Prosent.

Både eiere og styrere svarer at barne- og ungdomsarbeidere i noen grad får andre arbeidsoppgaver enn assistentene i barnehagen (figur 7.6). Svarene på denne kategorien ligger over 50 prosent. Bare en av ti mener fagbrevet i stor grad gir andre arbeidsoppgaver.

Figur 7.6: Får barne- og ungdomsarbeiderne andre oppgaver sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte. Eiere (N= 336) og styrere (N=952). Prosentvis fordeling.

7.3 Forskjeller mellom kommunale og private barnehager

Vi har sett på forskjellene i svar mellom eiere og styrere i kommunale og private barnehager når det gjelder barne- og ungdomsarbeidernes betingelser i barnehagen. Resultatet av analysene presenteres i tabell 7.3 for styrerne og 7.4 for eierne¹.

Tabell 7.3 viser at flere kommunale barnehagestyrere legger vekt på fagbrevet ved ansettelser i barnehagen. De kommunale barnehagestyrerne vurderer også barne- og ungdomsarbeiderfaget som mer relevant, de har mindre problemer med å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere og de gir dem i større grad bedre betingelser enn andre assistenter.

Tabell 7.3: *Oversikt over signifikante forskjeller² ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle i barnehagen.³*

Styrers vurdering av	Cramer's V	Tendensen i krysstabellen
Blir fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelser i barnehagen?	.312	Klart flere i kommunale barnehager svarer at dette skjer i stor grad, noe flere private svarer vet ikke.
Vurderer du barne- og ungdomsfagarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?	.223	Flere i kommunale barnehager svarer i stor grad, flere i private barnehager svarer vet ikke eller i liten grad.
Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsfagarbeidere til arbeid i barnehagen?	.209	Flere i kommunale barnehager mener det i liten grad er vanskelig, flere i private barnehager vet ikke.
Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?	.212	Flere i kommunale barnehager svarer at dette skjer i stor grad, flere private svarer vet ikke.
Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver sammenlignet med øvrige assistenter?	.193	Noe flere offentlige barnehager svarer i noen grad, noen flere private barnehager svarer Vet ikke.

Tabell 7.4 viser at det er klare forskjeller mellom eiere av kommunale og private barnehager når det gjelder vurderingen av barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle og plass i barnehagen. Forskjellene går systematisk i en retning: Eiere/eierrepresentanter i kommunale barnehager har både bedre oversikt over dette og rapporterer om mer vektlegging av barne- og ungdomsarbeiderens kompetanse i barnehagen enn private eiere gjør.

¹ Tabellene presenterer kun de spørsmålene om barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle og vilkår der det er statistisk signifikante forskjeller (kvikvadrattest) mellom barnehageledelsen i kommunale og private barnehager. Sammenhenger som er statistisk signifikante, men svært svake (Cramer's $V \leq .100$) er også utelatt.

² Kvikvadrattest/krysstabellanalyse.

³ Rangert etter største verdi for styrkemålet Cramer's V, som bygger på kvikvadratet og sier noe om styrken på sammenhengen mellom to kategoriske variabler i en krysstabell.

Tabell 7.4 Oversikt over signifikante forskjeller¹ ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eierrepresentanter når de vurderer barne- og ungdomsfagarbeiderens rolle i barnehagen.²

Eiers vurdering av:	Cramer's V	Tendensen i krystabellen
Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsfagarbeidere til arbeid i barnehagen?	.423	Klart flere kommunale eiere har i liten grad problemer med rekruttering, klart flere private eiere svarer Vet ikke.
Blir fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelser i barnehagen?	.363	Klart flere kommunale eiere svarer I stor grad, flere private svarer I liten grad og Vet ikke.
Vurderer du barne- og ungdomsfagarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?	.299	Flere kommunale eiere svarer I stor grad, flere private eiere svarer vet ikke og I liten grad.
Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?	.289	Flere kommunale eiere svarer I stor grad, flere private eiere svarer vet ikke og I liten grad.
Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver sammenlignet med øvrige assistenter?	.162	Noe flere private svarer I stor grad, noe flere kommunale svarer I noe grad, flere private svarer Vet ikke.

7.4 Oppsummering

54 prosent av assistentene og barne- og ungdomsarbeiderne synes i noen eller stor grad at det er aktuelt å ta en toårig spesialisering i barnehagearbeid på fagskolenivå. Barne- og ungdomsarbeiderne er mer positive til en slik spesialisering enn de øvrige assistentene. Hvis vi generaliserer funnene fra denne undersøkelsen til populasjonen av assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i norske barnehager, vil det i stor eller noen grad være aktuelt for cirka 25.600 personer å ta en slik utdanning.

På et åpent spørsmål om hvilke virkemidler de selv så for seg ville gjøre det lettere for dem å ta fagbrev, er økonomisk støtte til utdanningen det som oppgis av flest.

På spørsmålet om hvordan eiere og styrere forholder seg til barne- og ungdomsarbeidernes rolle i barnehagen ser de to gruppene ut til å være relativt samstemte. Analysene viser eierne og styrerne mener at:

- Barne- og ungdomsarbeiderne i stor grad er egnet til arbeidet i barnehagen
- Det enten i liten eller noen grad er vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere
- Man legger i stor grad vektlegger fagbrev i ansettelser
- Barne- og ungdomsarbeiderne får i stor grad bedre lønns- og arbeidsbetingelser
- Barne- og ungdomsarbeiderne får i noen grad andre arbeidsoppgaver enn øvrige assistenter.

¹ Kjikvadrattest/krystabellanalyse.

² Rangert etter største verdi for styrkemålet Cramer's V.

Vi finner relativt små forskjeller mellom styrere i kommunale og private barnehager når det gjelder vurderingen av barne- og ungdomsarbeiderens betingelser i barnehagen. Mest markert er forskjellen når det gjelder ansettelse, der flere kommunale barnehagestyrere legger vekt på fagbrevet.

Eiere/eierrepresentanter i kommunale barnehager har både bedre oversikt over og rapporterer om mer vektlegging av barne- og ungdomsarbeiderens kompetanse i barnehagen enn private eiere gjør. Det er gjennomgående en høyere andel av de private barnehageeierne som svarer vet ikke på spørsmålene om barne- og ungdomsarbeideren.

8. FØRSKOLELÆRERUTDANNINGENS RELEVANS

Dette kapitlet tar først for seg barne- og ungdomsarbeidere og assistenters ønsker og planer om å ta førskolelærerutdanning på hel- og deltid de neste 5 årene. I kapitlets andre del belyser vi hvor egnet førskolelærerutdanningen oppleves å være i forhold til arbeid i barnehagen, sett fra eiernes og styrernes perspektiv. Vi ser også på forskjeller i disse vurderingene mellom kommunale og private barnehager.

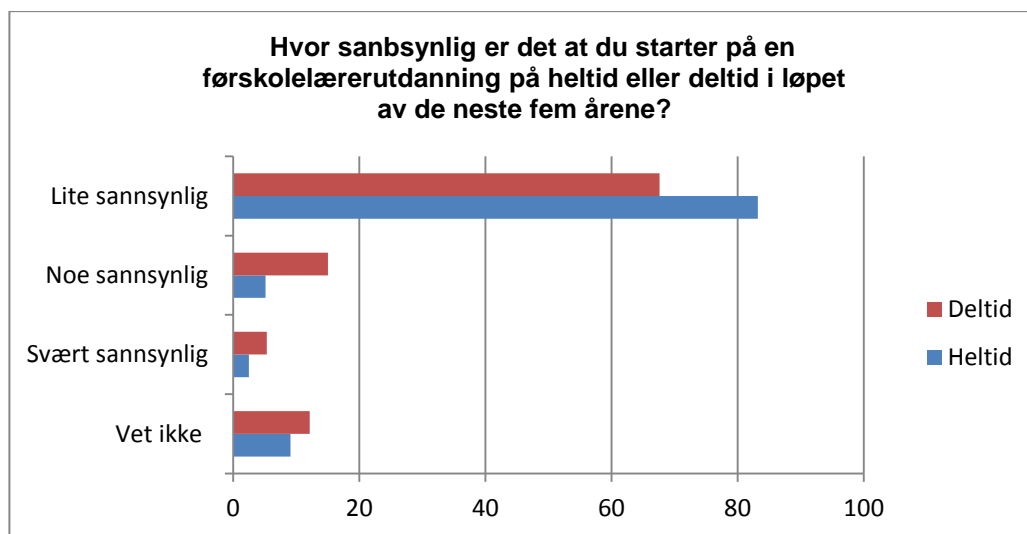
Analysene om barne- og ungdomsarbeiderne og assistentene i dette kapitlet baserer seg på spørsmålene som er stilt til barne- og ungdomsarbeiderne og assistentene i spørreskjemaets hovedtema 4: *Planer om førskolelærerutdanning*. Her blir respondentene bedt om å vurdere hvor sannsynlig det er at de kommer til å søke på førskolelærerutdanning de neste fem årene, både på heltid og deltid. Skalaen på dette spørsmålet er firedelet med alternativene «svært sannsynlig», «noe sannsynlig», «lite sannsynlig» og «vet ikke».

Analysene av førskolelærerutdanningens relevans baserer seg på spørsmål stilt til eiere og styrere i spørreskjemaets hovedtema 4: *Førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen*. Frekvensfordelinger for disse svarene finnes i vedlegg 1, kapittel 1.7 (eier) og 3.4 (styrer). Skalaen for spørsmålet som respondentene skal vurdere er firedelet: «Lite egnet», «noe egnet», «svært egnet» og «vet ikke».

8.1 Planer om førskolelærerutdanning

8.1.1 Barne- og ungdomsarbeiderne

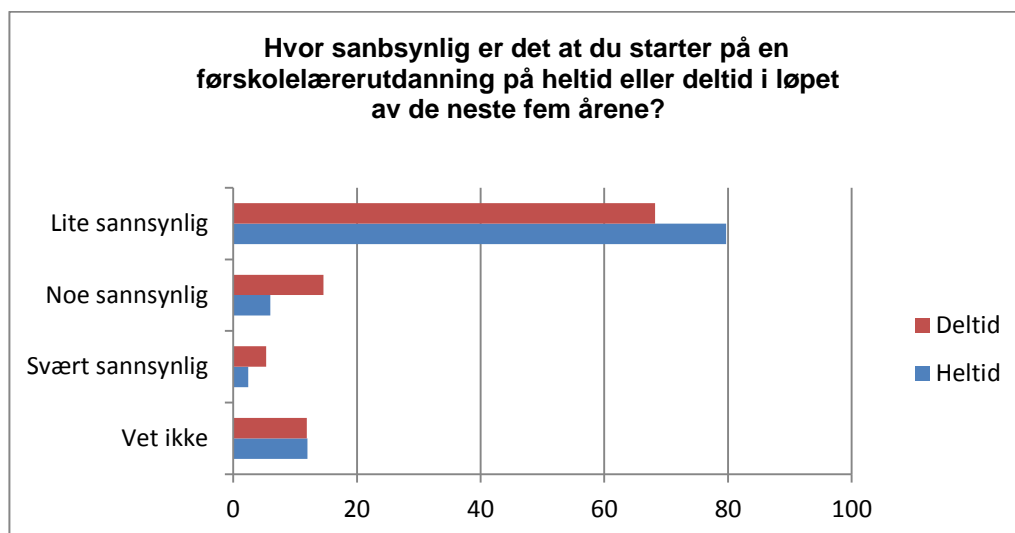
Et stort flertall av barne- og ungdomsarbeiderne mener det er lite sannsynlig at de kommer til å ta en førskolelærerutdanning på heltid eller deltid de neste fem årene (figur 8.1). 2,5 prosent mener at det er svært sannsynlig at de vil starte på en utdanning på heltid. 5,3 prosent svarer at det er svært sannsynlig at de vil starte på en deltidsutdanning som førskolelærer.

Figur 8.1 Sannsynlighet for at en kommer til å starte på en førskolelærerutdanning på heltid og deltid de neste fem årene. Barne- og ungdomsarbeiderne. N=210.

8.1.2 Assistentene

Figur 8.2 viser at et stort flertall av assistentene mener det er lite sannsynlig at de vil starte på førskolelærerutdanning på heltid eller deltid de neste fem årene. 2,4 prosent mener det er svært sannsynlig å starte på et heltidsstudium, mens tilsvarende tall for utdanning på deltid er 5,3 prosent.

Figur 8.2: Sannsynlighet for å starte på en førskolelærerutdanning på heltid og deltid de neste fem årene. Assistentene. N=551, heltid og N=563, deltid.

I tabell 8.1 og tabell 8.2 har vi på bakgrunn av funnene i undersøkelsen gjort estimater av hvor mange personer det finnes i hver kategori i populasjonen av assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i norske barnehager. Vi tar utgangspunkt i at det finnes

47.520 assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i norske barnehager (se kapittel 2.4.1 for en beskrivelse av hvordan vi kommer fram til dette tallet).

Anslagsvis 3.900 assistenter regner det som noe eller svært sannsynlig at de kommer til å starte på førskolelærerutdanningen på *heltid* de neste fem årene (tabell 8.1). Cirka 9.500 assistenter regner det som noe til svært sannsynlig at de kommer til å starte på førskolelærerutdanning på *deltid* de neste fem årene (tabell 8.2).

Tabell 8.1: *Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvordan de vurderer sannsynligheten for å starte på en førskolelærerutdanning på heltid.*¹

	Antall svar	Prosent	Ca antall i populasjonen
Vet ikke	90	11,8	5.610
Svært sannsynlig	20	2,6	1.240
Noe sannsynlig	43	5,6	2.660
Lite sannsynlig	610	79,9	37.970
Total	763	100	47.520

Tabell 8.2: *Oversikt over assistentenes (inkludert barne- og ungdomsarbeiderne) svar på hvordan de vurderer sannsynligheten for å starte på en førskolelærerutdanning på deltid.*²

	Antall svar	Prosent	Ca antall i populasjonen
Vet ikke	98	12,5	5.940
Svært sannsynlig	42	5,4	2.570
Noe sannsynlig	114	14,5	6.890
Lite sannsynlig	530	67,6	32.120
Total	784	100	47.520

8.1.3 Hva må til for at assistentene og barne- og ungdomsarbeidere tar førskolelærerutdanning?

Vi stilte assistenter og barne- og ungdomsarbeidere følgende åpne spørsmål:

Hva ville ha vært et godt virkemiddel for å få deg til å ta en førskolelærerutdanning?

108 av 804 respondenter har skrevet et svar på dette spørsmålet. Vi har kategorisert og kvantifisert disse svarene i tabell 8-3. Kategorien flest svar faller inn i er mulighet til å kombinere jobb og utdanning, gjerne med 100 prosent lønn. Utsikter til bedre lønn og muligheter for fast stilling etter endt utdanning blir også nevnt.

¹ Antall svar, prosentvis fordeling og siste kolonne er rundet beregnet fra totalpopulasjonen av assistenter i norske barnehager.

² Antall svar, prosentvis fordeling og siste kolonne er rundet beregnet fra totalpopulasjonen av assistenter i norske barnehager.

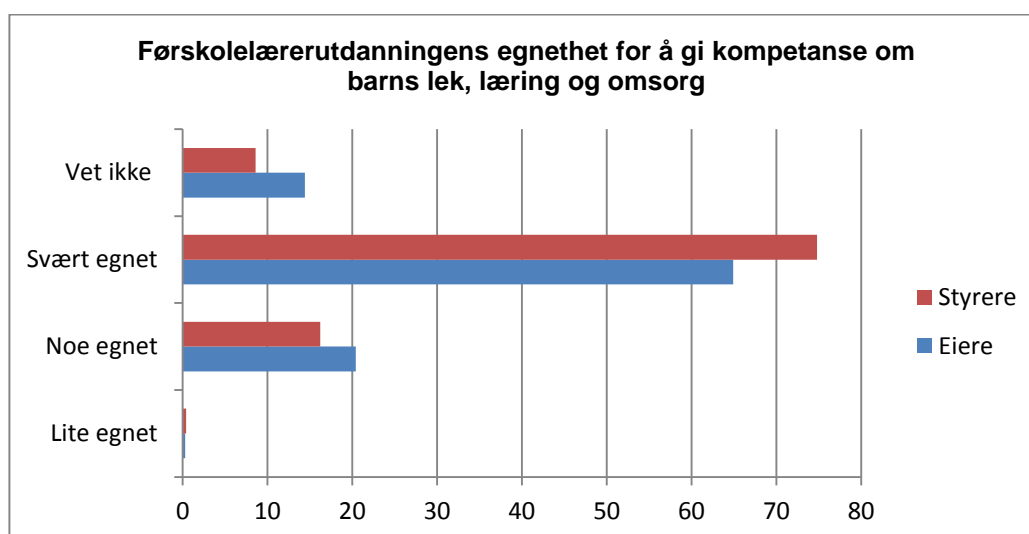
Tabell 8.3: *Ordnet oversikt over antall forslag på de virkemidler som er viktig for å ta en førskolelærerutdanning. Bare de som har fått fem eller flere forslag er tatt med. 108 personer svarte på spørsmålet.*

Type virkemiddel	Antall forslag:
Kombinasjon av jobb og utdanning, gjerne med 100 % lønn	54
Høyere lønnsnivå for førskolelærere	15
Sikret stilling etter endt utdanning	5

8.2 Førskolelærerutdanningens relevans

I undersøkelsen er eiere og styrere bedt om å vurdere førskolelærerutdanningens relevans i forhold til sentrale oppgaver og utfordringer i barnehagen. Figur 8-3 til 8-8 presenterer hva eiere og styrere har svart på spørsmålene som omhandler ved førskolelærerutdanningens relevans.

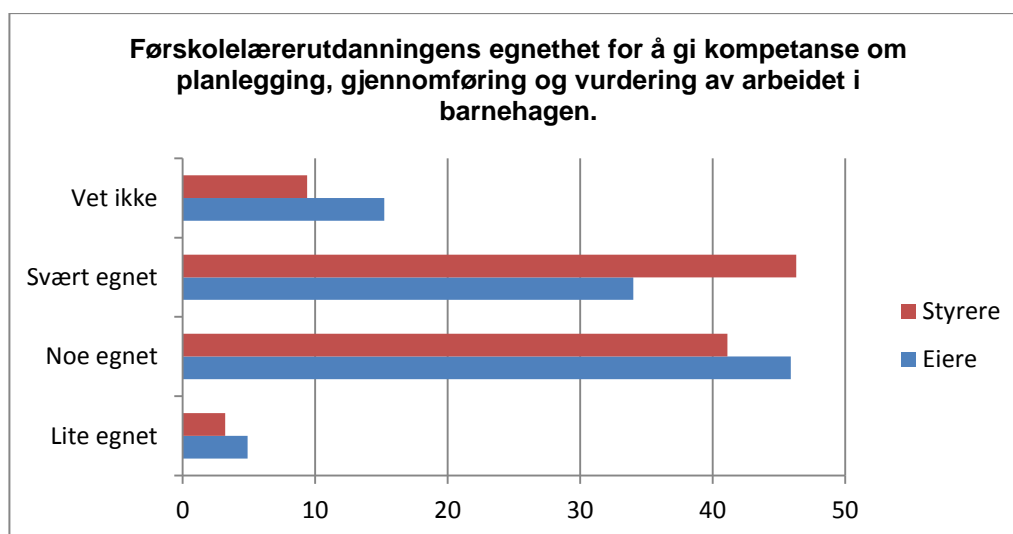
Vi ser først på hvordan eierne og styrernes vurdering av hvor egnet førskolelærerutdanningen er på lek, læring og omsorg for barn (figur 8-3). Her rapporterer både styrere og eiere at utdanningen er svært egnet. Styrerne ser ut til å gi en mer positiv vurdering enn eierne. Av styrerne mener 75 prosent at utdanningen er svært egnet, blant eierne rapporterer 65 prosent det samme.

Figur 8.3: *Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om barns lek, læring og omsorg. Eiere (N=333) og styrere (N=978). Prosent.*

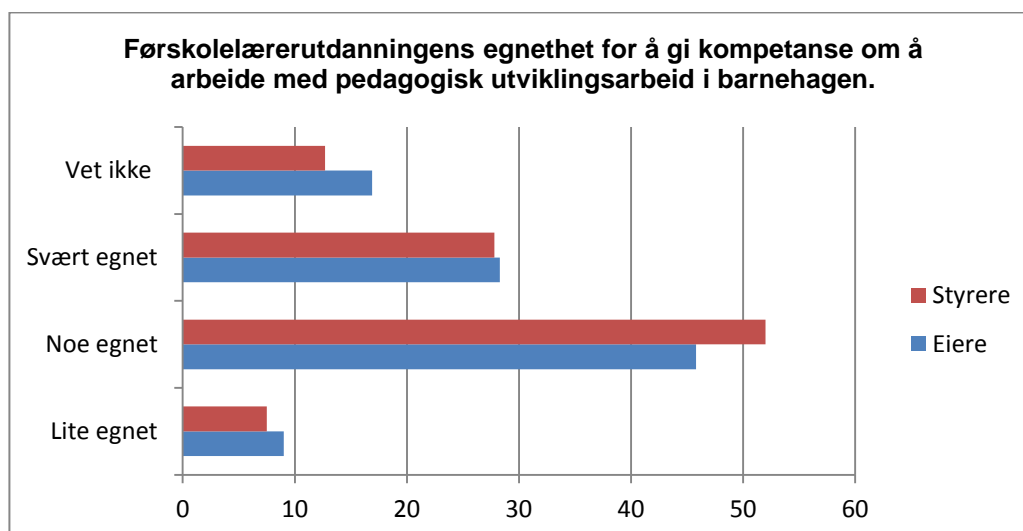
Når det kommer til utdanningens egnethet i forhold til planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen ser vi (figur 8.4) forskjeller mellom styrere og eiere. Styrerne er mer positiv til utdanningen enn eierne. Den største svarkategorien hos styrerne er «svært egnet». Det er få som rapporterer at de vurderer utdanningen som lite egnet til å gi kompetanse om planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen.

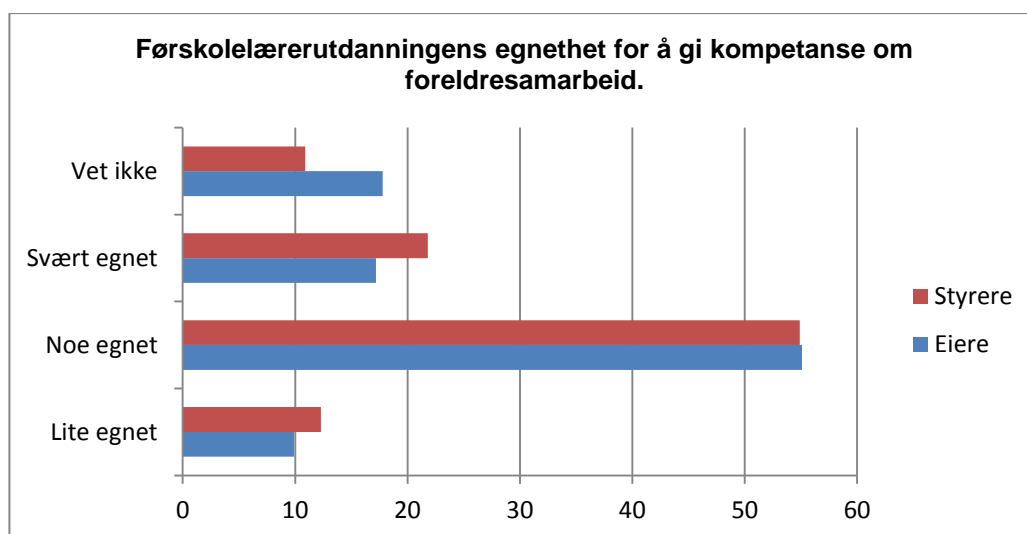
Figur 8.4: Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen. Eiere (329) og styrere (976). Prosent.

Eiere og styrere mener førskolelærerutdanningen er noe egnet for arbeid med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (figur 8.5). 46 prosent av eierne mener den er noe egnet, og 52 prosent av styrerne. Relativt få mener utdanningen er lite egnet til dette formålet.

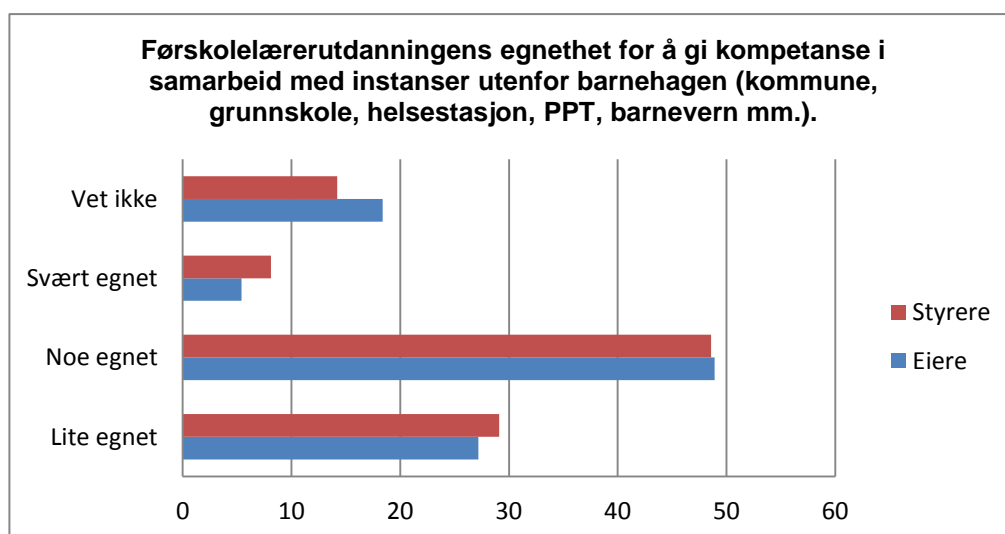
Figur 8.5: Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen. Eiere (N=332) og styrere (N=971). Prosent.

Et flertall av både eiere og styrere mener at utdanningen er noe egnet til å gi kompetanse om foreldresamarbeid (figur 8.6). Videre ser vi at den nest største svarkategorien for eiere er «vet ikke» og for styrere «svært egnet». Flere styrere enn eiere mener utdanningen er lite egnet til dette formålet.

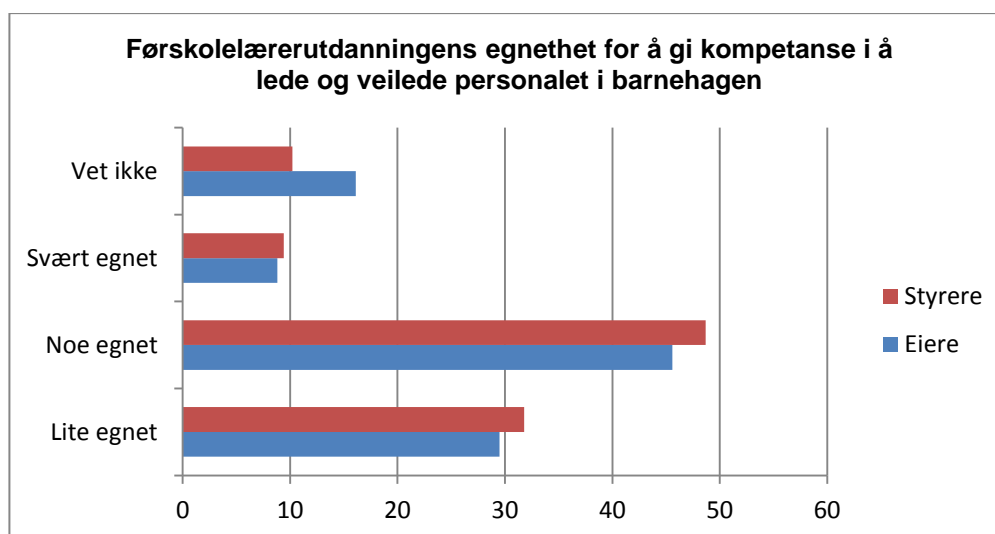
Figur 8.6: *Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse om foreldresamarbeid. Eiere (N=332) og styrere (N=969). Prosentvis fordeling.*

Styrere og eiere mener førskolelærerutdanningen er noe egnet til å gi kompetanse om samarbeid med instanser utenfor barnehagen (figur 8.7). Den nest største svarkategorien er «lite egnet», for begge gruppene. Relativt får vurderer utdanningen til å være svært egnet på samarbeid med instanser utenfor barnehagen.

Figur 8.7: *Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommune, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.). Eiere (N=331) og styrere (N=970). Prosent.*

Den største gruppen av både styrere og eiere mener at førskolelærerutdanningen er noe egnet når det gjelder å lede og veilede personalet, fulgt at kategorien «lite egnet» (figur 8.8). Få har svart at utdanningen er svært egnet for å gi ledelse- og veiledningskompetanse. Styrerne ser ut til å være noe mer negative enn eierne. Eierne på sin side har flere som svarer «vet ikke».

Figur 8.8: Førskolelærerutdanningens egnethet for å gi kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen. Eiere (N=329) og styrere (N=975). Prosent.

8.2.1 Forskjeller mellom kommunale og private barnehager

Vi har sett på forskjellene i svar mellom eiere og styrere i kommunale og private barnehager når det gjelder førskolelærerutdanningens relevans for arbeid i barnehagen. Resultatet av analysene presenteres i tabell 8.4 for styrerne og 8.5 for eierne¹.

For styrerne ser vi (tabell 8.4) at det er små forskjeller mellom styrere i kommunale og private barnehager når de vurderer hvor egnet dagens førskolelærerutdanning er på ulike områder. Tendensen er at styrere i private barnehager gjør en noe mer positiv vurdering av utdanningen, med unntak av for kompetanse på samarbeid med andre instanser utenfor barnehagen.

¹ Tabellene presenterer kun de spørsmålene om førskolelærerutdanningens relevans der det er statistisk signifikante forskjeller (kji-kvadrattest) mellom barnehageledelsen i kommunale og private barnehager. Sammenhenger som er statistisk signifikante, men svært svake (Cramer's $V \leq .100$) er også utelatt.

Tabell 8.4: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer førskolelærerutdanningens relevans i barnehagen.¹

Styrers vurdering av	Cramer's V	Tendensen i krysstabellen
Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	.112	Noe flere private mener utdanningen er svært godt egnet, mens noe flere offentlige har svart Vet ikke.
Om førskolelærerutdanningen gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	.109	Noe flere private mener utdanningen er svært godt egnet, mens noe flere offentlige har svart Vet ikke.
Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen	.108	Noe flere private mener at utdanningen er lite egnet, noe flere i det offentlige har svart vet ikke.
Om førskolelærerutdanningen gir god kompetanse til å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	.104	Noe flere private mener utdanningen er svært godt egnet, mens noe flere offentlige har svart Vet ikke.

Førskolelærerutdanningen vurderes gjennomgående mer positivt av eiere av private barnehager enn av eiere/eierrepresentanter for kommunale barnehager (tabell 8.5). Det eneste unntaket er at kommunale eiere vurderer førskolelærerutdanningen som noe bedre på barns lek, læring og omsorg enn de private eierne gjør. Størst er forskjellene mellom private og kommunale eiere når det gjelder om utdanningen gir god kompetanse i pedagogisk utviklingsarbeid og planlegging, vurdering og gjennomføring av arbeidet i barnehagen. Her gir de private eierne et klart bedre skussmål til dagens utdanning.

¹ Rangert etter største verdi for styrkemålet Cramer's V.

Tabell 8.5: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eierrepresentanter når de vurderer førskolelærerutdanningens relevans i barnehagen.¹

Eiers vurdering av:	Cramer's V	Tendensen i krysstabellen
Om førskolelærerutdanningen gir god kompetanse til å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	.268	Flere private eiere mener utdanningen er svært egnet, flere kommunale eiere mener den er noe egnet. Flest private svarer vet ikke.
Om førskolelærerutdanningen gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	.232	Flere private eiere mener utdanningen er svært egnet, flere kommunale eiere mener den er noe egnet. Flest private svarer vet ikke.
Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen	.214	Flere kommunale eiere mener utdanningen er lite egnet, flere private svarer vet ikke og at utdanningen er svært egnet.
Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	.213	Flere kommunale eiere mener utdanningen er lite egnet, flere private svarer vet ikke og at utdanningen er svært egnet.
Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	.164	Noe flere kommunale eiere mener utdanningen er svært egnet, noe flere private svarer vet ikke.
Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	.162	Noe flere kommunale mener utdanningen er lite egnet, noe flere private svarer vet ikke..

8.3 Eiere og styrers vurdering av andre relevante utdanninger

Vi ba eiere og styrere svare på et åpent spørsmål om andre relevante utdanninger for barnehagesektoren:

Hvilke andre utdanninger enn førskolelærerutdanningen mener du kan gi relevant kompetanse for arbeid i barnehagen?

Mange foreslår her mer enn én utdanning. For å få bedre oversikt over materialet har vi valgt å kvantifisere disse svarene. Utdanning/yrker som nevnes ofte utgjør egne kategorier, men vi har også slått sammen noen yrker/utdanninger med færre forslag til relevante grupper. Dette gjelder *estetiske fag* som inneholder forslag om å ansette kunstnere, musikere og dansere av ulike typer, og *helsefaglig utdanning* som inneholder sykepleier, barnepleier, ergoterapeut og psykolog. Resultatene er presentert i to figurer (figur 8.9 og figur 8.10).

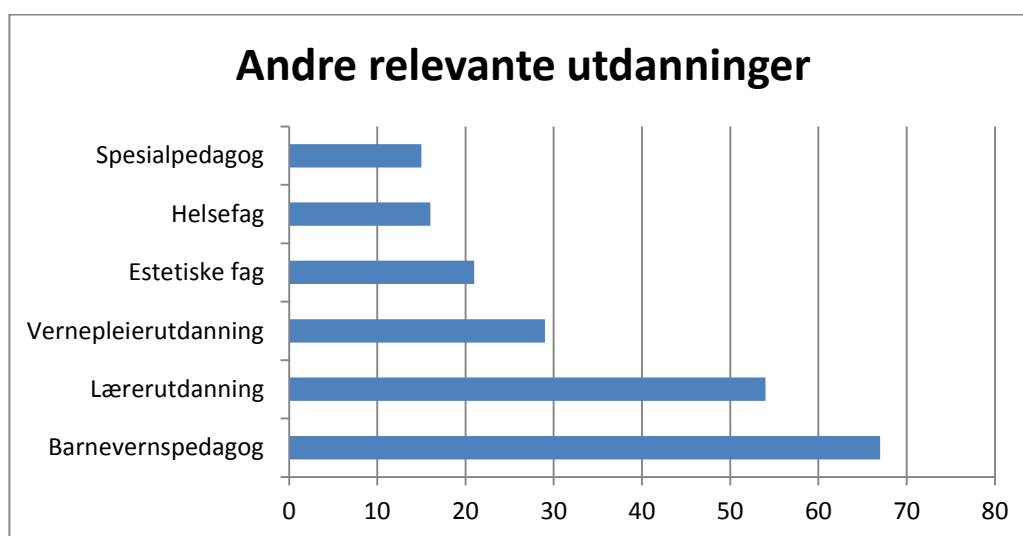
8.3.1 Eierne

120 av 371 eiere har besvart dette spørsmålet, og de aller fleste kommer med konkrete forslag til yrker eller utdanninger som de mener ville passet i barnehagen. I tillegg har noen gitt mer utfyllende kommentarer om tanker rundt ulike utdanning for barnehagen. Svarene i kategoriene summerer seg ikke opp til 120, fordi mange av

¹ Rangert etter største verdi for styrkemålet Cramer's V.

respondentene har foreslått mer enn en relevant utdanning. Hvert forslag lager et «treff» i statistikken under.

Som vi ser av figur 8.9, så foreslår over halvparten av eierne som har svart barnevernspedagoger som en relevant yrkesgruppe i barnehagen. En stor gruppe mener også at lærerutdanning er relevant. Flere presiserer at de mener lærere og andre yrkesgrupper som har spesialisering/erfaring med små barn. Mange av yrkene som foreslås, er forbundet med barn med ulike typer spesielle behov (barnevernspedagog, vernepleier, helsefag, spesialpedagog, sosionom).

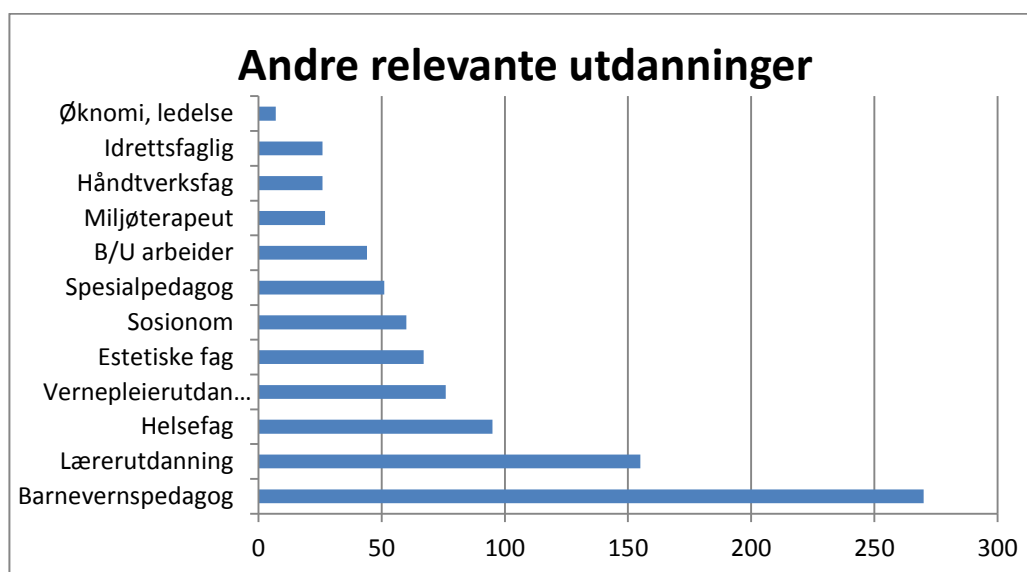
Figur 8.9 Grafisk framstilling av barnehageeierne foreslag til relevante utdanninger i barnehagen ut over førskolelærer/barne- og ungdomsarbeider. Kodet fra åpent spørsmål. Hver respondent har foreslått en eller flere utdanninger. 120 personer har svart.

8.3.2 Styrene

508 av de 1076 styrene har skrevet noe på dette spørsmålet, og de aller fleste kommer med konkrete forslag til yrker eller utdanninger som de mener ville passet i barnehagen. I tillegg har noen gitt mer utfyllende kommentarer om tanker rundt ulike utdanning for barnehagen. I likhet med eierne summerer ikke svarene i kategoriene seg opp til 508, fordi mange av respondentene har foreslått mer enn en relevant utdanning. Hvert forslag lager et «treff» i statistikken under.

Som vi ser i figur 8.10 foreslår i overkant av halvparten av styrene barnevernspedagoger som en relevant yrkesgruppe i barnehagen. En stor gruppe mener også at lærerutdanning/annen pedagogisk utdanning er relevant. Flere presiserer at det da er snakk om lærere med spesialisering/erfaring med små barn. Lista over utdanningene eierne ser for seg domineres av utdanninger/yrker som vanligvis forbindes med barn med spesielle behov av ulik type: Barnevern, vernepleie, helsefag og spesialpedagogikk. Vi ser også at utdanning innen estetiske fag slik som musikk og

drama kommer relativt høyt opp. I sum ser det ut til at eiere og styrere gir relativt like forslag til yrkesgrupper som kan bidra i barnehagen.

Figur 8.10: Grafisk framstilling av styrers forslag om relevante utdanninger i barnehagen ut over førskolelærere. Kodet fra åpent spørsmål. Hver respondent har foreslått en eller flere utdanninger. N=508.

Andre utdanninger/yrker som nevnes av færre enn sju personer, er historiker, biolog, prest, sosiolog, kokk, språkekspert, steinerpedagog, montessoripedagog, medialære, agronom, og ernæringsfysiolog.

8.4 Oppsummering

De fleste, både blant barne- og ungdomsarbeiderne og de øvrige assistentene, vurderer det som lite sannsynlig at de kommer til å ta førskolelærerutdanning på hel- eller deltid de kommende fem årene. Barne- og ungdomsarbeiderne er mer positive til en slik utdanning enn de øvrige assistentene. Deltidsstudier vurderes som mer sannsynlig for både barne- og ungdomsarbeiderne og assistentene.

Anslagsvis 3900 assistenter (inkludert barne- og ungdomsarbeidere) i norske barnehager regner det som noe eller svært sannsynlig at de kommer til å starte på førskolelærerutdanningen på heltid de neste fem årene. Tilsvarende tall for deltidsutdanning er cirka 9500 personer.

En kombinasjon av førskolelærerutdanning med jobb og gjerne 100 prosent lønnskompensasjon nevnes av flest som virkemiddel for å stimulere til kompetanseheving.

Styrerne og eiernes vurdering av førskolelærerutdanningens relevans for arbeid i barnehagen viser at:

- Både eierne og styrerne mener utdanningen er svært til noe egnet i forhold til å gi basiskompetanse i lek, læring og omsorg.
- Styrerne og eierne mener utdanningen er noe til svært egnet for å gi kompetanse på planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen og kompetanse på å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid
- Styrerne og eierne mener utdanningen er noe egnet til å gi kompetanse om foreldresamarbeid.
- Styrerne og eierne mener utdanningen er noe til lite egnet til å gi kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommune, PPT, barnevern etc.) og til å gi kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen.
- Styrerne vurderer førskolelærerutdanningen generelt mer positivt enn eierne, eierne er generelt mer usikre (flere vet ikke-svar).

Eierne og styrerne mener at barnevernspedagoger, lærere og vernepleiere er de yrkesgruppene de anser som mest relevante for å jobbe i barnehagesektoren, i tillegg til førskolelærere.

Det er små forskjeller mellom styrere i kommunale og private barnehager når de vurderer hvor egnet dagens førskolelærerutdanning er på ulike områder. Det er større forskjeller mellom eierne enn styrerne. Førskolelærerutdanningen vurderes gjennomgående mer positivt av eiere av private barnehager enn av eiere i kommunale barnehager. Størst er forskjellene mellom private og kommunale eiere når det gjelder om utdanningen gir god kompetanse i pedagogisk utviklingsarbeid og planlegging, vurdering og gjennomføring av arbeidet i barnehagen. Her gir de private eierne et klart bedre skussmål til dagens utdanning.

Del III:

Oppsummering

9. OPPSUMMERING AV FUNNENE

I dette kapitlet summerer vi opp de viktigste funnene som er gjort i undersøkelsen av kompetanseutviklingsbehov i barnehagesektoren.

Oppsummeringen av de viktigste funnene i kartleggingen har vi valgt å gjøre i form av en tabell (tabell 9.1) som tar igjen strukturen i oppdraget slik den ble presentert i innledningen (kapittel 1.1/tabell 1.1).

Tabell 9.1: Oppsummering av hovedfunnene i undersøkelsen, gjort i henhold til analysemodellen som ble presentert innledningsvis.

Kapitler	Tema	Hovedfunn i undersøkelsen:
4	Foretrukne faglige tema for kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> Barn med spesielle behov IKT i arbeidet i barnehagen Ledelse for styrer og pedagogisk leder
5	Foretrukket organisering av kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> Minst behov for omsorg, lek og barns sosiale kompetanse, foreldresamarbeid og likestilling. Veiledning i arbeidet i barnehagen Heldagskurs Tiltak der en treffer kolleger fra andre barnehager Tiltak som gir studiepoeng for pedagogisk leder
6	Barrierer for kompetanseutvikling:	<ul style="list-style-type: none"> Minst ønske om internettbaserte kurs Trange budsjett i barnehagen Tiltakene gir ikke høyere lønn Vanskelig å skaffe vikar
4-6	Vurdering av behov hos andre ansattgrupper:	<ul style="list-style-type: none"> Hjem/familie, tilfredshet med egen kompetanse og andre karriereplaner ses ikke som viktige barrierer Styrer er mer samstemt med pedagogisk leder enn med assistentene Eier er mer samstemt med styrer enn med øvrige ansatte. Styrer ser større behov for kompetanseheving på faglige tema og større barrierer enn ansatte gjør Styrer foretrekker opplæringstiltak som foregår i barnehagen i større grad enn ansatte Styrer og eier ser mindre behov for studiepoeng til assistenter/barne- og ungdomsarbeideres enn disse gjør selv Eier mener i stor grad de ansatte har god nok kompetanse
4-8	Forskjeller og likheter mellom kommunale og private barnehager	<ul style="list-style-type: none"> Kommunale barnehageansatte/eiere ser større behov for kompetanseheving på de fleste faglige tema enn private. Kommunale barnehageansatte/eiere er mer opptatt av lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid og av studiepoeng Private barnehageansatte/eiere er mer opptatt av korte, konsentrerte kurs Kommunale barnehageansatte/eiere ser barrierene mot kompetanseheving som større enn private Kommunale eiere/styrere legger større vekt på barne- og ungdomsarbeiderfagbrevet Private eiere/styrere vurderer førskolelærerutdanningen som mer relevant.

Kapitler	Tema	Hovedfunn i undersøkelsen:
7	Barne- og ungdomsarbeidernes betingelser i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> • Utdanningen er i stor grad egnet • Det er ikke store rekrutteringsproblemer • Fagbrev vektlegges i stor grad ved ansettelser og gir bedre lønns- og arbeidsbetingelser • Fagbrev gir i noen grad andre oppgaver enn andre assistenter
	Ønsker/planer om spesialisering på fagskolenivå	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuelt i noen eller stor grad for 54 prosent av assistentene og barne- og ungdomsarbeiderne. • Dette utgjør cirka 25.600 personer.
8	Førskolelærerutdanningens relevans	<ul style="list-style-type: none"> • Svært god på lek, læring og omsorg • Relativt god på planlegging, gjennomføring og vurdering og pedagogisk utviklingsarbeid • Noe egnet på foreldresamarbeid, samarbeid med andre instanser og ledelse/veiledning av personalet.
	Ønske/planer om førskolelærerutdanning	<ul style="list-style-type: none"> • Å starte på førskolelærerutdanning på heltid ses som svært eller noe sannsynlig for 8,2 prosent (cirka 3.900 personer) • Å starte på førskolelærerutdanning på deltid ses som svært eller noe sannsynlig for 19,9 prosent (cirka 9.500 personer)
	Annen utdanning som kan gi kompetanse for arbeid i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> • Barnevernspedagog • Lærerutdanning • Vernepleier og andre helsefag • Estetiske fag

LITTERATUR

- Borgen, J. S., Oppheim, V., & Prøitz, T.S. (2009). *Praksis FoU 2005 - 2010*. NIFU Step Rapport nr. 25. Oslo: NIFU STEP.
- Gotvassli, K-Å. (2004). *Et kompetent barnehagepersonale*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Grimsø, R. E. (2005). *Personaladministrasjon. Teori og praksis*. Oslo: Gyldendal.
- Grønmo, S. (2004). *Samfunnsvitenskapelige metoder*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Haugset, A. S., Johansen, B., & Gotvassli, K-Å.(2011). *Flerdimensjonale, matrisebaserte spørsmål i spørreskjema: Forstår respondentene hva de skal gjøre? Test av en ny type spørreskjema i barnehagesektoren*. Arbeidsnotat 2011: 19. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling.
- Hellevik, O. (2011). *Mål og mening. Om feiltolkning av meningsmålinger*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hellevik, O.(1991). *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Johannesen, A.,Tuft,P.A., & Kristoffersen, L.(2005). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Otta: Abstrakt forlag.
- Kunnskapsdepartementet. (2006). *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Linda, L. (2004). *Strategisk kompetanseutvikling*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Messer, B. L. & Dillmann, D. A. (2010). *Using Adress-based Sampling to Survey the General Public by Mail vs. "Web – plus-Mail"*. Technical Report 10-13, Social and Economic Sciences Research Center (SCERC). Washington: Washington State University.
- Moser, T., Thorsby, T., Pettersvold, M., & Aanderaa, B. (2006). *Etter- og videreutdanning i barnehagesektoren – kartlegging av tilbud og etterspørsel. Prosjekt i oppdrag av Kunnskapsdepartementet. Delrapport 6: Oppsummering og anbefalinger*. Rapport 8/2006. Tønsberg: Høgskolen i Vestfold.
- Ringdal, K.(2007). *Enhet og mangfold. Samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode*. Vol. 2. Bergen: Fagbokforlaget.

Vedlegg 1 frekvenstabeller

Behov for kompetanseutvikling i barnehagesektoren

Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Steinkjer

2012

Bakgrunnsvariabler

INNHold

	side
INNHold	108
TABELLER	109
1. Eier	113
1.1 Bakgrunnsvariabler	113
1.2 Eiers syn på styrers behov	114
1.3 Eiers syn på andre ansattes behov	118
1.4 Kompetanseutviklingstiltak for styrere	123
1.5 Kompetanseutviklingstiltak for andre ansatte	125
1.6 Hinder for kompetanseutvikling	127
1.7 Hovedtema 4: Førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen	129
1.8 Hovedtema 5: Om barne- og ungdomsarbeiderutdanningen	131
2. Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere	133
2.1 Bakgrunnsvariabler for styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere	133
2.2 Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere	135
2.3 Hovedtema 2 - organisering av kompetansetiltak, styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere	140
2.4 Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling	143
2.5 Hovedtema4 – Planer om førskolelærerutdanning – assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	147
3.1 Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper	149
3.2 Hovedtema 2 - Styrers syn på organisering av kompetansetiltak for andre ansatte	153
3.3 Hovedtema 3- hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling	155
3.4 Hovedtema 4 – førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen	158

TABELLER

Tabell		side
1.1:	1. Hvor mange barnehager er du eier eller har du ansvar for?	113
1.2:	2. Hvor mange barnehageplasser har disse barnehagene totalt?	113
1.3:	3. Hvor mange ansatte har barnehagene - både heltids- og deltidsansatte?	113
1.4:	Barn per voksen	113
1.5:	5. Har du pedagogisk utdanning?	113
1.6:	Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	114
1.7:	Barns læring	114
1.8:	Barns språkutvikling og språkstimulering	114
1.9:	Barns motoriske utvikling og helse	115
1.10:	Barn med spesielle behov	115
1.11:	Språklig og kulturelt mangfold	115
1.12:	Barns medvirkning	115
1.13:	Arbeid med barn under 3 år	116
1.14:	Planlegging, vurdering og dokumentasjon	116
1.15:	Likestilling	116
1.16:	Foreldresamarbeid	116
1.17:	Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	117
1.18:	IKT i arbeidet i barnehagen	117
1.19:	Kunst og kultur i barnehagen	117
1.20:	Ledelse, økonomi og administrasjon	117
1.21:	Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	118
1.22:	Barns læring	118
1.23:	Barns språkutvikling og språkstimulering	118
1.24:	Barns motoriske utvikling og helse	119
1.25:	Barn med spesielle behov	119
1.26:	Språklig og kulturelt mangfold	119
1.27:	Barns medvirkning	119
1.28:	Arbeid med barn under 3 år	120
1.29:	Planlegging, vurdering og dokumentasjon	120
1.30:	Likestilling	120
1.31:	Foreldresamarbeid	120
1.32:	Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	121
1.33:	IKT i arbeidet i barnehagen	121
1.34:	Kunst og kultur i barnehagen	121
1.35:	Pedagogisk ledelse	121
1.36:	Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	123
1.37:	Heldagskurs	123
1.38:	Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	123
1.39:	Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	124
1.40:	Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	124
1.41:	Internettbaserte tiltak	124
1.42:	Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	125
1.43:	Heldagskurs	125
1.44:	Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	125

---

1 Eier:

Bakgrunnsvariabler

1.45:	Lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid med flere samlinger	126
1.46:	Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	126
1.47:	Internettbaserte tiltak	126
1.48:	Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen.	126
1.49:	Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte	127
1.50:	De økonomiske rammene gir ikke rom for å satse på kompetansetiltak	127
1.51:	Kompetansetiltaket er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det	127
1.52:	Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har	128
1.53:	Motivasjon for å delta kan være lav	128
1.54:	Styrerne har vanskelig for å prioritere dette i forhold til arbeidet i barnehagen	128
1.55:	Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	129
1.56:	Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	129
1.57:	Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	129
1.58:	Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	130
1.59:	Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen	130
1.60:	Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	130
1.61:	Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	131
1.62:	Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?	131
1.63:	Får barne- og ungdomsarbeiderne bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	131
1.64:	Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som egnet til arbeid i barnehagen?	132
1.65:	Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til å arbeide i barnehagen?	132
2.1:	Kjønn	133
2.2:	Alder	133
2.3:	Antall år i nåværende stilling	133
2.4:	Stillingsprosent	133
2.5:	Utdanning	134
2.6:	Fagbrev som barne- og ungdomsarbeider	134
2.7:	Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	135
2.8:	Barns læring	135
2.9:	Barns språkutvikling og språkstimulering	135
2.10:	Barns motoriske utvikling og helse	136
2.11:	Barn med spesielle behov	136
2.12:	Språklig og kulturelt mangfold	136
2.13:	Barns medvirkning	137
2.14:	Arbeid med barn under 3 år	137
2.15:	Planlegging, vurdering og dokumentasjon	137
2.16:	Likestilling	138
2.17:	Foreldresamarbeid	138
2.18:	Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	138
2.19:	IKT i arbeidet i barnehagen	139
2.20:	Kunst og kultur i barnehagen	139
2.21:	Ledelse, økonomi og administrasjon	139

2.22:	Ledelse og veiledning av personalet	139
2.23:	Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	140
2.24:	Heldagskurs	140
2.25:	Opplæring som finner sted i barnehagen	140
2.26:	Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	141
2.27:	Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	141
2.28:	Tiltak som gir mulighet til å treffe kollegaer fra andre barnehager	141
2.29:	Internettbaserte tiltak	142
2.30:	Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	142
2.31:	Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	143
2.32:	Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	143
2.33:	Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	144
2.34:	Det er vanskelig å skaffe vikarer	144
2.35:	Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	144
2.36:	Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud	145
2.37:	Jeg har ikke råd til å delta	145
2.38:	Tiltakene gir ikke høyere lønn	145
2.39:	Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	146
2.40:	Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	146
2.41:	Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?	147
2.42:	Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på deltid?	147
2.43:	Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?	147
2.44:	Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en	148
2.45:	Dersom det hadde eksistert en 2-årig spesialistutdanning på fagskolenivå, i hvilken grad ville det vært aktuelt for deg å ta en slik utdanning?	148
2.46:	Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	149
2.47:	Barns læring	149
2.48:	Barns språkutvikling	149
2.49:	Barns motoriske utvikling og helse	150
2.50:	Barn med spesielle behov	150
2.51:	Språklig og kulturelt mangfold	150
2.52:	Barns medvirkning	150
2.53:	Arbeid med barn under 3 år	151
2.54:	Planlegging, vurdering og dokumentasjon	151
2.55:	Likestilling	151
2.56:	Foreldresamarbeid	151
2.57:	Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	152
2.58:	IKT i arbeidet i barnehagen	152
2.59:	Kunst og kultur i barnehagen	152
2.60:	Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	153
2.61:	Heldagskurs	153
2.62:	Opplæring som finner sted i barnehagen	153
2.63:	Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/ universitet	153

2.64:	Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	154
2.65:	Tiltak som gir mulighet til å treffe andre kolleger fra andre barnehager	154
2.66:	Internettbaserte tiltak	154
2.67:	Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	154
2.68:	De er tilfreds med kompetansenivået sitt i dag og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	155
2.69:	De ønsker ikke en videre karriere innen barnehagesektoren	155
2.70:	Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	155
2.71:	Det er vanskelig å skaffe vikarer	156
2.72:	Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	156
2.73:	Tiltakene som finnes er lite faglig relevante	156
2.74:	De har ikke råd til å delta	156
2.75:	Tiltakene gir ikke høyere lønn	157
2.76:	Eieren satser ikke på kompetanseheving i barnehagen for denne gruppen	157
2.77:	De har ikke tid til å delta i forhold til arbeidet i barnehagen	157
2.78:	Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	158
2.79:	Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	158
2.80:	Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	158
2.81:	Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	159
2.82:	Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	159
2.83:	Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	159
2.84:	Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver, sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte?	160
2.85:	Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?	160
2.86:	Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?	160
2.87:	Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?	161
2.88:	Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen?	161

1. Eier

1.1 Bakgrunnsvariabler

Tabell 1.1: 1. Hvor mange barnehager er du eier eller har du ansvar for?

1. Hvor mange barnehager er du eier eller har du ansvar for?			
4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?	Mean	N	Std. Deviation
Privat	3,01	165	7,170
Offentlig	10,56	197	15,045
Total	7,12	362	12,665

Tabell 1.2: 2. Hvor mange barnehageplasser har disse barnehagene totalt?

2. Hvor mange barnehageplasser har disse barnehagene totalt?			
4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?	Mean	N	Std. Deviation
Privat	172,65	163	463,754
Offentlig	662,76	193	1308,337
Total	438,36	356	1041,022

Tabell 1.3: 3. Hvor mange ansatte har barnehagene - både heltids- og deltidsansatte?

3. Hvor mange ansatte har barnehagene - både heltids- og deltidsansatte?			
4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?	Mean	N	Std. Deviation
Privat	49,30	159	132,235
Offentlig	171,77	180	290,525
Total	114,33	339	237,950

Tabell 1.4: Barn per voksen

Barn per voksen			
4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?	Mean	N	Std. Deviation
Privat	3,6673	157	,84166
Offentlig	3,7089	180	,75599
Total	3,6895	337	,79611

Tabell 1.5: 5. Har du pedagogisk utdanning?

	5. Har du pedagogisk utdanning?		4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?		Total
	Ja	Nei	Privat	Offentlig	
	50,9	49,1	94,9	5,1	74,9
	49,1	50,9	5,1	94,9	25,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	N	N	165	197	362

1 Eier:

Bakgrunnsvariabler

1.2 Eiers syn på styrers behov

Vurder hvor stort behov styrer har:

Tabell 1.6: Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse

Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	10,9	3,8	7,0
2 - Lite behov	39,5	41,8	40,7
3 - Middels behov	39,5	44,0	41,9
4 - Stort behov	6,8	7,1	7,0
5 - Svært stort behov	3,4	3,3	3,3
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	147	182	329
N	2,52	2,64	2,59
Gjennomsnitt	2,63	2,54	2,60

Tabell 1.7: Barns læring

	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	7,6	2,2	4,6
2 - Lite behov	36,8	22,7	28,9
3 - Middels behov	36,8	45,9	41,9
4 - Stort behov	14,6	20,0	17,6
5 - Svært stort behov	4,2	9,2	7,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	185	329
Gjennomsnitt	2,71	3,11	2,94

Tabell 1.8: Barns språkutvikling og språkstimulering

	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	4,8	2,7	3,6
2 - Lite behov	33,3	24,2	28,2
3 - Middels behov	38,1	42,5	40,5
4 - Stort behov	20,4	22,6	21,6
5 - Svært stort behov	3,4	8,1	6,0
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	147	186	333
N	2,84	3,09	2,98
Gjennomsnitt	2,97	3,02	2,99

Tabell 1.9: Barns motoriske utvikling og helse

Barns motoriske utvikling og helse	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	6,2	3,3	4,5
2 - Lite behov	35,6	31,0	33,0
3 - Middels behov	42,5	50,5	47,0
4 - Stort behov	12,3	12,0	12,1
5 - Svært stort behov	3,4	3,3	3,3
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	146	184	330
N	2,71	2,81	2,77
Gjennomsnitt	6,2	3,3	4,5

Tabell 1.10: Barn med spesielle behov

Barn med spesielle behov	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	3,4	1,6	2,4
2 - Lite behov	19,3	11,9	15,2
3 - Middels behov	40,7	37,8	39,1
4 - Stort behov	29,7	36,8	33,6
5 - Svært stort behov	6,9	11,9	9,7
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	145	185	330
N	3,17	3,45	3,33
Gjennomsnitt	3,4	1,6	2,4

Tabell 1.11: Språklig og kulturelt mangfold

Språklig og kulturelt mangfold	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	3,4	,5	1,8
2 - Lite behov	28,6	11,3	18,9
3 - Middels behov	38,8	36,6	37,5
4 - Stort behov	23,8	39,2	32,4
5 - Svært stort behov	5,4	12,4	9,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	147	186	333
Gjennomsnitt	2,99	3,52	3,29

Tabell 1.12: Barns medvirkning

Barns medvirkning	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	12,2	1,1	6,0
2 - Lite behov	32,0	16,8	23,5
3 - Middels behov	34,7	47,6	41,9
4 - Stort behov	16,3	28,6	23,2
5 - Svært stort behov	4,8	5,9	5,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	147	185	332
Gjennomsnitt	2,69	3,22	2,98

1 Eier:

Eiers syn på styrers behov

Tabell 1.13: Arbeid med barn under 3 år

Arbeid med barn under 3 år	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	9,7	1,6	5,2
2 - Lite behov	31,0	21,3	25,6
3 - Middels behov	39,3	41,0	40,2
4 - Stort behov	14,5	25,1	20,4
5 - Svært stort behov	5,5	10,9	8,5
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	145	183	328
N	2,75	3,22	3,02
Gjennomsnitt	2,98	3,16	3,05

Tabell 1.14: Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	6,1	1,1	3,3
2 - Lite behov	21,8	8,6	14,4
3 - Middels behov	29,3	28,5	28,8
4 - Stort behov	26,5	41,4	34,8
5 - Svært stort behov	16,3	20,4	18,6
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	147	186	333
N	3,25	3,72	3,51
Gjennomsnitt	6,1	1,1	3,3

Tabell 1.15: Likestilling

Likestilling	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	11,8	1,6	6,1
2 - Lite behov	32,6	13,0	21,6
3 - Middels behov	39,6	47,3	43,9
4 - Stort behov	9,7	22,3	16,8
5 - Svært stort behov	6,3	15,8	11,6
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	144	184	328
N	2,66	3,38	3,06
Gjennomsnitt	11,8	1,6	6,1

Tabell 1.16: Foreldresamarbeid

Foreldresamarbeid	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	10,2	4,3	6,9
2 - Lite behov	28,6	20,0	23,8
3 - Middels behov	42,9	48,6	46,1
4 - Stort behov	10,9	17,8	14,8
5 - Svært stort behov	7,5	9,2	8,4
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	147	185	332
N	2,77	3,08	2,94
Gjennomsnitt	10,2	4,3	6,9

Tabell 1.17: Samarbeid med instanser utenfor barnehagen

Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	6,8	1,6	3,9
2 - Lite behov	23,6	18,9	21,0
3 - Middels behov	41,2	43,8	42,6
4 - Stort behov	17,6	26,5	22,5
5 - Svært stort behov	10,8	9,2	9,9
Total	100,0	100,0	100,0
N	148	185	333
Gjennomsnitt	3,02	3,23	3,14

Tabell 1.18: IKT i arbeidet i barnehagen

IKT i arbeidet i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,7	,5	1,5
2 - Lite behov	19,9	11,3	15,1
3 - Middels behov	39,0	32,3	35,2
4 - Stort behov	25,3	35,5	31,0
5 - Svært stort behov	13,0	20,4	17,2
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	146	186	332
N	3,26	3,64	3,47
Gjennomsnitt	2,7	,5	1,5

Tabell 1.19: Kunst og kultur i barnehagen

Kunst og kultur i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	9,0	1,6	4,9
2 - Lite behov	37,2	19,7	27,4
3 - Middels behov	37,2	48,6	43,6
4 - Stort behov	13,1	27,3	21,0
5 - Svært stort behov	3,4	2,7	3,0
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	145	183	328
N	2,65	3,10	2,90
Gjennomsnitt	9,0	1,6	4,9

Tabell 1.20: Ledelse, økonomi og administrasjon

Ledelse, økonomi og administrasjon	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	3,4	,5	1,8
2 - Lite behov	17,0	10,4	13,3
3 - Middels behov	23,1	22,4	22,7
4 - Stort behov	27,9	37,7	33,3
5 - Svært stort behov	28,6	29,0	28,8
Vet ikke	100,0	100,0	100,0
Total	147	183	330
N	3,61	3,84	3,74
Gjennomsnitt	3,4	,5	1,8

1 Eier:

Eiers syn på styrers behov

1.3 Eiers syn på andre ansattes behov

Spørsmål:

Vurder ut hvor stort behov de ulike ansattegruppene har:

Tabell 1.21: Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse

Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	3,4	1,1	2,2
2 - Lite behov	26,2	15,0	20,0
3 - Middels behov	44,1	51,1	48,0
4 - Stort behov	17,9	26,1	22,5
5 - Svært stort behov	8,3	6,7	7,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	145	180	325
Gjennomsnitt	3,01	3,22	3,13

Tabell 1.22: Barns læring

Barns læring	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,1	,6	1,2
2 - Lite behov	22,9	5,0	13,0
3 - Middels behov	40,3	30,0	34,6
4 - Stort behov	27,1	46,1	37,7
5 - Svært stort behov	7,6	18,3	13,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	180	324
Gjennomsnitt	3,15	3,77	3,49

Tabell 1.23: Barns språkutvikling og språkstimulering

Barns språkutvikling og språkstimulering	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	,7	,5	,6
2 - Lite behov	21,7	7,7	13,8
3 - Middels behov	37,8	34,6	36,0
4 - Stort behov	28,0	39,6	34,5
5 - Svært stort behov	11,9	17,6	15,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	143	182	325
Gjennomsnitt	3,29	3,66	3,50

Tabell 1.24: Barns motoriske utvikling og helse

Barns motoriske utvikling og helse	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,8	,6	1,6
2 - Lite behov	25,4	14,6	19,4
3 - Middels behov	42,3	47,8	45,3
4 - Stort behov	23,2	29,2	26,6
5 - Svært stort behov	6,3	7,9	7,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	178	320
Gjennomsnitt	3,05	3,29	3,18

Tabell 1.25: Barn med spesielle behov

Barn med spesielle behov	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,1	,5	1,2
2 - Lite behov	12,1	2,7	6,8
3 - Middels behov	40,4	26,9	32,8
4 - Stort behov	31,9	49,5	41,8
5 - Svært stort behov	13,5	20,3	17,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	182	323
Gjennomsnitt	3,43	3,86	3,67

Tabell 1.26: Språklig og kulturelt mangfold

Språklig og kulturelt mangfold	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,8		1,2
2 - Lite behov	15,4	3,3	8,7
3 - Middels behov	43,4	31,1	36,5
4 - Stort behov	30,1	43,3	37,5
5 - Svært stort behov	8,4	22,2	16,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	143	180	323
Gjennomsnitt	3,26	3,84	3,59

Tabell 1.27: Barns medvirkning

Barns medvirkning	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	3,5		1,6
2 - Lite behov	31,2	6,1	17,2
3 - Middels behov	33,3	35,2	34,4
4 - Stort behov	21,3	43,6	33,8
5 - Svært stort behov	10,6	15,1	13,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	179	320
Gjennomsnitt	3,04	3,68	3,40

Tabell 1.28: Arbeid med barn under 3 år

Arbeid med barn under 3 år	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	9,2	,5	4,3
2 - Lite behov	22,7	7,7	14,2
3 - Middels behov	39,7	32,4	35,6
4 - Stort behov	20,6	36,3	29,4
5 - Svært stort behov	7,8	23,1	16,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	182	323
Gjennomsnitt	2,95	3,74	3,39

Tabell 1.29: Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,1	,9	,9
2 - Lite behov	19,1	2,7	9,9
3 - Middels behov	36,9	23,5	29,3
4 - Stort behov	24,8	44,8	36,1
5 - Svært stort behov	17,0	29,0	23,8
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	183	324
Gjennomsnitt	3,35	4,00	3,72

Tabell 1.30: Likestilling

Likestilling	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	7,9	,6	3,8
2 - Lite behov	32,1	10,1	19,8
3 - Middels behov	42,1	38,8	40,3
4 - Stort behov	12,1	30,3	22,3
5 - Svært stort behov	5,7	20,2	13,8
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	178	318
Gjennomsnitt	2,76	3,60	3,23

Tabell 1.31: Foreldresamarbeid

Foreldresamarbeid	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	1,4	1,1	1,3
2 - Lite behov	28,7	9,0	17,8
3 - Middels behov	42,0	48,0	45,3
4 - Stort behov	20,3	27,7	24,4
5 - Svært stort behov	7,7	14,1	11,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	143	177	320
Gjennomsnitt	3,04	3,45	3,27

Tabell 1.32: Samarbeid med instanser utenfor barnehagen

Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	4,9		2,2
2 - Lite behov	21,1	8,3	14,0
3 - Middels behov	39,4	42,2	41,0
4 - Stort behov	29,6	36,1	33,2
5 - Svært stort behov	4,9	13,3	9,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	180	322
Gjennomsnitt	3,08	3,54	3,34

Tabell 1.33: IKT i arbeidet i barnehagen

IKT i arbeidet i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,1		,9
2 - Lite behov	18,6	4,4	10,6
3 - Middels behov	38,6	26,0	31,5
4 - Stort behov	25,7	39,2	33,3
5 - Svært stort behov	15,0	30,4	23,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	181	321
Gjennomsnitt	3,33	3,96	3,68

Tabell 1.34: Kunst og kultur i barnehagen

Kunst og kultur i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	4,2		1,9
2 - Lite behov	33,1	8,4	19,4
3 - Middels behov	38,0	50,6	45,0
4 - Stort behov	20,4	30,9	26,3
5 - Svært stort behov	4,2	10,1	7,5
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	178	320
Gjennomsnitt	2,87	3,43	3,18

Tabell 1.35: Pedagogisk ledelse

Pedagogisk ledelse	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært lite behov	2,8		1,2
2 - Lite behov	24,8	4,4	13,4
3 - Middels behov	27,0	24,9	25,8
4 - Stort behov	29,1	37,0	33,5
5 - Svært stort behov	16,3	33,7	26,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	181	322
Gjennomsnitt	3,31	4,00	3,70

1.4 Kompetanseutviklingstiltak for styrere

Spørsmål:

Dersom det gjennomføres kompetanseutviklingstiltak som STYRERE skal delta i, hva vil være foretrukket?

Tabell 1.36: Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)

Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	7,4	15,8	12,1
2 - Uenig	14,0	23,4	19,2
3 - Både og	36,0	39,8	38,1
4 - Enig	22,1	14,6	17,9
5 - Svært enig	20,6	6,4	12,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	136	171	307
Gjennomsnitt	3,35	2,73	3,00

Tabell 1.37: Heldagskurs

Heldagskurs	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	2,2	2,8	2,5
2 - Uenig	8,0	9,6	8,9
3 - Både og	25,4	32,6	29,4
4 - Enig	31,9	33,1	32,6
5 - Svært enig	32,6	21,9	26,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	138	178	316
Gjennomsnitt	3,85	3,62	3,72

Tabell 1.38: Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet

Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	7,6	1,7	4,2
2 - Uenig	30,3	15,6	21,9
3 - Både og	35,6	40,2	38,3
4 - Enig	16,7	23,5	20,6
5 - Svært enig	9,8	19,0	15,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	132	179	311
Gjennomsnitt	2,91	3,42	3,21

Tabell 1.39: Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger

Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	5,7		2,5
2 - Uenig	14,2	1,6	7,1
3 - Både og	28,4	15,8	21,3
4 - Enig	25,5	31,1	28,7
5 - Svært enig	26,2	51,4	40,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	183	324
Gjennomsnitt	3,52	4,32	3,98

Tabell 1.40: Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager

Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	,7		,3
2 - Uenig	2,1	1,7	1,9
3 - Både og	12,1	17,0	14,8
4 - Enig	48,2	37,5	42,3
5 - Svært enig	36,9	43,8	40,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	176	317
Gjennomsnitt	4,18	4,23	4,21

Tabell 1.41: Internettbaserte tiltak

Internettbaserte tiltak	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	5,0	3,4	4,1
2 - Uenig	22,1	25,0	23,7
3 - Både og	37,9	38,6	38,3
4 - Enig	23,6	25,6	24,7
5 - Svært enig	11,4	7,4	9,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	176	316
Gjennomsnitt	3,14	3,09	3,11

	4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?		Total
	Privat	Offentlig	
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	1 - Svært uenig	,6	,6
	2 - Uenig	10,0	5,1
	3 - Både og	20,0	14,0
	4 - Enig	38,6	39,9
	5 - Svært enig	30,7	40,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	178	318
Gjennomsnitt	3,89	4,15	4,03

1.5 Kompetanseutviklingstiltak for andre ansatte

Spørsmål:

Dersom det gjennomføres kompetanseutviklingstiltak for andre ansatte i barnehagen, hva vil være foretrukket?

Tabell 1.42: Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)

Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	5,2	9,4	7,5
2 - Uenig	10,4	14,0	12,4
3 - Både og	26,7	34,5	31,0
4 - Enig	35,6	25,7	30,1
5 - Svært enig	22,2	16,4	19,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	135	171	306
Gjennomsnitt	3,59	3,26	3,41

Tabell 1.43: Heldagskurs

Heldagskurs	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	1,4	1,1	1,3
2 - Uenig	9,9	10,1	10,0
3 - Både og	27,7	34,8	31,7
4 - Enig	34,0	37,1	35,7
5 - Svært enig	27,0	16,9	21,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	178	319
Gjennomsnitt	3,75	3,58	3,66

Tabell 1.44: Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet

Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	13,6	2,9	7,5
2 - Uenig	25,8	31,2	28,9
3 - Både og	43,2	41,6	42,3
4 - Enig	13,6	15,6	14,8
5 - Svært enig	3,8	8,7	6,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	132	173	305
Gjennomsnitt	2,68	2,96	2,84

Tabell 1.45: Lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid med flere samlinger

Lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid med flere samlinger	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	7,2	1,1	3,8
2 - Uenig	19,6	3,8	10,6
3 - Både og	29,0	22,0	25,0
4 - Enig	29,7	34,1	32,2
5 - Svært enig	14,5	39,0	28,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	138	182	320
Gjennomsnitt	3,25	4,06	3,71

Tabell 1.46: Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager

Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	2,1	,9	,9
2 - Uenig	4,9	1,7	3,1
3 - Både og	17,6	16,7	17,1
4 - Enig	46,5	50,0	48,4
5 - Svært enig	28,9	31,7	30,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	180	322
Gjennomsnitt	3,95	4,12	4,04

Tabell 1.47: Internettbaserte tiltak

Internettbaserte tiltak	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	7,2	4,1	5,5
2 - Uenig	24,5	27,1	25,9
3 - Både og	37,4	42,4	40,1
4 - Enig	18,7	19,4	19,1
5 - Svært enig	12,2	7,1	9,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	139	170	309
Gjennomsnitt	3,04	2,98	3,01

Tabell 1.48: Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen.

Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen.	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	2,1	,9	,9
2 - Uenig	2,9	,6	1,6
3 - Både og	16,4	12,2	14,1
4 - Enig	40,7	37,2	38,8
5 - Svært enig	37,9	50,0	44,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	180	320
Gjennomsnitt	4,09	4,37	4,25

1.6 Hinder for kompetanseutvikling

Spørsmål:

Hva hindrer deg som barnehageeier i å satse mer på kompetanseutvikling i barnehagen?

Tabell 1.49: *Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte*

Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	1,4	1,7	1,5
2 - Uenig	7,6	11,6	9,8
3 - Både og	30,6	55,2	44,3
4 - Enig	43,8	26,0	33,8
5 - Svært enig	16,0	5,5	10,2
Vet ikke	,7		,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	181	325
Gjennomsnitt	3,67	3,22	3,42

Tabell 1.50: *De økonomiske rammene gir ikke rom for å satse på kompetansetiltak*

De økonomiske rammene gir ikke rom for å satse på kompetansetiltak	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	2,1	2,2	2,2
2 - Uenig	15,5	16,0	15,8
3 - Både og	28,9	32,6	31,0
4 - Enig	18,3	23,8	21,4
5 - Svært enig	35,2	24,9	29,4
Vet ikke		,6	,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	181	323
Gjennomsnitt	3,69	3,55	3,61

Tabell 1.51: *Kompetansetiltaket er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det*

Kompetansetiltaket er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	5,0	10,1	7,8
2 - Uenig	31,4	36,9	34,5
3 - Både og	37,1	36,9	37,0
4 - Enig	16,4	10,6	13,2
5 - Svært enig	6,4	3,9	5,0
Vet ikke	3,6	1,7	2,5
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	179	319
Gjennomsnitt	2,99	2,66	2,81

Tabell 1.52: *Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har*

Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	6,4	10,1	8,4
2 - Uenig	32,6	49,2	41,9
3 - Både og	34,8	29,1	31,6
4 - Enig	11,3	10,6	10,9
5 - Svært enig	2,8	,6	1,6
Vet ikke	12,1	,6	5,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	179	320
Gjennomsnitt	3,08	2,44	2,72

Tabell 1.53: *Motivasjon for å delta kan være lav*

Motivasjon for å delta kan være lav	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	13,6	18,9	16,6
2 - Uenig	48,6	42,2	45,0
3 - Både og	27,1	29,4	28,4
4 - Enig	6,4	9,4	8,1
5 - Svært enig	2,1	,9	,9
Vet ikke	2,1	,9	,9
Total	100,0	100,0	100,0
N	140	180	320
Gjennomsnitt	2,41	2,29	2,35

Tabell 1.54: *Styrene har vanskelig for å prioritere dette i forhold til arbeidet i barnehagen*

	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
1 - Svært uenig	11,3	10,0	10,6
2 - Uenig	34,8	37,2	36,1
3 - Både og	30,5	30,6	30,5
4 - Enig	19,1	14,4	16,5
5 - Svært enig	2,8	6,7	5,0
Vet ikke	1,4	1,1	1,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	141	180	321
Gjennomsnitt	2,72	2,74	2,73

1.7 Hovedtema 4: Førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Spørsmål:

Hvor godt egnet mener du dagens førskolelærerutdanning er på følgende områder?

Tabell 1.55: *Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg*

Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	,7		,3
Noe egnet	20,1	20,1	20,1
Svært egnet	59,0	70,1	65,2
Vet ikke	20,1	9,8	14,3
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	184	328
Gjennomsnitt	2,99	2,90	2,94

Tabell 1.56: *Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen*

Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	5,6	3,3	4,3
Noe egnet	33,6	56,6	46,5
Svært egnet	40,6	28,6	33,8
Vet ikke	20,3	11,5	15,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	143	182	325
Gjennomsnitt	2,76	2,48	2,60

Tabell 1.57: *Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen*

Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	6,3	11,5	9,2
Noe egnet	33,3	54,6	45,3
Svært egnet	39,6	20,2	28,7
Vet ikke	20,8	13,7	16,8
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	183	327
Gjennomsnitt	2,75	2,36	2,53

Tabell 1.58: Gir god kompetanse i foreldresamarbeid

Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	6,3	12,6	9,8
Noe egnet	52,8	56,8	55,0
Svært egnet	17,4	17,5	17,4
Vet ikke	23,6	13,1	17,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	183	327
Gjennomsnitt	2,58	2,31	2,43

Tabell 1.59: Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen

Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	20,1	33,0	27,3
Noe egnet	46,5	50,5	48,8
Svært egnet	8,3	3,3	5,5
Vet ikke	25,0	13,2	18,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	144	182	326
Gjennomsnitt	2,38	1,97	2,15

Tabell 1.60: Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen

Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
Lite egnet	23,2	34,1	29,3
Noe egnet	41,5	48,9	45,7
Svært egnet	12,7	6,0	9,0
Vet ikke	22,5	11,0	16,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	142	182	324
Gjennomsnitt	2,35	1,94	2,12

1.8 Hovedtema 5: Om barne- og ungdomsarbeiderutdanningen

Spørsmål:

Svar på spørsmålene om barne- og ungdomsarbeiderene:

Tabell 1.61: *Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?*

Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
I liten grad	17,8	18,9	18,4
I noen grad	52,1	64,3	58,9
I stor grad	14,4	8,6	11,2
Vet ikke	15,8	8,1	11,5
Total	100,0	100,0	100,0
N	146	185	331
Gjennomsnitt	2,28	2,06	2,16

Tabell 1.62: *Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelser i barnehagen?*

Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelser i barnehagen?	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
I liten grad	8,3	1,6	4,6
I noen grad	39,3	20,8	29,0
I stor grad	41,4	75,4	60,4
Vet ikke	11,0	2,2	6,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	145	183	328
Gjennomsnitt	2,55	2,78	2,68

Tabell 1.63: *Får barne- og ungdomsarbeiderne bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?*

Får barne- og ungdomsarbeiderne bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
I liten grad	4,1	2,2	3,0
I noen grad	36,3	22,2	28,4
I stor grad	45,9	72,4	60,7
Vet ikke	13,7	3,2	7,9
Total	100,0	100,0	100,0
N	146	185	331
Gjennomsnitt	2,69	2,77	2,73

Tabell 1.64: *Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som egnet til arbeid i barnehagen?*

Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som egnet til arbeid i barnehagen?	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
I liten grad	2,1	1,6	1,8
I noen grad	30,8	18,6	24,0
I stor grad	53,4	78,1	67,2
Vet ikke	13,7	1,6	7,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	146	183	329
Gjennomsnitt	2,79	2,80	2,79

Tabell 1.65: *Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til å arbeide i barnehagen?*

Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til å arbeide i barnehagen?	Organisasjonsform		Total
	Privat	Offentlig	
I liten grad	25,5	48,6	38,5
I noen grad	31,0	43,2	37,9
I stor grad	13,8	4,3	8,5
Vet ikke	29,7	3,8	15,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	145	185	330
Gjennomsnitt	2,48	1,63	2,00

2. Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

2.1 Bakgrunnsvariabler for styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.1: *Kjønn*

1. Er du mann eller kvinne?				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
Mann	7,6	5,6	6,5	6,9
Kvinne	92,4	94,4	93,5	93,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1074	410	803	2287

Tabell 2.2: *Alder*

2. Hva er din alder?			
	Mean	N	Std. Deviation
Styrer	45,48	1071	8,618
Pedagogisk leder og førskolelærer	37,59	382	9,463
Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	40,99	784	12,451
Total	42,56	2237	10,689

Tabell 2.3: *Antall år i nåværende stilling*

3. Antall år i din nåværende stilling?			
	Mean	N	Std. Deviation
Styrer	9,11	1064	7,555
Pedagogisk leder og førskolelærer	7,27	316	6,354
Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	8,75	741	8,165
Total	8,71	2121	7,634

Tabell 2.4: *Stillingsprosent*

4. Hvor stor stillingsprosent har du?			
Stillingskategori	Mean	N	Std. Deviation
Styrer	96,01	1069	13,757
Pedagogisk leder og førskolelærer	94,25	406	12,992
Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	87,93	788	18,116
Total	92,88	2263	15,724

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Bakgrunnsvariabler for styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.5: Utdanning

Hva er din høyeste fullførte utdanning?	Stillingskategori			Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
Grunnskole	,7	,7	16,2	6,3
Videregående skole uten studiekompetanse for høyere utdanning	1,4	2,2	47,4	18,0
Videregående skole med studiekompetanse for høyere utdanning	3,3	5,3	30,4	13,4
Bachelorgrad eller tilsvarende (3-4 år på høyskole/universitet)	89,3	90,1	4,9	59,3
Mastergrad	5,3	1,7	1,0	3,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	991	413	782	2186

Tabell 2.6: Fagbrev som barne- og ungdomsarbeider

Har du fagbrev som barne- og ungdomsarbeider					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ja	210	26,1	26,6	26,6
	Nei	578	71,9	73,4	100,0
	Total	788	98,0	100,0	
Missing	-111	2	,2		
	-9	14	1,7		
	Total	16	2,0		
Total		804	100,0		

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Bakgrunnsvariabler for styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

2.2 Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Spørsmål

Hvor stort behov har du for kompetanseutvikling på disse områdene:

Tabell 2.7: Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse

Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	6,1	6,8	4,9	5,8
2 - Lite behov	32,6	31,5	22,5	28,9
3 - Middels behov	45,6	48,9	52,4	48,6
4 - Stort behov	11,8	10,0	15,4	12,7
5 - Svært stort behov	3,8	2,7	4,8	4,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1038	409	788	2235
Gjennomsnitt	2,75	2,70	2,93	2,80

Tabell 2.8: Barns læring

Barns læring				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	4,2	2,2	1,9	3,0
2 - Lite behov	25,2	25,4	12,9	20,9
3 - Middels behov	46,5	54,3	60,9	53,0
4 - Stort behov	18,6	15,6	18,7	18,1
5 - Svært stort behov	5,4	2,5	5,5	4,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1037	405	781	2223
Gjennomsnitt	2,96	2,91	3,13	3,01

Tabell 2.9: Barns språkutvikling og språkstimulering

Barns språkutvikling og språkstimulering				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	4,3	2,2	1,0	2,8
2 - Lite behov	22,8	18,3	9,3	17,2
3 - Middels behov	44,2	44,3	48,9	45,9
4 - Stort behov	21,0	28,7	32,6	26,5
5 - Svært stort behov	7,8	6,4	8,2	7,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1030	404	777	2211
Gjennomsnitt	3,05	3,19	3,38	3,19

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.10: Barns motoriske utvikling og helse

Barns motoriske utvikling og helse				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærere	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	5,1	4,4	2,2	3,9
2 - Lite behov	32,9	31,1	20,8	28,3
3 - Middels behov	45,8	47,4	51,3	48,1
4 - Stort behov	12,7	14,1	19,0	15,2
5 - Svært stort behov	3,5	3,0	6,8	4,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1029	405	785	2219
Gjennomsnitt	2,77	2,80	3,07	2,88

Tabell 2.11: Barn med spesielle behov

Barn med spesielle behov				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærere	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	2,6	2,0	1,4	2,1
2 - Lite behov	10,3	7,7	8,2	9,1
3 - Middels behov	37,3	30,1	31,5	34,0
4 - Stort behov	31,4	41,3	38,5	35,7
5 - Svært stort behov	18,4	18,9	20,3	19,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1026	402	777	2205
Gjennomsnitt	3,53	3,67	3,68	3,61

Tabell 2.12: Språklig og kulturelt mangfold

Språklig og kulturelt mangfold			Total
	Styrer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	2,6	2,7	2,7
2 - Lite behov	15,5	13,5	14,7
3 - Middels behov	41,6	45,1	43,1
4 - Stort behov	26,7	28,2	27,4
5 - Svært stort behov	13,5	10,4	12,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	1023	769	1792
Gjennomsnitt	3,33	3,30	3,32

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.13: Barns medvirkning

Barns medvirkning				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	4,4	6,2	3,6	4,5
2 - Lite behov	22,8	31,6	23,9	24,8
3 - Middels behov	43,4	46,5	49,8	46,2
4 - Stort behov	22,2	12,7	16,5	18,5
5 - Svært stort behov	7,3	3,0	6,2	6,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1032	402	775	2209
Gjennomsnitt	3,05	2,75	2,98	2,97

Tabell 2.14: Arbeid med barn under 3 år

Arbeid med barn under 3 år				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	6,6	10,8	9,4	8,3
2 - Lite behov	23,1	30,3	27,2	25,9
3 - Middels behov	40,1	33,7	39,5	38,7
4 - Stort behov	22,0	17,1	15,5	18,8
5 - Svært stort behov	8,1	8,1	8,4	8,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1030	409	789	2228
Gjennomsnitt	3,02	2,81	2,86	2,93

Tabell 2.15: Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging, vurdering og dokumentasjon				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	3,2	4,4	3,3	3,5
2 - Lite behov	12,8	25,1	17,3	16,6
3 - Middels behov	37,8	47,4	45,1	42,2
4 - Stort behov	28,3	17,8	24,5	25,0
5 - Svært stort behov	17,9	5,4	9,9	12,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1028	411	781	2220
Gjennomsnitt	3,45	2,95	3,20	3,27

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.16: Likestilling

Likestilling				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	7,1	11,4	13,3	10,0
2 - Lite behov	22,2	39,0	32,2	28,7
3 - Middels behov	42,8	37,2	37,3	39,9
4 - Stort behov	21,6	10,4	11,9	16,2
5 - Svært stort behov	6,2	2,0	5,3	5,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1015	395	739	2149
Gjennomsnitt	2,98	2,53	2,64	2,78

Tabell 2.17: Foreldresamarbeid

Foreldresamarbeid				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	6,5	4,9	6,8	6,3
2 - Lite behov	27,7	31,2	27,7	28,3
3 - Middels behov	42,7	48,6	43,7	44,1
4 - Stort behov	16,6	12,8	16,3	15,8
5 - Svært stort behov	6,5	2,5	5,6	5,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1036	407	792	2235
Gjennomsnitt	2,89	2,77	2,86	2,86

Tabell 2.18: Samarbeid med instanser utenfor barnehagen

Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	5,3	2,2	5,7	4,8
2 - Lite behov	21,2	13,2	18,5	18,8
3 - Middels behov	42,4	41,8	40,8	41,7
4 - Stort behov	19,9	32,1	22,7	23,1
5 - Svært stort behov	11,2	10,7	12,4	11,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1030	402	741	2173
Gjennomsnitt	3,11	3,36	3,18	3,18

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.19: IKT i arbeidet i barnehagen

IKT i arbeidet i barnehagen				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	2,6	3,9	6,1	4,0
2 - Lite behov	12,0	13,8	15,6	13,5
3 - Middels behov	35,7	39,6	37,0	36,9
4 - Stort behov	33,2	31,9	26,0	30,5
5 - Svært stort behov	16,5	10,8	15,3	15,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
	N	1027	407	732
Gjennomsnitt	3,49	3,32	3,29	3,39

Tabell 2.20: Kunst og kultur i barnehagen

Kunst og kultur i barnehagen				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært lite behov	4,4	5,1	4,3	4,5
2 - Lite behov	21,9	21,2	16,5	19,9
3 - Middels behov	48,5	49,8	49,4	49,0
4 - Stort behov	20,0	20,7	22,3	21,0
5 - Svært stort behov	5,2	3,2	7,5	5,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
	N	1030	410	786
Gjennomsnitt	3,00	2,96	3,12	3,03

Tabell 2.21: Ledelse, økonomi og administrasjon

Ledelse, økonomi og administrasjon			Total
	Styrer		
1 - Svært lite behov	4,1		4,1
2 - Lite behov	12,6		12,6
3 - Middels behov	31,1		31,1
4 - Stort behov	28,2		28,2
5 - Svært stort behov	24,0		24,0
Total	100,0		100,0
	N		1001
Gjennomsnitt	3,55		3,55

Tabell 2.22: Ledelse og veiledning av personlaet

Ledelse og veiledning av personlaet		Stillingskategori	Total
		Pedagogisk leder og førskolelærer	
1 - Svært lite behov		1,7	1,7
2 - Lite behov		11,7	11,7
3 - Middels behov		34,4	34,4
4 - Stort behov		34,6	34,6
5 - Svært stort behov		17,6	17,6
Total		100,0	100,0
	N	410	410
Gjennomsnitt		3,55	3,55

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 – kompetansehevingsbehov. styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

2.3 Hovedtema 2 - organisering av kompetansetiltak, styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Spørsmål:

Dersom jeg skal delta på kompetansehevingstiltak foretrekker jeg:

Tabell 2.23: Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)

Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	7,2	4,3	3,4	5,3
2 – Uenig	10,9	9,8	7,4	9,5
3 – Både og	39,3	42,2	33,5	37,8
4 – Enig	21,4	25,6	35,3	27,0
5 – Svært enig	21,2	18,1	20,4	20,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	969	398	729	2096
Gjennomsnitt	3,38	3,43	3,62	3,48

Tabell 2.24: Heldagskurs

Heldagskurs				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	2,8	2,5	2,5	2,6
2 – Uenig	4,8	2,7	4,4	4,3
3 – Både og	34,5	24,5	31,1	31,4
4 – Enig	26,2	38,6	36,2	32,2
5 – Svært enig	31,7	31,7	25,8	29,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	965	404	768	2137
Gjennomsnitt	3,79	3,94	3,78	3,82

Tabell 2.25: Opplæring som finner sted i barnehagen

Opplæring som finner sted i barnehagen				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	3,5	2,5	1,8	2,7
2 – Uenig	9,6	10,3	6,0	8,5
3 – Både og	37,3	42,6	39,1	38,9
4 – Enig	24,9	30,2	36,0	29,7
5 – Svært enig	24,7	14,4	17,2	20,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	972	397	717	2086
Gjennomsnitt	3,58	3,44	3,61	3,56

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 2 - organisering av kompetansetiltak, styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.26: Tiltaket må gi studiepoeng på høgskole/universitet

Tiltaket må gi studiepoeng på høgskole/universitet				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	11,7	3,3	10,4	9,7
2 – Uenig	25,5	10,3	20,1	20,7
3 – Både og	39,4	26,4	29,2	33,5
4 – Enig	12,9	26,2	24,0	19,1
5 – Svært enig	10,5	33,8	16,2	16,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	955	390	672	2017
Gjennomsnitt	2,85	3,77	3,13	3,12

Tabell 2.27: Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger

Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	2,5	2,7	5,0	3,4
2 – Uenig	8,9	9,2	14,6	11,0
3 – Både og	28,2	29,7	37,7	31,8
4 – Enig	29,5	30,7	29,4	29,7
5 – Svært enig	30,9	27,7	13,4	24,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	972	401	741	2114
Gjennomsnitt	3,77	3,71	3,32	3,60

Tabell 2.28: Tiltak som gir mulighet til å treffe kollegaer fra andre barnehager

Tiltak som gir mulighet til å treffe kollegaer fra andre barnehager				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	,8	1,7	1,0	1,0
2 – Uenig	3,1	4,2	5,5	4,2
3 – Både og	24,0	21,4	31,5	26,2
4 – Enig	37,1	44,0	42,2	40,2
5 – Svært enig	35,0	28,7	19,8	28,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	973	407	778	2158
Gjennomsnitt	4,02	3,94	3,74	3,91

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 2 - organisering av kompetansetiltak, styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

Tabell 2.29: Internettbaserte tiltak

Internettbaserte tiltak	Stillingskategori			Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	12,3	11,2	13,0	12,4
2 – Uenig	27,8	35,1	27,1	28,9
3 – Både og	39,8	37,2	34,1	37,3
4 – Enig	13,3	12,2	16,7	14,3
5 – Svært enig	6,7	4,3	9,0	7,1
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	956	393	730	2079
Gjennomsnitt	2,74	2,63	2,82	2,75

Tabell 2.30: Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen

Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Stillingskategori			Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 – Svært uenig	,7	1,5	1,3	1,1
2 – Uenig	3,5	3,7	2,6	3,2
3 – Både og	21,2	25,4	24,6	23,2
4 – Enig	39,5	45,9	48,5	43,9
5 – Svært enig	35,1	23,5	23,0	28,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	974	405	773	2152
Gjennomsnitt	4,05	3,86	3,89	3,96

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 2 - organisering av kompetansetiltak, styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere

2.4 Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Spørsmål:

Hva hindrer deg i å delta i ulike former for kompetanseheving:

Tabell 2.31: *Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning*

Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	28,8	30,3	21,3	26,4
2 - Uenig	39,4	40,3	35,8	38,3
3 - Både og	26,0	24,0	31,5	27,5
4 - Enig	4,2	3,7	7,8	5,4
5 - svært enig	1,6	1,7	3,4	2,3
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	985	409	769	2163
Gjennomsnitt	2,10	2,06	2,35	2,18

Tabell 2.32: *Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren*

Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	38,1	37,0	27,6	34,2
2 - Uenig	35,8	38,0	30,4	34,3
3 - Både og	15,0	17,9	24,9	19,0
4 - Enig	6,8	6,7	13,7	9,2
5 - svært enig	4,3	,5	3,4	3,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	959	403	739	2101
Gjennomsnitt	2,03	1,96	2,35	2,13

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Tabell 2.33: Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon

Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	34,1	27,5	26,5	30,1
2 - Uenig	31,5	28,2	38,2	33,2
3 - Både og	21,4	29,0	19,3	22,1
4 - Enig	9,0	10,7	12,4	10,5
5 - svært enig	4,1	4,6	3,6	4,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	975	411	748	2134
Gjennomsnitt	2,18	2,37	2,28	2,25

Tabell 2.34: Det er vanskelig å skaffe vikarer

Det er vanskelig å skaffe vikarer				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	20,0	7,3	11,1	14,6
2 - Uenig	24,7	21,1	21,6	23,0
3 - Både og	24,9	35,7	33,8	30,0
4 - Enig	16,0	21,9	21,7	19,0
5 - svært enig	14,4	14,1	11,8	13,5
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	973	398	677	2048
Gjennomsnitt	2,80	3,14	3,02	2,94

Tabell 2.35: Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen

Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenten og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	6,7	6,3	6,5	6,5
2 - Uenig	14,2	19,1	14,7	15,3
3 - Både og	21,6	23,6	31,1	24,9
4 - Enig	21,9	23,0	25,7	23,3
5 - svært enig	35,7	28,0	22,0	29,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	978	382	618	1978
Gjennomsnitt	3,66	3,47	3,42	3,55

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Tabell 2.36: *Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud*

Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	28,6	24,5	12,6	22,6
2 - Uenig	44,9	45,2	44,9	45,0
3 - Både og	20,3	24,0	30,6	24,4
4 - Enig	4,5	3,6	9,4	5,9
5 - svært enig	1,7	2,8	2,6	2,2
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	973	392	661	2026
Gjennomsnitt	2,06	2,15	2,44	2,20

Tabell 2.37: *Jeg har ikke råd til å delta*

Jeg har ikke råd til å delta				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	16,1	17,0	14,7	15,8
2 - Uenig	32,9	32,4	32,1	32,5
3 - Både og	27,5	29,4	28,2	28,1
4 - Enig	12,6	12,7	16,3	13,9
5 - svært enig	10,9	8,6	8,6	9,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	975	395	719	2089
Gjennomsnitt	2,69	2,64	2,72	2,69

Tabell 2.38: *Tiltakene gir ikke høyere lønn*

Tiltakene gir ikke høyere lønn				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	15,6	10,4	8,9	12,5
2 - Uenig	22,2	17,4	21,7	21,1
3 - Både og	22,2	24,2	25,0	23,5
4 - Enig	19,0	26,6	27,5	23,2
5 - svært enig	20,9	21,4	16,9	19,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	949	384	628	1961
Gjennomsnitt	3,07	3,31	3,22	3,17

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Tabell 2.39: Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg

Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	28,7	25,8	16,2	24,1
2 - Uenig	39,7	37,6	42,0	40,0
3 - Både og	20,0	25,5	24,6	22,5
4 - Enig	5,8	6,8	11,0	7,7
5 - svært enig	5,8	4,2	6,2	5,6
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	958	380	634	1972
Gjennomsnitt	2,20	2,26	2,49	2,31

Tabell 2.40: Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen

Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen				Total
	Styrer	Pedagogisk leder og førskolelærer	Assistenter og barne- og ungdomsarbeidere	
1 - Svært uenig	10,4	12,7	12,1	11,4
2 - Uenig	16,7	23,7	30,9	22,9
3 - Både og	36,8	37,4	35,6	36,5
4 - Enig	21,2	16,5	15,5	18,4
5 - svært enig	14,9	9,7	5,9	10,9
Total	100,0	100,0	100,0	100,0
N	987	401	711	2099
Gjennomsnitt	3,14	2,87	2,72	2,94

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3 – Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

2.5 Hovedtema4 – Planer om førskolelærerutdanning – assistenter og barne- og ungdomsarbeidere

Tabell 2.41: *Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?*

Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Vet ikke	9,4	16,5	11,9
Svært sannsynlig	2,5	2,6	2,5
Noe sannsynlig	4,4	7,9	5,6
Lite sannsynlig	83,8	73,0	79,9
Total	100,0	100,0	100,0
N	481	267	748

Tabell 2.42: *Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på deltid?*

Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på deltid?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Vet ikke	10,6	16,5	12,7
Svært sannsynlig	5,3	5,4	5,3
Noe sannsynlig	12,6	18,0	14,6
Lite sannsynlig	71,5	60,1	67,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	491	278	769
Gjennomsnitt	-9,31	-16,15	-11,78

Tabell 2.43: *Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?*

Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på heltid?	Har du fagbrev som barne- og ungdomsarbeider		Total
	Ja	Nei	
Vet ikke	9,1	12,0	11,2
Svært sannsynlig	2,5	2,4	2,4
Noe sannsynlig	5,1	6,0	5,7
Lite sannsynlig	83,2	79,7	80,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	197	551	748

2 Styrrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema4 – Planer om førskolelærerutdanning – assistenter og barne- og ungdomsarbeidere

Tabell 2.44: *Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på deltid?*

Hvor sannsynlig er det at du i løpet av fem år vil start på en førskolelærerutdanning på deltid?	Har du fagbrev som barne- og ungdomsarbeider		Total
	Ja	Nei	
Vet ikke	12,1	11,9	11,9
Svært sannsynlig	5,3	5,3	5,3
Noe sannsynlig	15,0	14,6	14,7
Lite sannsynlig	67,6	68,2	68,1
Total	100,0	100,0	100,0
N	207	563	770
Gjennomsnitt	-11,02	-10,82	-10,87

Tabell 2.45: *Dersom det hadde eksistert en 2-årig spesialistutdanning på fagskolenivå, i hvilken grad ville det vært aktuelt for deg å ta en slik utdanning?*

Dersom det hadde eksistert en 2-årig spesialistutdanning på fagskolenivå, i hvilken grad ville det vært aktuelt for deg å ta en slik utdanning?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Vet ikke	15,4	13,7	14,8
I stor grad	20,7	25,6	22,5
I noen grad	30,6	33,6	31,7
I liten grad	33,3	27,1	31,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	493	277	770
Gjennomsnitt	-15,29	-13,49	-14,64

3. STYRERS SYN PÅ ANDRE ANSATTEGRUPPER

3.1 Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper

Spørsmål:

Hvor stort behov har barnehagen for at de ulike ansattegruppene hever kompetansen på følgende områder.

3? "Uxâ tv'rkq"dgj qx."4? "rkq"dgj qx."5? "b kf f gnu"dgj qx."6? "uxqtv"dgj qx"qi "

7? "uxâ tv'uxqtv"dgj qx0

Tabell 2.46: Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse

Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	10,2	31,9	41,4	11,9	4,6	962	100%	2,69
Barne- og ungdomsarbeidere	2,0	13,1	43,4	30,6	10,9	769	100%	3,35
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	1,7	6,0	31,2	38,0	23,1	952	100%	3,75

Tabell 2.47: Barns læring

Barns læring	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	7,4	27,2	40,2	19,0	6,2	957	100%	2,89
Barne- og ungdomsarbeidere	1,0	8,6	35,3	40,3	14,9	768	100%	3,60
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	,6	3,9	25,5	43,4	26,6	952	100%	3,92

Tabell 2.48: Barns språkutvikling

Barns språkutvikling	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	7,5	24,7	39,0	20,5	8,3	962	100%	2,97
Barne- og ungdomsarbeidere	1,6	9,0	31,9	40,5	17,0	766	100%	3,62
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	,8	4,5	24,6	42,1	28,1	948	100%	3,92

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper

Tabell 2.49: Barns motoriske utvikling og helse

Barns motoriske utvikling og helse	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	9,6	31,1	41,0	13,9	4,4	957	100%	2,72
Barne- og ungdomsarbeidere*	1,7	17,9	42,7	29,1	8,6	765	100%	3,25
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	1,6	10,6	37,8	34,3	15,7	952	100%	3,52

Tabell 2.50: Barn med spesielle behov

Barn med spesielle behov	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	3,5	9,9	31,3	36,8	18,4	954	100%	3,57
Barne- og ungdomsarbeidere*	1,3	6,2	25,5	41,2	25,9	758	100%	3,84
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	1,1	4,5	20,5	40,3	33,6	936	100%	4,01

Tabell 2.51: Språklig og kulturelt mangfold

Språklig og kulturelt mangfold	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	4,4	16,6	38,7	27,0	13,1	942	100%	3,28
Barne- og ungdomsarbeidere*	2,1	9,2	30,3	36,7	21,7	750	100%	3,67
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	2,2	8,7	27,1	36,5	25,6	925	100%	3,75

Tabell 2.52: Barns medvirkning

Barns medvirkning	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	6,7	21,4	38,5	23,7	9,7	962	100%	3,08
Barne- og ungdomsarbeidere*	2,6	12,4	29,8	36,3	18,8	768	100%	3,56
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	2,2	10,1	26,8	36,6	24,3	951	100%	3,71

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper

Tabell 2.53: Arbeid med barn under 3 år

Arbeid med barn under 3 år	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	8,6	22,0	36,1	22,9	10,4	959	100%	3,05
Barne- og ungdomsarbeidere*	3,0	11,8	34,3	34,1	16,8	764	100%	3,50
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	3,0	9,8	29,3	36,6	21,3	949	100%	3,63

Tabell 2.54: Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegging, vurdering og dokumentasjon	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	4,9	14,6	28,2	31,0	21,3	966	100%	3,49
Barne- og ungdomsarbeidere	1,8	7,9	29,2	39,5	21,6	758	100%	3,71
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	2,0	6,9	27,0	35,4	28,7	936	100%	3,82

Tabell 2.55: Likestilling

Likestilling	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	9,7	18,0	37,5	25,1	9,7	935	100%	3,07
Barne- og ungdomsarbeidere	6,7	15,2	34,6	29,0	14,4	747	100%	3,29
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	8,3	14,7	34,1	27,1	15,7	920	100%	3,27

Tabell 2.56: Foreldresamarbeid

Foreldre-samarbeid	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	7,9	25,0	37,4	20,5	9,3	964	100%	2,98
Barne- og ungdomsarbeidere	3,6	16,4	40,5	29,1	10,5	766	100%	3,27
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	3,3	14,8	38,6	29,0	14,3	945	100%	3,36

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper

Tabell 2.57: Samarbeid med instanser utenfor barnehagen

Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	5,6	18,9	33,9	26,8	14,8	958	100%	3,26
Barne- og ungdomsarbeidere	7,2	21,4	38,6	22,4	10,5	741	100%	3,08
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	7,9	21,1	35,4	22,7	12,9	912	100%	3,11

Tabell 2.58: IKT i arbeidet i barnehagen

IKT i arbeidet i barnehagen	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	3,9	12,1	28,3	34,6	21,2	957	100%	3,57
Barne- og ungdomsarbeidere	2,2	6,9	25,5	38,5	26,9	760	100%	3,81
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	2,4	7,7	21,0	37,2	31,7	941	100%	3,88

Tabell 2.59: Kunst og kultur i barnehagen

Kunst og kultur i barnehagen	1	2	3	4	5	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	6,1	20,6	42,3	23,7	7,2	957	100%	3,05
Barne- og ungdomsarbeidere	2,4	14,2	42,6	29,6	11,2	759	100%	3,33
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	3,3	13,3	39,2	31,3	12,8	939	100%	3,37

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 1 - Styrers syn på kompetansebehov blant andre ansattegrupper

3.2 Hovedtema 2 - Styrers syn på organisering av kompetansetiltak for andre ansatte

Dersom det skal gjennomføres kompetansehevingstiltak for ulike ansattegrupper i barnehagen, hva vil være foretrukket?

Tabell 2.60: Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)

Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	7,3	9,4	36,9	24,2	22,3	929	100%	3,45
Barne- og ungdomsarbeidere	7,3	7,2	29,3	29,4	26,8	753	100%	3,61
Assistenten	6,1	7,1	27,4	29,4	30,0	921	100%	3,70

Tabell 2.61: Heldagskurs

Heldagskurs	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	2,6	4,0	33,4	32,2	27,8	942	100%	3,78
Barne- og ungdomsarbeidere	3,4	7,2	36,4	31,8	21,2	754	100%	3,60
Assistenten	4,0	8,1	36,3	29,4	22,2	921	100%	3,58

Tabell 2.62: Opplæring som finner sted i barnehagen

Opplæring som finner sted i barnehagen	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	2,1	6,7	29,1	27,9	34,2	934	100%	3,85
Barne- og ungdomsarbeidere	1,2	3,8	25,1	30,4	39,4	756	100%	4,03
Assistenten	1,9	4,4	24,5	29,4	39,8	924	100%	4,01

Tabell 2.63: Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/ universitet

Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/ universitet	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	13,3	18,8	37,6	16,1	14,2	917	100%	2,99
... Barne- og ungdomsarbeidere	26,6	34,9	29,2	6,3	3,0	696	100%	2,24
... Assistenten	29,4	34,1	28,0	5,9	2,6	844	100%	2,18

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 2 - Styrers syn på organisering av kompetansetiltak for andre ansatte

Tabell 2.64: Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger

Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	2,7	7,0	29,4	31,0	29,9	935	100%	3,78
Barne- og ungdomsarbeidere	5,2	10,2	33,4	26,7	24,5	748	100%	3,55
Assistenten	5,9	12,1	33,2	24,3	24,5	916	100%	3,49

Tabell 2.65: Tiltak som gir mulighet til å treffe andre kolleger fra andre barnehager

Tiltak som gir mulighet til å treffe andre kolleger fra andre barnehager	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	,7	2,9	24,6	40,1	31,7	939	100%	3,99
Barne- og ungdomsarbeidere	1,1	3,8	25,6	40,6	28,9	754	100%	3,92
Assistenten	1,1	4,2	27,0	38,5	29,3	922	100%	3,91

Tabell 2.66: Internettbaserte tiltak

Internett-baserte tiltak	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	14,9	23,5	38,2	16,4	6,9	906	100%	2,77
Barne- og ungdomsarbeidere	18,8	30,8	36,1	10,3	4,0	730	100%	2,50
Assistenten	21,9	31,8	35,0	7,7	3,8	889	100%	2,40

Tabell 2.67: Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen

Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	1,0	2,3	18,1	37,2	41,4	929	100%	4,16
Barne- og ungdomsarbeidere	,7	2,0	13,8	36,0	47,6	752	100%	4,28
Assistenten	,8	1,7	15,0	36,4	46,0	916	100%	4,25

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 2 - Styrers syn på organisering av kompetansetiltak for andre ansatte

3.3 Hovedtema 3- hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Spørsmål:

Vurder hva som hindrer ulike grupper av ansatte i barnehagen i å delta på ulike kompetansehevingstiltak.

Tabell 2.68: De er tilfreds med kompetansenivået sitt i dag og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning

De er tilfreds med kompetansenivået sitt i dag og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	24,0	38,0	30,1	6,7	1,2	935	100%	2,23
Barne- og ungdomsarbeidere	17,9	33,5	31,3	14,6	2,7	742	100%	2,51
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	16,7	30,6	35,0	13,7	4,0	920	100%	2,58

Tabell 2.69: De ønsker ikke en videre karriere innen barnehagesektoren

De ønsker ikke en videre karriere innen barnehagesektoren	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	31,8	41,9	19,4	5,6	1,3	900	100%	2,03
Barne- og ungdomsarbeidere	26,1	40,7	22,2	7,6	3,4	707	100%	2,21
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	24,4	34,0	25,2	11,1	5,3	876	100%	2,39

Tabell 2.70: Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon

Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	12,2	21,4	44,9	16,4	5,2	892	100%	2,81
Barne- og ungdomsarbeidere	9,3	20,0	49,3	17,4	4,0	704	100%	2,87
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	10,4	19,3	49,7	16,9	3,7	874	100%	2,84

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3- hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Tabell 2.71: Det er vanskelig å skaffe vikarer

Det er vanskelig å skaffe vikarer	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	7,5	19,0	29,5	25,6	18,4	944	100%	3,29
Barne- og ungdomsarbeidere	7,4	21,3	32,2	23,2	16,0	747	100%	3,19
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	8,1	21,5	32,0	22,6	15,8	927	100%	3,16

Tabell 2.72: Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen

Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	4,0	12,4	24,3	25,5	33,8	948	100%	3,73
Barne- og ungdomsarbeidere	4,2	11,5	24,2	25,1	35,0	751	100%	3,75
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	4,2	12,0	24,2	25,5	34,1	932	100%	3,73

Tabell 2.73: Tiltakene som finnes er lite faglig relevante

Tiltakene som finnes er lite faglig relevante	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	24,3	49,2	22,9	2,8	,8	922	100%	2,07
Barne- og ungdomsarbeidere	23,7	46,4	25,0	3,5	1,4	733	100%	2,13
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	23,6	47,1	25,0	3,2	1,0	910	100%	2,11

Tabell 2.74: De har ikke råd til å delta

De har ikke råd til å delta	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	10,1	20,5	43,5	15,7	10,2	856	100%	2,95
Barne- og ungdomsarbeidere	10,2	17,9	43,0	16,8	12,2	679	100%	3,03
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	9,7	18,2	41,7	17,9	12,4	845	100%	3,05

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 3- hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Tabell 2.75: Tiltakene gir ikke høyere lønn

Tiltakene gir ikke høyere lønn	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	9,5	20,8	32,0	21,6	16,1	895	100%	3,14
Barne- og ungdomsarbeidere	8,7	16,5	32,3	23,4	19,1	706	100%	3,28
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	9,0	18,3	31,7	22,9	18,0	876	100%	3,23

Tabell 2.76: Eierens satser ikke på kompetanseheving i barnehagen for denne gruppen

Eieren satser ikke på kompetanseheving i barnehagen for denne gruppen	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	27,6	41,0	23,1	4,6	3,7	932	100%	2,16
Barne- og ungdomsarbeidere	23,4	38,3	26,4	7,0	5,0	737	100%	2,32
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	25,1	38,2	25,2	6,8	4,7	916	100%	2,28

Tabell 2.77: De har ikke tid til å delta i forhold til arbeidet i barnehagen

De har ikke tid til å delta i forhold til arbeidet i barnehagen	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Total		
	%	%	%	%	%	Antall	%	Gj.snitt
Pedagogisk leder/førskolelærer	6,8	18,8	46,6	18,9	8,9	920	100%	3,04
Barne- og ungdomsarbeidere	7,0	21,3	45,7	17,8	8,2	725	100%	2,99
Øvrige assistenter og andre ufaglærte	7,1	20,4	46,5	17,5	8,5	900	100%	3,00

3.4 Hovedtema 4 – førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Spørsmål:

Hvor egnet mener du dagens førskolelærerutdanning er på følgende områder:

Tabell 2.78: Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg

Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet		,8	,4
Noe egnet	16,6	15,9	16,2
Svært egnet	73,5	76,0	74,8
Vet ikke	9,8	7,4	8,6
Total	100,0	100,0	100,0
N	488	489	977
Gjennomsnitt	2,93	2,90	2,92

Tabell 2.79: Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen

Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet	3,7	2,8	3,2
Noe egnet	43,1	39,2	41,2
Svært egnet	42,1	50,3	46,2
Vet ikke	11,1	7,7	9,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	487	488	975
Gjennomsnitt	2,61	2,63	2,62

Tabell 2.80: Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen

Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet	8,3	6,8	7,6
Noe egnet	53,8	50,2	52,0
Svært egnet	23,4	32,1	27,7
Vet ikke	14,5	10,8	12,7
Total	100,0	100,0	100,0
N	486	484	970
Gjennomsnitt	2,44	2,47	2,46

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 4 – førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Tabell 2.81: Gir god kompetanse i foreldresamarbeid

Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet	11,7	12,9	12,3
Noe egnet	56,7	53,1	54,9
Svært egnet	18,2	25,4	21,8
Vet ikke	13,4	8,5	10,9
Total	100,0	100,0	100,0
	N	484	968
	Gjennomsnitt	2,33	2,29

Tabell 2.82: Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)

Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet	26,5	31,5	29,0
Noe egnet	51,6	45,7	48,7
Svært egnet	5,9	10,3	8,1
Vet ikke	16,0	12,5	14,2
Total	100,0	100,0	100,0
	N	483	969
	Gjennomsnitt	2,11	2,04

Tabell 2.83: Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen

Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
Lite egnet	32,8	30,8	31,8
Noe egnet	47,6	49,7	48,6
Svært egnet	7,6	11,1	9,4
Vet ikke	12,0	8,5	10,2
Total	100,0	100,0	100,0
	N	486	974
	Gjennomsnitt	1,99	1,97

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 4 – førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Spørsmål:

Hvilke betingelser har barne- og ungdomsarbeiderne i barnehagen?

Tabell 2.84: Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver, sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte?

Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver, sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
I liten grad	24,1	22,5	23,3
I noen grad	59,8	47,8	53,9
I stor grad	10,7	12,9	11,8
Vet ikke	5,4	16,8	11,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	484	466	950
Gjennomsnitt	1,97	2,24	2,10

Tabell 2.85: Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?

Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
I liten grad	4,1	11,7	7,9
I noen grad	22,4	35,2	28,7
I stor grad	70,4	41,1	56,0
Vet ikke	3,1	11,9	7,4
Total	100,0	100,0	100,0
N	483	467	950
Gjennomsnitt	2,72	2,53	2,63

Tabell 2.86: Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?

Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
I liten grad	1,4	4,6	2,9
I noen grad	24,8	18,3	21,6
I stor grad	70,6	63,8	67,2
Vet ikke	3,2	13,3	8,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	485	466	951
Gjennomsnitt	2,76	2,86	2,81

---

2 Styrer, pedagogisk leder og assistenter og BU-arbeidere:

Hovedtema 4 – førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Tabell 2.87: *Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?*

Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
I liten grad	1,1	5,2	3,1
I noen grad	17,2	19,0	18,1
I stor grad	79,6	65,3	72,6
Vet ikke	2,1	10,5	6,2
Total	100,0	100,0	100,0
N	485	467	952
Gjennomsnitt	2,83	2,81	2,82

Tabell 2.88: *Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen?*

Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen?	Eierform (offentlig/privat)		Total
	Offentlig eid	Privateid	
I liten grad	33,8	24,7	29,4
I noen grad	44,6	40,8	42,7
I stor grad	12,9	10,7	11,9
Vet ikke	8,6	23,7	16,0
Total	100,0	100,0	100,0
N	483	456	939
Gjennomsnitt	1,96	2,33	2,14

Vedlegg 2

Spørreskjema

Spørreskjema til eiere
Spørreskjema til styrere
Spørreskjema til pedagogiske ledere/førskolelærere
Spørreskjema til assistenter

Nasjonal kartlegging av kompetansebehov i barnehagen

Spørreskjema til eiere

Trøndelag Forskning
og Utvikling

Trøndelag R&D Institute

Nasjonal kartlegging av kompetansebehov i barnehagen

Til barnehageeiere eller barnehageeiers representant

Vi takker for at du vil delta i spørreundersøkelsen. I dette spørreskjemaet ønsker vi at du som barnehageeier/barnehageeiers representant vurderer ulike sider ved kompetanseutvikling hos styrer(e) og andre ansatte i barnehagen(e) du er eier. Først vil vi spørre om noen spørsmål om barnehagen(e) du er eier for.

1. Hvor mange barnehager er du eier eller har du ansvar for?

_____

2. Hvor mange barnehageplasser har disse barnehagene totalt?

_____

3. Hvor mange ansatte har barnehagene - både heltids- og deltidsansatte?

_____

4. Er du eier for privat eller offentlig barnehage?

- Privat
 Offentlig

5. Har du pedagogisk utdanning?

- Ja
 Nei

Hovedtema 1: Faglige tema for kompetanseutvikling

6. Vurder ut fra barnehageeiers ståsted behov for kompetanseutvikling hos STYRER(E).

	1 - Svært lite behov	2 - Lite behov	3 - Middels behov	4 - Stort behov	5 - Svært stort behov	Vet ikke
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns språkutvikling og språkstimulering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns motoriske utvikling og helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språklig og kulturelt mangfold	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns medvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeid med barn under 3 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IKT i arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst og kultur i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse, økonomi og administrasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre behov eller tilføyelser kan du angi her:

---

7. Vurder ut fra din posisjon som eier behov for kompetanseutvikling hos førskolelærere, assistenter og barne- og ungdomsarbeidere på følgende områder:

	1 - Svært lite behov	2 - Lite behov	3 - Middels behov	4 - Stort behov	5 - Svært stort behov	Vet ikke
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns språkutvikling og språkstimulering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns motoriske utvikling og helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språklig og kulturelt mangfold	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns medvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeid med barn under 3 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IKT i arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst og kultur i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagogisk ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Er det noen grupper av ansatte som du mener har et stort behov for kompetanseutvikling på et eller flere område kan du angi det her:

Hovedtema 2: Organisering av kompetanseutvikling

8. Dersom det gjennomføres kompetanseutviklingstiltak som STYRERE skal delta i, hva vil være foretrukket?

	1 - Svært uenig	2 - Uenig	3 - Både og	4 - Enig	5 - Svært enig	Vet ikke
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heldagskurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internettbaserte tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du andre kommentarer til organisering av kurs og utdanning til styrer?

---

9. Dersom det gjennomføres kompetanseutviklingstiltak for andre ansatte i barnehagen, hva vil være foretrukket?

	1 - Svært uenig	2 - Uenig	3 - Både og	4 - Enig	5 - Svært enig	Vet ikke
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heldagskurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lærings- og utviklingsarbeid over lengre tid med flere samlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internettbaserte tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du andre kommentarer til organisering av kurs og utdanning til andre ansatte?

Hovedtema 3: Hindringer for deltagelse i kompetanseutvikling

10. Hva hindrer deg som barnehageeier i å satse mer på kompetanseutvikling i barnehagen?

	1 - Svært uenig	2 - Uenig	3 - Både og	4 - Enig	5 - Svært enig	Vet ikke
Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De økonomiske rammene gir ikke rom for å satse på kompetansetiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetansetiltak er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Motivasjon for å delta kan være lav	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Styrerne har vanskelig for å prioritere dette i forhold til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hovedtema 4: Førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

11. Hvor godt egnet mener du dagens førskolelærerutdanning er på følgende områder?

	Lite egnet	Noe egnet	Svært egnet	Vet ikke
Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	☐	☐	☐	☐

Hovedtema 5: Om barne- og ungdomsarbeiderutdanningen

12. Svar på spørsmålene om barne- og ungdomsarbeiderene:

	I liten grad	I noen grad	I stor grad	Vet ikke
Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	☐	☐	☐	☐
Bli fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?	☐	☐	☐	☐
Får barne- og ungdomsarbeiderne bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen, sammenlignet med ufaglærte assistenter?	☐	☐	☐	☐
Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som egnet til arbeid i barnehagen?	☐	☐	☐	☐
Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til å arbeide i barnehagen?	☐	☐	☐	☐

13. Hvilke andre utdanninger enn førskolelærerutdanningen mener du kan gi relevant kompetanse for arbeid i barnehagen?

Kartleggings skjema for styrer av barnehagen

Er du mann eller kvinne: Mann Kvinne

Din alder: _____

Antall år i nåværende stilling _____

Hvor stor stillingsprosent har du i barnehagen? _____ %

Hovedtema 1: Faglige tema for kompetanseutvikling

Hvor stort behov har du som styrer i barnehagen for kompetanseutvikling på disse områdene?

	1 Svært lite behov	2 Lite behov	3 Middels behov	4 Stort behov	5 Svært stort behov	Vet ikke
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns språkutvikling og språkstimulering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns motoriske utvikling og helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språklig og kulturelt mangfold	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns medvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeid med barn under 3 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IKT i arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst og kultur i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse, økonomi og administrasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre områder du føler stort behov for kan du angi her:

Hvor stort behov har barnehagen for at de ulike ansattegruppene hever kompetansen sin på følgende områder:

Gi et svar for hver gruppe av ansatte på alle forholdene.

Bruk skalaen fra 1 til 5 og fyll inn tallene i på linjene:

1= svært lite behov, 2= lite behov, 3= middels behov, 4= stort behov, 5= svært stort behov

La feltet stå blankt dersom du ønsker å svare 'Vet ikke'.

* Med barne- og ungdomsarbeidere mener vi de som har fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag

	Pedagogisk leder/førskolelærer	Barne- og ungdomsarbeidere*	Øvrige assistenter og andre ufaglærte
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	___	___	___
Barns læring	___	___	___
Barns språkutvikling og språkstimulering	___	___	___
Barns motoriske utvikling og helse	___	___	___
Barn med spesielle behov	___	___	___
Språklig og kulturelt mangfold	___	___	___
Barns medvirkning	___	___	___
Arbeid med barn under 3 år	___	___	___
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	___	___	___
Likestilling	___	___	___
Foreldresamarbeid	___	___	___
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	___	___	___
IKT i arbeidet i barnehagen	___	___	___
Kunst og kultur i barnehagen	___	___	___

Andre områder du mener de ansatte har behov for kompetanseutvikling kan du angi her:

Hovedtema 2: Organisering av kompetansetiltak

Dersom jeg skal delta på kompetansehevingstiltak, foretrekker jeg:

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Korte og konsentrerte kurs (1 – 4 timer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heldagskurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opplæring som finner sted i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internettbaserte tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre type organisering som du foretrekker kan du angi her:

Dersom det gjennomføres kompetansehevingstiltak for ulike ansattegrupper i barnehagen, hva vil være foretrukket?

Gi et svar for hver gruppe av ansatte på alle forholdene.

Bruk skalaen fra 1 til 5 og fyll inn tallene i på linjene:

1= Svært uenig, 2= uenig, 3= både og, 4= enig, 5= svært enig.

La feltet stå blankt dersom du ønsker å svare 'Vet ikke'.

	Pedagogisk leder/førskole-lærer	Barne- og ungdomsarbeidere	Øvrige assistenter og andre ufaglærte
Korte og konsentrerte kurs (1 – 4 timer)			
Heldagskurs			
Opplæring som finner sted i barnehagen			
Tiltak som gir studiepoeng på høgskole/universitet			
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger			
Tiltak som gir mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager			
Internettbaserte tiltak			
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen			

Andre type organisering som ansatte foretrekker kan du angi her:

Hovedtema 3: Hindringer for deltakelse i kompetanseutvikling

Hva hindrer deg som styrer i å delta i ulike former for kompetanseutvikling?

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig å skaffe vikarer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg finner ingen faglig relevante kurstilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke råd til å delta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltakene gir ikke høyere lønn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre forhold som oppleves som hinder kan du angi her:

Vurder hva som hindrer ulike grupper av ansatte i barnehagen i å delta på kompetansehevingstiltak.

Gi et svar for hver gruppe av ansatte på alle forholdene.

Bruk skalaen fra 1 til 5 og fyll inn tallene i på linjene:

1= Svært uenig, 2= uenig, 3= både og, 4= enig, 5= svært enig.

La feltet stå blankt dersom du ønsker å svare 'Vet ikke'.

	Pedagogisk leder/førskole-lærer	Barne- og ungdoms-arbeidere	Øvrige assistenter og andre ufaglærte
De er tilfreds med kompetansenivået sitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	___	___	___
De ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	___	___	___
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	___	___	___
Det er vanskelig å skaffe vikarer	___	___	___
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	___	___	___
Tiltakene som finnes er lite faglig relevante	___	___	___
De har ikke råd til å delta	___	___	___
Tiltakene gir ikke høyere lønn	___	___	___
Eieren satser ikke på kompetanseheving i barnehagen for denne gruppen	___	___	___
De har ikke tid til å delta i forhold til arbeidet i barnehagen.	___	___	___

Andre forhold som oppleves som hinder kan du angi her:

Hovedtema 4: Førskolelærerutdanningens relevans for barnehagen

Hvor egnet mener du dagens førskolelærerutdanning er på følgende områder:

	Lite egnet	Noe egnet	Svært egnet	Vet ikke
Gir god kompetanse om barns lek, læring og omsorg	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse å arbeide med pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐
Gir god kompetanse i å lede og veilede personalet i barnehagen	☐	☐	☐	☐

Hvilke betingelser har barne- og ungdomsarbeiderne i barnehagen?

	I liten grad	I noen grad	I stor grad	Vet ikke
Får barne- og ungdomsarbeiderne andre arbeidsoppgaver, sammenlignet med øvrige assistenter og andre ufaglærte?	☐	☐	☐	☐
Blir fagbrev innen barne- og ungdomsarbeiderfag vektlagt i ansettelse i barnehagen?	☐	☐	☐	☐
Får barne- og ungdomsarbeidere bedre lønns- og arbeidsbetingelser i barnehagen enn øvrige assistenter og andre ufaglærte?	☐	☐	☐	☐
Vurderer du barne- og ungdomsarbeiderutdanningen som relevant for arbeid i barnehagen?	☐	☐	☐	☐
Er det vanskelig å rekruttere barne- og ungdomsarbeidere til arbeid i barnehagen?	☐	☐	☐	☐

Hvilke andre utdanninger enn førskolelærerutdanningen mener du kan gi relevant kompetanse for arbeid i barnehagen?

Hva er din høyeste fullførte utdanning? (sett ett kryss)

Grunnskole	☐
Videregående skole <u>uten</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Videregående skole <u>med</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Bachelorgrad eller tilsvarende (3-4 år på høgskole/universitet)	☐
Mastergrad	☐

Takk for dine svar.

Skjemaet skal legges i medsendte konvolutt og konvolutten lukkes.
Styrer samler inn konvolutter fra ansatte, og sender inn alle svarene i vedlagt frankert svarkonvolutt.

Kartleggings skjema for pedagogisk leder og førskolelærer

Er du mann eller kvinne: Mann Kvinne

Din alder: _____

Antall år i nåværende stilling _____

Hvor stor stillingsprosent har du i barnehagen: _____ %

Hovedtema 1: Faglige tema for kompetanseutvikling

Hvor stort behov har du for kompetanseutvikling innen de oppgitte områdene?

	1 Svært lite behov	2 Lite behov	3 Middels behov	4 Stort behov	5 Svært stort behov	Vet ikke
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns språkutvikling og språkstimulering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns motoriske utvikling og helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språklig og kulturelt mangfold						
Barns medvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeid med barn under 3 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IKT i arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst og kultur i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse og veiledning av personalet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre områder du føler stort behov for kan du angi her:

Hovedtema 2: Organisering av kompetansetiltak

Dersom jeg skal delta på kompetanseutviklingstiltak, foretrekker jeg:

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Korte og konsentrerte kurs (1 – 4 timer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heldagskurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opplæring som finner sted i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internettbaserte tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre typer organisering av kompetanseutviklingstiltak som du foretrekker kan du angi her:

Hovedtema 3: Hindringer for deltagelse i kompetanseutvikling

Hva hindrer deg i å delta i ulike former for kompetanseutvikling?

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig å skaffe vikarer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke råd til å delta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltakene gir ikke høyere lønn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre forhold som oppleves som hinder kan du angi her:

Hva er din høyeste **fullførte** utdanning? (sett ett kryss)

Grunnskole	☐
Videregående skole <u>uten</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Videregående skole <u>med</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Bachelorgrad eller tilsvarende (3-4 år på høgskole/universitet)	☐
Mastergrad	☐

Takk for dine svar!

**Skjemaet skal legges i medsendte konvolutt og konvolutt lukkes.
Konvolutt leveres så til styrer som sender svarene samlet for alle i barnehagen.**

Kartleggingskjema for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere

Er du mann eller kvinne: Mann Kvinne

Din alder: _____

Antall år i nåværende stilling _____

Hvor stor stillingsprosent har du i barnehagen? _____ %

Hovedtema 1: Faglige tema for kompetanseutvikling

Hvor stort behov har du for kompetanseutvikling innen de oppgitte områdene?

	1	2	3	4	5	
	Svært lite behov	Lite behov	Middels behov	Stort behov	Svært stort behov	Vet ikke
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns læring	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns språkutvikling og språkstimulering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns motoriske utvikling og helse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barn med spesielle behov	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Språklig og kulturelt mangfold	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barns medvirkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeid med barn under 3 år	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Foreldresamarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen (kommunen, grunnskole, helsestasjon, PPT, barnevern mm.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
IKT i arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunst og kultur i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre områder du føler stort behov for kan du angi her:

Hovedtema 2: Organisering av kompetansetiltak

Dersom jeg skal delta på kompetansehevingstiltak, foretrekker jeg:

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Korte og konsentrerte kurs (1 – 4 timer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heldagskurs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opplæring som finner sted i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internettbaserte tiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre type organisering som du foretrekker kan du angi her:

Hovedtema 3: Hindringer for deltagelse i kompetanseutvikling

Hva hindrer deg i å delta i ulike former for kompetanseutvikling?

	1	2	3	4	5	
	Svært uenig	Uenig	Både og	Enig	Svært enig	Vet ikke
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig å skaffe vikarer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke råd til å delta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tiltakene gir ikke høyere lønn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Andre forhold som oppleves som hinder kan du angi her:

Hovedtema 4: Planer om førskolelærerutdanning

Hvor sannsynlig er det at du i løpet av de første 5 årene vil starte på en førskolelærerutdanning:

	Svært sannsynlig	Noe sannsynlig	Lite sannsynlig	Vet ikke
På heltid	☐	☐	☐	☐
På deltid	☐	☐	☐	☐

Hva er din høyeste fullførte utdanning? (sett ett kryss)

Grunnskole	☐
Videregående skole <u>uten</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Videregående skole <u>med</u> studiekompetanse for høyere utdanning	☐
Bachelorgrad eller tilsvarende (3-4 år på høgskole/universitet)	☐
Mastergrad	☐

Hva ville vært et godt virkemiddel for å få deg til å ta en førskolelærerutdanning?

Har du fagbrev som barne- og ungdomsarbeider?

Ja

Nei

Dersom det hadde eksistert en 2-årig spesialisering på fagskolenivå innen arbeid i barnehagen, i hvilken grad ville det ha vært aktuelt for deg å ta en slik utdanning?

I stor grad

I noen grad

I liten grad

Vet ikke

Dersom du ikke har fagbrev som barne- og ungdomsarbeider, hva ville vært et godt virkemiddel for å få deg til å ta en slik utdanning?

Takk for dine svar.

Skjemaet skal legges i medsendte konvolutt og konvolutten lukkes.
Konvolutten leveres så til styrer som sender svarene samlet for alle i barnehagen.

Vedlegg 3:

Analyser av forskjellene mellom kommunale og private barnehager

og

tabeller som viser forskjeller i vurderinger av ansattes kompetansehevingsbehov

Innhold	side
1. Analyser av forskjellene mellom kommunale og private barnehager	191
Faglige tema	191
Organisering	194
Barrierer/hindringer	196
2. Tabeller som viser forskjeller i vurderinger av ansattes kompetansehevingsbehov.	198
Faglige tema	199
Barrierer/hindringer	210

Tabell:	side
1.1:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer behov for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 191
1.2:	Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, tema for utdanning for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 192
1.3:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer behov for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 192
1.4:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private assistenter (både med og uten barne- og ungdomsfagutdanning) når de vurderer behov for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 192
1.5:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer behov for kompetanseutvikling hos styrerne i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 193
1.6:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer behov for kompetanseutvikling hos øvrige ansatte (pedagogisk leder/førskolelærere og assistenter med og uten barne- og ungdomsarbeiderutdanning) i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 193
1.7:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak hos øvrige ansatte i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 194
1.8:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak hos styrerne i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 194
1.9:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer foretrukket organisering av kompetanse. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 194
1.10:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer foretrukket organisering av EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 195
1.11:	Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, organisering av kompetansehevingstiltak for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 195
1.12:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer betydningen av hindringer for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 196
1.13:	Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, barrierer mot kompetanseutvikling for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen. 196
1.14:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer betydningen av hindringer

	for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.	196
1.15:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private assistenter med og uten barne- og ungdomsfagarbeiderutdanning når de vurderer betydningen av hindringer for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.	197
1.16:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eierrepresentanter når de vurderer hva som hindrer dem i å satse på kompetanseutvikling i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.	197
2.2:	Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppes vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	199
2.3:	Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos barne- og ungdomsarbeidere, og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	200
2.4:	Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppes vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	201
2.5:	Forholdet mellom eiernes vurdering av kompetansebehov hos styrerne, og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	202
2.6:	Forholdet mellom eiernes vurdering av kompetansebehov hos øvrige ansatte (pedagogisk leder, assistenter med og uten b/u-fagbrev) og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	203
2.7:	Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer behov for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.	204
2.8:	Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, tema for utdanning for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.	204
2-10:	Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	205
2-11:	Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos barne- og ungdomsfagarbeidere, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 =	

	svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	206
2-12:	Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos øvrige assistenter, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	207
2-13:	Forholdet mellom hvilken organisering av kompetansehevingstiltak eierne foretrekker for styrerne, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	208
2-14:	Forholdet mellom hvilken organisering av kompetansehevingstiltak eierne foretrekker for øvrige ansatte, og de ansattes egne preferanser. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	209
2-15:	Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklingstiltak hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	210
2-16:	Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklingstiltak hos barne- og ungdomsarbeidere, og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	211
2-17:	Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklingstiltak hos assistenter uten barne- og ungdomsfagarbeiderutdanning og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).	212

1. ANALYSER AV FORSKJELLENE MELLOM KOMMUNALE OG PRIVATE BARNEHAGER

Her presenterer vi de faglige temaene, organiseringsformene og barrierene mot kompetanseutvikling der det er statistisk signifikante forskjeller mellom respondenter i kommunale og private barnehager.

Det er brukt t-tester for uavhengige utvalg for å analysere forskjellene, og det er i tillegg tatt utgangspunkt i at forskjeller må være minst $|0,50|$ skalatrinn for å være av substansiell betydning (teoretisk signifikans).

I tabellene presenteres størrelsen og fortegnet til differansen (private – kommunale), og i tillegg brukes det fargekoder for å vise forskjeller som vi i tillegg mener er store nok til å ha substansiell betydning. Tabellene presenteres for hver enkelt ansattgruppe samt eier, og for styrer er også deres vurdering av andre grupper analysert. Tabellene er rangert synkende etter differansens absoluttverdi. Fargekodene som brukes er følgende:

Fargekodens betydning	Differanse/fargekode
Aktører i kommunale barnehager skårer dette klart høyere enn private.	$\leq -0,50$
Aktører i kommunale barnehager skårer dette høyere enn private. Forskjellen er statistisk signifikant, men liten.	$-0,50-0,00$
Aktører i private barnehager skårer dette høyere enn kommunale. Forskjellen er statistisk signifikant, men liten.	$0,00-0,50$
Aktører i private barnehager skårer dette klart høyere enn kommunale. Forskjellen er statistisk signifikant og stor nok til å være av substansiell betydning.	$\geq 0,50$

Faglige tema

Tabell 1.1: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer behov for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Kommunale	-0,27
IKT i barnehagen	Kommunale	-0,17
Barns språkutvikling	Private	0,14
Språklig og kulturelt mangfold	Kommunale	-0,13
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	Private	0,13
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	-0,12

Tabell 1.2: Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, tema for utdanning for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	For hvilken gruppe?	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Alle grupper	Kommunale	-0,34 - -0,45
IKT i arbeidet i barnehagen	Alle grupper	Kommunale	-0,35 - -0,43
Kunst og kultur i barnehagen	Pedagogisk leder og assistenter	Kommunale	-0,18 - -0,26
Arbeid med barn under 3 år	Assistenten	Kommunale	-0,25
Foreldresamarbeid	Alle grupper	Kommunale	-0,15 - -0,240
Barns medvirkning	Alle grupper	Kommunale	-0,17 - -0,23
Språklig og kulturelt mangfold	Alle grupper	Kommunale	-0,18 - -0,22
Barns læring	Assistenten	Kommunale	-0,21
Omsorg, lek og barns sosiale utvikling	Assistenten	Kommunale	-0,19
Barns motoriske utvikling	Assistenten	Kommunale	-0,18
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Pedagogisk leder/førskolelærer	Kommunale	-0,17
Barns språkutvikling	Assistenten	Kommunale	-0,15

Tabell 1.3: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer behov for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	Private	0,33
IKT i arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,22
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	-0,18

Tabell 1.4: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private assistenter (både med og uten barne- og ungdomsfagutdanning) når de vurderer behov for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
IKT i arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,24
Likestilling	Kommunale	-0,16

Tabell 1.5: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer behov for kompetanseutvikling hos styrerne i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Kommunale	-0,66
Språklig og kulturelt mangfold	Kommunale	-0,52
Barns medvirkning	Kommunale	-0,52
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Kommunale	-0,48
Arbeid med barn under 3 år	Kommunale	-0,46
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	-0,42
Barns læring	Kommunale	-0,41
IKT i arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,35
Foreldresamarbeid	Kommunale	-0,32
Ledelse, økonomi og administrasjon	Kommunale	-0,27
Barns språkutvikling	Kommunale	-0,26
Barn med spesielle behov	Kommunale	-0,26

Tabell 1.6: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer behov for kompetanseutvikling hos øvrige ansatte (pedagogisk leder/førskolelærere og assistenter med og uten barne- og ungdomsarbeiderutdanning) i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Kommunale	-0,84
Arbeid med barn under 3 år	Kommunale	-0,79
Pedagogisk ledelse	Kommunale	-0,68
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Kommunale	-0,65
Barns medvirkning	Kommunale	-0,63
IKT i arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,63
Barns læring	Kommunale	-0,61
Språklig og kulturelt mangfold	Kommunale	-0,59
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	-0,55
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	Kommunale	-0,46
Barn med spesielle behov	Kommunale	-0,44
Foreldresamarbeid	Kommunale	-0,40
Barns språkutvikling	Kommunale	-0,37
Barns motoriske utvikling og helse	Kommunale	-0,24
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	Kommunale	-0,21

Organisering

Tabell 1.7: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak hos øvrige ansatte i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Kommunale	-0,81
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Private	0,34
Tiltaket må gi studiepoeng på universitet/høgskole	Kommunale	-0,28
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,27

Tabell 1.8: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eiers representant når de vurderer foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak hos styrerne i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Kommunale	-0,80
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Private	0,62
Tiltaket må gi studiepoeng på universitet/høgskole	Kommunale	-0,52
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,26

Tabell 1.9: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer foretrukket organisering av kompetanse. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Tiltak som gir mulighet til å treffe kolleger i andre barnehager	Kommunalt	-0,23

Tabell 1.10: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer foretrukket organisering av EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak:	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over tid med flere samlinger	Kommunale	- 0,39
Tiltaket må gi studiepoeng på universitet/høgskole	Kommunale	-0,28
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	Private	0,23
Opplæring som finner sted i barnehagen	Kommunale	-0,15
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,14
Heldagskurs	Private	0,13

Tabell 1.11: Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, organisering av kompetansehevingstiltak for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Foretrukket organisering av kompetansehevingstiltak:	For hvilken gruppe?	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	Alle grupper	Kommunale	-0,29 - -0,38
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	Alle grupper	Kommunale	-0,17 - -0,24
Korte og konsentrerte kurs	Pedagogisk leder og assistenter	Private	0,16-0,25
Tiltaket må gi studiepoeng på universitet/høgskole	Pedagogisk leder	Kommunale	-0,22
Internettbaserte tiltak	Assistenten	Private	0,20
Opplæring som finner sted i barnehagen	Pedagogisk leder og assistenter	Kommunale	-0,14- -0,19

Barrierer/hindringer

Tabell 1.12: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer betydningen av hindringer for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Barrierer mot kompetanseheving:	Mest enige:	Forskjell i gjennomsnitt
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	Kommunale	-0,27
Jeg har ikke råd til å delta	Private	0,27
Tiltakene gir ikke høyere lønn	Kommunale	-0,26
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjonen	Private	0,25
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	Kommunale	-0,19
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	Private	0,19
Det er vanskelig å skaffe vikarer	Private	0,18

Tabell 1.13: Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, barrierer mot kompetanseutvikling for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen

Barrierer mot kompetanseheving:	For hvilken gruppe?	Mest enige:	Forskjell i gjennomsnitt
Eieren satser ikke på kompetanseheving for denne gruppen	Alle grupper	Kommunale	-0,29- -0,52
Tiltakene gir ikke høyere lønn	Alle grupper	Kommunale	-0,39- -0,43
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	Alle grupper	Kommunale	-0,25- -0,31
Det er vanskelig å skaffe vikarer	Pedagogisk leder	Kommunale	-0,18

Tabell 1.14: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private pedagogiske ledere/førskolelærere når de vurderer betydningen av hindringer for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Barrierer mot kompetanseheving:	Mest enige:	Forskjell i gjennomsnitt
Det er vanskelig på grunn av trange kursbudsjett i barnehagen	Kommunale	-0,68
Tiltakene gir ikke høyere lønn	Kommunale	-0,45
Jeg har ikke råd til å delta	Kommunale	-0,43
Det er vanskelig å skaffe vikarer	Kommunale	-0,32
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	Kommunale	-0,30
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning		-0,20

Tabell 1.15: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private assistenter med og uten barne- og ungdomsfagarbeiderutdanning når de vurderer betydningen av hindringer for egen kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Barrierer mot kompetanseheving:	Mest enige:	Forskjell i gjennomsnitt
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjonen	Kommunale	- 0,71
Tiltakene gir ikke høyere lønn	Kommunale	-0,51
Det er vanskelig å skaffe vikarer	Kommunale	-0,41
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	Kommunale	-0,34
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	Kommunale	-0,24
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	Kommunale	-0,27

Tabell 1.16: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehageeiere/eierrepresentanter når de vurderer hva som hindrer dem i å satse på kompetanseutvikling i barnehagen. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Barrierer mot kompetanseheving:	Mest enige:	Forskjell i gjennomsnitt
Tilbud av kurs og utdanning i sektoren passer dårlig til de behovene vi har	Private	0,64
Jeg opplever at vi allerede har god kompetanse blant våre ansatte	Private	0,45
Kompetansetiltak er kostbart i forhold til hva vi får igjen for det	Private	0,32

2. TABELLER SOM VISER FORSKJELLER I VURDERINGER AV ANSATTES KOMPETANSEHEVINGSBEHOV.

Her presenteres analysene som er gjort av forskjeller mellom eier og styrers vurdering av barnehagens behov for ulike ansattgrupper, og de egenvurderingene som ansatte selv gjør.

Vi har testet for statistisk signifikans ved å legge konfidensintervall med 95 prosent sikkerhetsnivå rundt gjennomsnittsverdiene for begge gruppene. Der disse konfidensintervallene overlapper hverandre, er ikke forskjellen statistisk signifikant ($p > .05$).

I tabellene er forskjeller som ikke er statistisk signifikante uten farge, mens følgende fargekoder er benyttet for signifikante forskjeller:

Fargekodens betydning	Differanse/fargekode
Ansattgruppen selv skårer dette LAVERE enn styrer/eier.	$\leq -0,50$
Mørk grønn farge for forskjeller store nok til å ha substansiell betydning.	$-0,50-0,00$
Ansattgruppen selv skårer dette HØYERE enn styrer/eier.	$0,00-0,50$
Mørk oransje farge for forskjeller store nok til å ha substansiell betydning.	$\geq 0,50$

Faglige tema

Tabell 2.1: Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppes vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av førskolelærernes behov (gj.snitt)	Førskolelærernes vurdering av eget behov (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (ped-leder minus styrer)
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,69 (2,62-2,76)	2,70 (2,62-2,78)	Nei	
Barns læring	2,69 (2,63-2,76)	2,91 (2,83-2,98)	Ja	0,22
Barns språkutvikling	2,97 (2,90-3,03)	3,19 (3,10-3,27)	Ja	0,22
Barns motoriske utvikling og helse	2,72 (2,66-2,78)	2,80 (2,72-2,88)	Nei	
Barn med spesielle behov	3,56 (3,50-3,62)	3,67 (3,58- 3,77)	Nei	
Språklig og kulturelt mangfold	3,28 (3,21-3,34)	-	-	
Barns medvirkning	3,08 (3,01-3,14)	2,75 (2,66 – 2,83)	Ja	-0,33
Arbeid med barn under 3 år	3,03 (2,97 – 3,10)	2,81 (2,71-2,92)	Ja	-0,22
Planlegging og dokumentasjon	3,48 (3,41-3,55)	2,95 (2,86-3,03)	Ja	-0,53
Likestilling	3,07 (3,00-3,14)	2,53 (2, 44-2,62)	Ja	-0,54
Foreldresamarbeid	2,98 (2,92-3,05)	2,77 (2,69-2,85)	Ja	-0,21
Samarbeid med andre instanser	3,25 (3,19-3,32)	3,36 (3,27-3,45)	Nei	
IKT i arbeidet	3,57 (3,50-3,63)	3,32 (3,22-3,41)	Ja	-0,25
Kunst og kultur	3,05 (2,99-3,11)	2,96 (2,84-3,04)	Nei	

Tabell 2.2: Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos barne- og ungdomsarbeidere, og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av barne- og ungdomsarbeidernes behov (gj.snitt)	Barne- og ungdomsarbeidernes vurdering av eget behov (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (b/u-arbeider minus styrer)
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	3,35 (3,29-3,42)	2,95 (2,83-3,06)	Ja	-0,40
Barns læring	3,60 (3,53-3,66)	3,10 (3,00-3,21)	Ja	-0,50
Barns språkutvikling	3,62 (3,56-3,69)	3,35 (3,24-3,46)	Ja	-0,27
Barns motoriske utvikling og helse	3,25 (3,19-3,31)	3,04 (2,92-3,16)	Ja	-0,21
Barn med spesielle behov	3,84 (3,78-3,91)	3,70 (3,58-3,83)	Nei	
Språklig og kulturelt mangfold	3,67 (3,60-3,74)	3,33 (3,21-3,45)	Ja	-0,34
Barns medvirkning	3,56 (3,49-3,64)	3,08 (2,96-3,20)	Ja	-0,48
Arbeid med barn under 3 år	3,50 (3,43-3,57)	2,83 (2,69-2,97)	Ja	-0,67
Planlegging og dokumentasjon	3,71 (3,64-3,78)	3,17 (3,04-3,30)	Ja	-0,54
Likestilling	3,29 (3,21-3,37)	2,67 (2,53-2,80)	Ja	-0,62
Foreldre-samarbeid	3,27 (3,20-3,34)	2,86 (2,72-2,89)	Ja	-0,41
Samarbeid med andre instanser	3,08 (3,00-3,15)	3,30 (3,17-3,44)	Ja	-0,22
IKT i arbeidet	3,81 (3,74-3,88)	3,52 (3,38-3,56)	Ja	-0,29
Kunst og kultur	3,33 (3,26-3,40)	3,17 (3,05-3,28)	Nei	

Tabell 2.3: Forholdet mellom styrernes vurdering av kompetansebehov hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppes vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av assistentenes behov (gj.snitt)	Assistentenes vurdering av eget behov (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (assistenter minus styrere)
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	3,75 (3,69-3,81)	2,92 (2,84-2,99)	Ja	-0,83
Barns læring	3,92 (3,86-3,97)	3,14 (3,08-3,20)	Ja	-0,78
Barns språkutvikling	3,92 (3,87-3,98)	3,39 (3,33-3,46)	Ja	-0,53
Barns motoriske utvikling og helse	3,52 (3,46-3,58)	3,09 (3,02-3,16)	Ja	-0,43
Barn med spesielle behov	4,01 (3,95-4,06)	3,68 (3,60-3,76)	Ja	-0,33
Språklig og kulturelt mangfold	3,75 (3,68-3,81)	3,29 (3,21-3,37)	Ja	-0,46
Barns medvirkning	3,71 (3,64-3,77)	2,93 (2,86-3,01)	Ja	-0,78
Arbeid med barn under 3 år	3,63 (3,57-3,70)	2,88 (2,79-2,97)	Ja	-0,75
Planlegging og dokumentasjon	3,82 (3,76-3,88)	3,21 (3,13-3,29)	Ja	-0,61
Likestilling	3,27 (3,20-3,35)	2,62 (2,53-2,71)	Ja	-0,65
Foreldresamarbeid	3,36 (3,30-3,43)	2,86 (2,78-2,94)	Ja	-0,50
Samarbeid med andre instanser	3,11 (3,04-3,19)	3,13 (3,04-3,23)	Nei	
IKT i arbeidet	3,88 (3,82-3,95)	3,19 (3,09-3,28)	Ja	-0,69
Kunst og kultur	3,37 (3,31-3,43)	3,09 (3,01-3,17)	Ja	-0,28

Tabell 2.4: Forholdet mellom eiernes vurdering av kompetansebehov hos styrerne, og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Eiernes vurdering av behov hos styrerne (gj.snitt).	Styrernes vurdering av eget behov (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (styrer minus eier)
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	2,60 (2,50-2,69)	2,73 (2,68, 2,79)	Nei	
Barns læring	2,94 (2,83, 3,04)	2,94 (2,89, 3,00)	Nei	
Barns språkutvikling	2,98 (2,88-3,08)	3,04 (2,98, 3,10)	Nei	
Barns motoriske utvikling og helse	2,76 (2,67-2,85)	2,77 (2,71-2,82)	Nei	
Barn med spesielle behov	3,33 (3,23-3,43)	3,52 (3,46-3,58)	Ja	0,19
Språklig og kulturelt mangfold	3,29 (3,18-3,39)	3,32 (3,26-3,38)	Nei	
Barns medvirkning	2,98 (2,88-3,09)	3,03 (2,97-3,03)	Nei	
Arbeid med barn under 3 år	3,04 (2,93, 3,16)	3,00 (2,94-3,07)	Nei	
Planlegging og dokumentasjon	3,51 (3,40-3,63)	3,44 (3,38-3,50)	Nei	
Likestilling	3,10 (2,98-3,22)	2,97 (2,91-3,03)	Nei	
Foreldresamarbeid	2,94 (2,83-3,05)	2,88 (2,82-2,94)	Nei	
Samarbeid med andre instanser	3,13 (3,02-3,24)	3,09 (3,03-3,15)	Nei	
IKT i arbeidet	3,51 (3,40-3,62)	3,47 (3,41-3,54)	Nei	
Kunst og kultur	2,94 (2,84-3,04)	2,97 (2,92-3,03)	Nei	
Ledelse, økonomi og administrasjon	3,76 (3,65-3,88)	3,55 (3,48-3,62)	Ja	-0,21

Tabell 2.5: Forholdet mellom eiernes vurdering av kompetansebehov hos øvrige ansatte (pedagogisk leder, assistenter med og uten b/u-fagbrev) og denne gruppens vurdering av eget utdanningsbehov. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært lite behov) til 5 (svært stort behov). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Eiernes vurdering av behov hos øvrige ansatte (gj.snitt).	Øvrige ansattes vurdering av eget behov (gj.snitt)	Signifikant forskjell ($p < .05$)	Differanse (ansatte minus eier)
Omsorg, lek og barns sosiale kompetanse	3,14 (3,04-3,23)	2,85 (2,80-2,90)	Ja	-0,29
Barns læring	3,50 (3,40-3,61)	3,05 (3,01-3,10)	Ja	-0,45
Barns språkutvikling	3,50 (3,40-3,60)	3,31 (3,26-3,36)	Ja	-0,19
Barns motoriske utvikling og helse	3,19 (3,09-3,29)	2,98 (2,93-3,03)	Ja	-0,21
Barn med spesielle behov	3,68 (3,58-3,77)	3,68 (3,63-3,73)	Nei	
Språklig og kulturelt mangfold	3,59 (3,49-3,69)	3,30 (3,23-3,37)	Ja	-0,29
Barns medvirkning	3,40 (3,29-3,51)	2,90 (2,85-2,95)	Ja	-0,50
Arbeid med barn under 3 år	3,40 (3,29-3,52)	2,85 (2,78-2,91)	Ja	-0,55
Planlegging og dokumentasjon	3,72 (3,62-3,83)	3,11 (3,06-3,17)	Ja	-0,61
Likestilling	3,23 (3,12-3,35)	2,60 (2,54-2,66)	Ja	-0,63
Foreldresamarbeid	3,27 (3,17-3,37)	2,83 (2,78-2,88)	Ja	-0,44
Samarbeid med andre instanser	3,35 (3,25-3,45)	3,24 (3,18-3,30)	Nei	
IKT i arbeidet	3,69 (3,58-3,80)	3,30 (3,24-3,36)	Ja	-0,39
Kunst og kultur	3,19 (3,09, 3,28)	3,06 (3,01-3,12)	Nei	

Tabell 2.6: Oversikt over signifikante forskjeller ($p < .05$) mellom kommunale og private barnehagestyrere når de vurderer behov for EGEN kompetanseutvikling. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Kommunale	-0,27
IKT i barnehagen	Kommunale	-0,17
Barns språkutvikling	Private	0,14
Språklig og kulturelt mangfold	Kommunale	-0,13
Samarbeid med instanser utenfor barnehagen	Private	0,13
Kunst og kultur i barnehagen	Kommunale	-0,12

Tabell 2.7: Oversikt over signifikante ($p < .05$) forskjeller mellom kommunale og private barnehager, styrer, tema for utdanning for ulike ansattgrupper. Rangert etter største absoluttverdi for differansen.

Tema for kompetanseheving:	For hvilken gruppe?	Rankes høyest av	Forskjell i gjennomsnitt
Likestilling	Alle grupper	Kommunale	-0,34 - -0,45
IKT i arbeidet i barnehagen	Alle grupper	Kommunale	-0,35 - - 0,43
Kunst og kultur i barnehagen	Pedagogisk leder og assistenter	Kommunale	-0,18 - -0,26
Arbeid med barn under 3 år	Assistenten	Kommunale	-0,25
Foreldresamarbeid	Alle grupper	Kommunale	-0,15 - -0,240
Barns medvirkning	Alle grupper	Kommunale	-0,17 - -0,23
Språklig og kulturelt mangfold	Alle grupper	Kommunale	-0,18 - -0,22
Barns læring	Assistenten	Kommunale	-0,21
Omsorg, lek og barns sosiale utvikling	Assistenten	Kommunale	-0,19
Barns motoriske utvikling	Assistenten	Kommunale	-0,18
Planlegging, vurdering og dokumentasjon	Pedagogisk leder/førskolelærer	Kommunale	-0,17
Barns språkutvikling	Assistenten	Kommunale	-0,15

Organisering

Tabell 2.8: Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av organisering for pedagogisk leders (gj.snitt)	Pedagogisk leders vurdering av organisering (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (pedagogiske ledere minus styrere)
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,45 (3,38-3,52)	3,43 (3,33-3,54)	Nei	
Heldagskurs	3,78 (3,72-3,85)	3,94 (3,85-4,04)	Nei	
Opplæring som finner sted i barnehagen	3,85 (3,79-3,92)	3,44 (3,34-3,53)	Ja	-0,41
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/universitet	2,99 (2,91-3,07)	3,77 (3,66-3,88)	Ja	0,78
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,78 (3,72-3,85)	3,71 (3,61-3,82)	Nei	
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	3,99 (3,94-4,05)	3,94 (3,85-4,03)	Nei	
Internettbaserte tiltak	2,77 (2,70-2,84)	2,63 (2,54-2,73)	Nei	
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,16 (4,10-4,21)	3,86 (3,78-3,95)	Ja	-0,30

Tabell 2.9: Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos barne- og ungdomsfagarbeidere, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av organisering for barne- og ungdomsarbeider (gj.snitt)	Barne- og ungdomsarbeiders vurdering av organisering (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (barne- og ungdomsarbeider minus styrere)
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,61 (3,53-3,69)	2,93 (2,53-3,33)	Ja	-0,68
Heldagskurs	3,60 (3,53-3,67)	3,71 (3,46-3,95)	Nei	
Opplæring som finner sted i barnehagen	4,03 (3,96-4,10)	3,15 (2,81-3,50)	Ja	-0,88
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/ universitet	2,24 (2,17-2,32)	2,97 (2,68-3,25)	Ja	0,73
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,55 (3,47-3,63)	3,21 (2,99-3,43)	Ja	-0,34
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	3,92 (3,86-3,99)	3,85 (3,73-3,97)	Nei	
Internettbaserte tiltak	2,50 (2,42-2,57)	2,68 (2,49-2,88)	Nei	
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,28 (4,22-4,34)	3,82 (3,70-3,94)	Ja	-0,46

Tabell 2.10: Forholdet mellom styrernes vurdering av organisering av kompetanseutviklingstiltak hos øvrige assistenter, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av organisering for øvrige assistenter (gj.snitt)	Øvrige assistenters vurdering av organisering (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (assistenter minus styrere)
Korte og konsentrerte kurs (1-4 timer)	3,70 (3,63-3,77)	2,92 (2,66-3,17)	Ja	-0,78
Heldagskurs	3,58 (3,51-3,64)	3,68 (3,57-3,79)	Nei	
Opplæring som finner sted i barnehagen	4,01 (3,94-4,07)	2,83 (2,57-3,10)	Ja	-1,18
Tiltak som gir meg studiepoeng på høyskole/universitet	2,18 (2,11-2,25)	2,76 (2,54-2,97)	Ja	0,58
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,49 (3,42-3,57)	3,27 (3,16-3,38)	Ja	-0,22
Tiltak som gir meg mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	3,91 (3,85-3,96)	3,68 (3,59-3,76)	Ja	-0,23
Internettbaserte tiltak	2,40 (2,33-2,47)	2,76 (2,62-2,89)	Ja	0,36
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,25 (4,20-4,31)	3,92 (3,86-3,99)	Ja	-0,33

Tabell 2.11: Forholdet mellom hvilken organisering av kompetansehevingstiltak eierne foretrekker for styrerne, og denne gruppens egne preferanser. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Eiernes preferanser for organisering av kurs for styrerne (gj.snitt).	Styrernes egne preferanser (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (styrer minus eier)
Korte og konsentrerte kurs	3,03 (2,89-3,16)	3,40 (3,33-3,48)	Ja	0,37
Heldagskurs	3,72 (3,61-3,84)	3,81 (3,75-3,88)	Nei	
Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	3,30 (3,17-3,43)	2,89 (2,82-2,96)	Ja	-0,41
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,99 (3,88-4,11)	3,79 (3,72-3,86)	Ja	-0,20
Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	4,22 (4,13-4,31)	4,04 (3,98-4,09)	Ja	-0,18
Internettbaserte tiltak	3,18 (3,06-3,30)	2,82 (2,74-2,89)	Ja	-0,36
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,05 (3,95-4,15)	4,07 (4,01-4,13)	Nei	

Tabell 2.12: Forholdet mellom hvilken organisering av kompetansehevingstiltak eierne foretrekker for øvrige ansatte, og de ansattes egne preferanser. Vurderingsskalaen gikk fra 1 (svært uenig) til 5 (svært enig). Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Eiernes preferanser for organisering av kurs for øvrige ansatte (gj.snitt).	De ansattes egne preferanser (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (styrer minus eier)
Korte og konsentrerte kurs	3,41 (3,28-3,54)	3,55 (3,49-3,61)	Nei	
Heldagskurs	3,65 (3,54-3,76)	3,84 (3,78-3,89)	Ja	0,19
Tiltaket må gi studiepoeng på høyskole/universitet	2,84 (2,73-2,95)	3,37 (3,29-3,45)	Ja	0,53
Lærings- og utviklingsarbeid som varer over lengre tid med flere samlinger	3,72 (3,60-3,84)	3,46 (3,39-3,52)	Ja	-0,26
Tiltak som gir dem mulighet til å treffe kolleger fra andre barnehager	4,04 (3,95-4,13)	3,81 (3,76-3,86)	Ja	-0,23
Internettbaserte tiltak	3,01 (2,90-3,12)	2,75 (2,69 – 2,82)	Ja	-0,26
Veiledning i tilknytning til arbeidet i barnehagen	4,25 (4,16-4,34)	3,88 (3,83-3,93)	Ja	0,37

Barrierer/hindringer

Tabell 2.13: Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklingstiltak hos pedagogisk leder/førskolelærer, og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av barrierer for pedagogisk leders (gj.snitt)	Pedagogisk leders vurdering av barrierer (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (pedagogiske ledere minus styrere)
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,23 (2,17-2,29)	2,06 (1,97-2,15)	Ja	-0,17
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,03 (1,97-2,09)	1,96 (1,87-2,05)	Nei	
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,81 (2,74-2,88)	2,37 (2,26-2,48)	Ja	-0,44
Det er vanskelig å skaffe vikarer	3,29 (3,21-3,36)	3,14 (3,03-3,25)	Nei	
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,73 (3,65-3,80)	3,47 (3,35-3,60)	Ja	-0,26
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	2,07 (2,01-2,12)	2,15 (2,06-2,24)	Nei	
Jeg har ikke råd til å delta	2,95 (2,88-3,02)	2,64 (2,52-2,75)	Ja	-0,31
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,14 (3,06-3,22)	3,31 (3,18-3,44)	Nei	
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,16 (2,09-2,22)	2,26 (2,15-2,37)	Nei	
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	3,04 (2,98-3,11)	2,87 (2,76-2,98)	Nei	

Tabell 2.14: Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklingstiltak hos barne- og ungdomsarbeidere, og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av barrierer for barne- og ungdomsarbeidere (gj.snitt)	Barne- og ungdomsarbeidernes vurdering av barrierer (gj.snitt)	Signifikan t forskjell (p<.05)	Differanse (pedagogiske ledere minus styrere)
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,51 (2,43-2,58)	2,28 (2,10-2,46)	Nei	
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,21 (2,14-2,29)	2,08 (1,86-2,29)	Nei	
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,87 (2,80-2,94)	2,28 (2,09-2,47)	Ja	-0,59
Det er vanskelig å skaffe vikarer	3,19 (3,11-3,27)	3,00 (2,76-3,24)	Nei	
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,75 (3,67-3,83)	3,58 (3,36-3,80)	Nei	
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	2,13 (2,06-2,19)	2,29 (2,07-2,51)	Nei	
Jeg har ikke råd til å delta	3,03 (2,95-3,11)	2,76 (2,60-2,92)	Ja	-0,27
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,28 (3,19-3,37)	3,27 (3,04-3,50)	Nei	
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,32 (2,24-2,40)	2,43 (2,22-2,64)	Nei	
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	2,99 (2,91-3,06)	2,73 (2,59-2,87)	Ja	-0,26

Tabell 2.15: Forholdet mellom styrernes vurdering av barrierer mot kompetanseutviklings tiltak hos assistenter uten barne- og ungdomsfagarbeiderutdanning og denne gruppens egne vurderinger. Vurderingsskalaen går fra 1 = svært uenig til 5 = svært enig. Det er lagt til konfidensintervaller med 95 prosent sikkerhet rundt gjennomsnittsverdiene (i parentesene).

	Styrernes vurdering av barrierer for assistentene (gj.snitt)	Assistentenes vurdering av barrierer (gj.snitt)	Signifikant forskjell (p<.05)	Differanse (pedagogiske ledere minus styrere)
Jeg er tilfreds med kompetansenivået mitt i dag, og ønsker ikke å ta videre kurs eller utdanning	2,58 (2,51-2,64)	2,33 (2,24-2,43)	Ja	-0,25
Jeg ønsker ikke en videre karriere i barnehagesektoren	2,39 (2,31-2,46)	2,36 (2,24-2,47)	Nei	
Det er vanskelig på grunn av hjem- og familiesituasjon	2,84 (2,78-2,91)	2,15 (2,03-2,28)	Ja	-0,69
Det er vanskelig å skaffe vikarer	3,16 (3,09-3,24)	2,94 (2,82-3,05)	Ja	-0,22
Det er vanskelig på grunn av trange budsjett i barnehagen	3,73 (3,66-3,81)	3,32 (3,21-3,43)	Ja	-0,41
Jeg finner ingen faglig relevante tilbud	2,11 (2,06-2,16)	2,35 (2,23-2,48)	Ja	0,24
Jeg har ikke råd til å delta	3,05 (2,98-3,13)	2,59 (2,45-2,73)	Ja	-0,46
Tiltakene gir ikke høyere lønn	3,23 (3,15-3,31)	3,05 (2,90-3,20)	Nei	
Barnehageeieren satser ikke på kompetanseheving for meg	2,28 (2,21-2,35)	2,45 (2,34-2,56)	Nei	
Jeg føler ikke at jeg har tid til kompetanseheving i forhold til arbeidet i barnehagen	3,00 (2,93-3,07)	2,65 (2,53-2,77)	Ja	-0,35

Vedlegg 4

Bilag 1 Oppdragsgivers beskrivelse av Oppdraget

Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Steinkjer
2012

Kunnskapsdepartementet

Bilag 1 Oppdragsgivers beskrivelse av Oppdraget

Avtalen punkt 1.1 Avtalens omfang

Kvaliteten på barnehagetilbudet har stor betydning for barnets trivsel, utvikling og læring. En gjennomgang av eksisterende forskning fra OECD viser at personalets kompetanse er avgjørende for å sikre et kvalitativt godt tilbud. Den norske barnehagesektoren står overfor store utfordringer med hensyn til å sikre tilstrekkelig antall førskolelærere og andre ansatte med barne- eller barnehagefaglig kompetanse. Om lag halvparten av de ansatte i har ikke barne- eller barnehagefaglig utdanning, og det er behov for i overkant av 4000 førskolelærere for å tilfredsstille dagens pedagognorm.

Regjeringen har et mål om å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager og har de siste årene økt satsingen for å heve kompetansen til de ansatte i sektoren.

Kunnskapsdepartementet arbeider nå med å utvikle nye strategier og tiltak for å heve kompetansen i barnehagesektoren. Blant annet skal det utarbeides ny rammeplan for førskolelærerutdanning, og det skal legges til rette for etter- og videreutdanning for alle grupper ansatte i barnehagene. Det er barnehageeiers ansvar å sørge for nødvendig kompetanseutvikling for sine ansatte.

Oppdragets hovedformål er å gi et bedre kunnskapsgrunnlag for utformingen av etter- og videreutdanningstilbudet, gjennom å kartlegge sektorens behov for ulike former for kompetanseheving. Oppdraget skal også kartlegge sektorens vurdering av utvalgte utdanninger.

Kartleggingen skal resultere i representativ statistikk på nasjonalt nivå, som gir kunnskap om barnehagens kompetansebehov, sett fra et eierperspektiv og fra de ulike grupper av ansatte i barnehagen. Kartleggingen skal bidra med kunnskap om:

1. Barnehageeiers og styrers vurdering når det gjelder behov for etter- og videreutdanning hos de ansatte i barnehagene. Vurderinger knyttes opp til yrkeskategorier (styrer, pedagogisk leder, barne- og ungdomsarbeider og assistenter) Det skal rapporteres spesifikt på eier og styrer.
  - Ønsker om og behov for kompetanseutvikling etter tema og type, med utgangspunkt i barnehagens innhold og oppgaver, jf. rammeplanen, for eksempel:
    - Omsorg, lek, læring og danning
    - Barns medvirkning
    - Sosial kompetanse
    - Barns språkutvikling
    - Fagområdene i rammeplanen
    - Barn med spesielle behov
    - Motorisk utvikling og helse
    - Pedagogisk og administrativ ledelse
    - Planlegging, dokumentasjon og vurdering
  - Type: med dette menes eksempelvis
    - Formell kompetanseheving i form av videreutdanning på universitets- og høyskolenivå (som gir studiepoeng), på heltid eller deltid/i kombinasjon med jobb
    - Ulike former for kortere kurs/etterutdanningstilbud
    - Veiledning i det daglige arbeidet

- Hva er barrierene mot deltakelse i kompetanseutvikling for de ansatte i barnehagen? Motivasjon, mangel på relevante/gode tilbud, økonomi (tid, vikarer), mangel på muligheter til å kombinere kompetansetiltak med jobb, mangel på økonomisk uttelling for kompetanseheving, planer om å bytte yrke osv.
2. Ønsker om og behov for etter- og videreutdanning blant førskolelærere og blant ansatte med annen pedagogisk utdanning som er likeverdig med førskolelærerutdanning, som jobber i barnehagen. Omfang etter tema og type. Det skal rapporteres antall og andel førskolelærere/ansatte med annen godkjent pedagogisk utdanning.
    - Ønsket omfang av kompetanseutvikling blant barne- og ungdomsarbeidere ansatt i barnehagen (se punkt 1)
    - Hva er barrierene mot deltakelse i kompetanseutvikling for førskolelærere?
  3. Ønsker om og behov for kompetanseutvikling blant barne- og ungdomsarbeidere (BU-arbeidere) ansatt i barnehagen
    - Ønsket omfang av kompetanseutvikling etter tema og type, med utgangspunkt i rammeplanen (se punkt 1).
    - Helsefagarbeidere har muligheter for toårig spesialisering på fagskolenivå, innen barnepleie, eldreomsorg, kreftomsorg, psykisk helsearbeid osv. Vil BU-arbeidere vurdere det som interessant å delta på et tilsvarende tilbud innen sitt fagfelt hvis det eksisterte?
    - Hvor mange BU-arbeidere har ønske og planer om å ta førskolelærerutdanning? I så fall på heltid eller deltid i kombinasjon med jobb/ arbeidsplassbasert?
    - Hva er barrierene mot deltakelse i kompetanseutvikling for BU-arbeidere?
  4. Ønsker om og behov for kompetanseutvikling og kvalifisering blant assistenter som er ansatt i barnehagen, både faglærte og ufaglærte som kun har grunnskole, avbrutt videregående opplæring eller fullført med studiekompetanse:
    - Ønsket omfang av kompetanseutvikling etter tema og type, med utgangspunkt i rammeplanen (se over).
    - Hvor mange assistenter har ønske og planer om å ta førskolelærerutdanning? I så fall på heltid eller deltid i kombinasjon med jobb/ arbeidsplassbasert?
    - Hva er barrierene mot deltakelse i kompetanseutvikling?
  5. Barnehagesektorens syn på kvalitet og relevans i utdanningene
    - Førskolelærerutdanningen har vært gjennom en større evaluering og høsten 2012 kommer det ny rammeplan for førskolelærerutdanning. Det er behov for et mål på sektorens vurdering av kvaliteten og relevansen i den eksisterende utdanning, slik at man på et senere tidspunkt kan måle evt endring etter innføring av ny utdanning.
    - Barne- og ungdomsarbeiderutdanningen gir et lavt tilfang av fagarbeidere til barnehagesektoren i forhold til hvor mange som begynner i utdanningen¹.
      - I hvilken grad vektlegges fagbrev ved ansettelse?
      - I hvilken grad får BU-arbeiderne andre arbeidsoppgaver, bedre lønn osv sammenlignet med ufaglærte assistenter?
    - Hvilke andre utdanninger kan bidra til å dekke barnehagenes behov for kompetanse?

---

¹ Ca 10 prosent av de som begynner i BU-utdanningen på VG2 gjenfinnes 6-10 år senere som ansatte med fagbrev i barnehagene.

Avtalen punkt 3.2 Bruk av metoder og kvalitetssikring

Kartleggingen skal resultere i nasjonal representativstatistikk, både absolutt antall og i prosent av målgruppen. Det bør skilles mellom kommunale og ikke-kommunale barnehager. I tillegg til barnehageeier skal følgende grupper ansatte kartlegges både i forhold til stillingskategori og utdanningsbakgrunn: styrer, pedagogisk leder, BU- arbeider, assistenter med annen utdanningsbakgrunn, assistenter uten utdanning

Oppdragstaker skal i sin prosjektbeskrivelse konkretisere hvordan respondentene kan velges ut og kontaktes. Det må vurderes hvilke spørsmål som bør besvarer av eier og av de respektive grupper av ansatte som er nevnt over.

Avtalen punkt 3.3 Medvirkning

Det skal avholdes to møter mellom Kunnskapsdepartementet og oppdragstaker hvor oppdragstaker rapporterer om fremdrift og foreløpige resultater. En målsetting med møtene er også å diskutere problemstillinger og foreta avklaringer og informasjonsutveksling som er av betydning for gjennomføringen av oppdraget. Oppdragstaker vil også ha spørreskjema forelagt for innspill før utsendelse. Oppdragstaker bes legge disse møtene inn i prosjekt- og fremdriftsplanen i bilag 3.

Se bilag 4 for oppdragsgivers medvirkning når det gjelder rapporteringen.